

Den Europæiske Unions Tidende

L 295

Dansk udgave

Retsforskrifter

53. årgang

12. november 2010

Indhold

I Lovgivningsmæssige retsakter

FORORDNINGER

- ★ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 994/2010 af 20. oktober 2010 om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningsikkerheden og ophævelse af Rådets direktiv 2004/67/EF ⁽¹⁾** 1
- ★ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 995/2010 af 20. oktober 2010 om fastsættelse af krav til virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning ⁽¹⁾** 23
- ★ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 996/2010 af 20. oktober 2010 om undersøgelse og forebyggelse af havarier og hændelser inden for civil luftfart og om ophævelse af direktiv 94/56/EF ⁽¹⁾** 35

Pris: 4 EUR

(¹) EØS-relevant tekst

(Fortsættes på omslagets anden side)

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

INTERNATIONALE AFTALER

2010/669/EU:

- ★ Rådets afgørelse af 27. september 2010 om den holdning Den Europæiske Union skal indtage i Det Fælles Råd Cariforum-EU, der blev nedsat i henhold til den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side i forbindelse med ændringen af bilag IV til aftalen ved indarbejdelsen af Commonwealth of the Bahamas' forpligtelser 51

I

(Lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) Nr. 994/2010

af 20. oktober 2010

om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningsikkerheden og ophævelse af Rådets direktiv 2004/67/EF

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

over befinder nogle medlemsstater sig på gasøer som følge af manglende infrastrukturforbindelser med resten af Unionen.

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 194, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Naturgas (i det følgende benævnt »gas«) er en afgørende komponent i Den Europæiske Unions energiforsyning; gas dækker en fjerdedel af den primære energiforsyning og benyttes hovedsagelig til elproduktion, varmeproduktion, som råvare i industrien og som brændstof i transportsektoren.

(2) Gasforbruget i Europa er steget hastigt i det seneste årti. Den indenlandske produktion er faldende, og gasimporten er derfor steget endnu hurtigere og har dermed skabt en øget afhængighed af import og et behov for at tage højde for gasforsyningsikkerhedsaspekter. Herud-

(3) Som følge af den betydning som gas har i Unionens energimix, har denne forordning til formål at vise over for gaskunder, at alle de nødvendige foranstaltninger tages for at sikre dem en konstant forsyning navnlig i forbindelse med vanskelige klimaforhold og i tilfælde af en afbrydelse. Det erkendes, at disse målsætninger bør nås ved hjælp af de mest omkostningseffektive foranstaltninger for ikke at påvirke dette brændsels relative konkurrenceevne i forhold til andre brændsler.

(4) Ved Rådets direktiv 2004/67/EF ⁽³⁾ blev der for første gang skabt en retlig ramme på fællesskabsniveau med sigte på at opretholde gasforsyningsikkerheden og bidrage til, at det indre gasmarked er velfungerende i tilfælde af, at forsyningen afbrydes. Ved samme direktiv nedsattes gaskoordinationsgruppen, som har været nyttig i henseende til at udveksle oplysninger og definere fælles tiltag mellem medlemsstaterne, Kommissionen, gasindustrien og forbrugerne. EU-netværket af energisikkerhedskorrespondenter, der vandt tilslutning på Det Europæiske Råd i december 2006, har forbedret evnen til at indsamle oplysninger og har på et tidligt tidspunkt varslet potentielle trusler mod energiforsyningsikkerheden. Den nye lovgivning om det indre energimarked, som Europa-Parlamentet og Rådet vedtog i juli 2009, udgør et vigtigt skridt i bestræbelserne på at virkeliggøre det indre energimarked og har udtrykkeligt til formål at forbedre Unionens energiforsyningsikkerhed.

(5) Med de nuværende foranstaltninger angående gasforsyningsikkerhed, der er truffet på EU-niveau, har medlemsstaterne imidlertid fortsat et stort spillerum, hvad angår valget af foranstaltninger. Trues en medlemsstats forsyningsikkerhed, består der en klar risiko for, at

⁽¹⁾ Udtalelse af 20.1.2010 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets holdning af 21.9.2010 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 11.10.2010.

⁽³⁾ EFT L 127 af 29.4.2004, s. 92.

ensidige foranstaltninger truffet af denne medlemsstat kan bringe det indre gasmarkeds funktion og gasforsyningen til kunder i fare. De nylige erfaringer har vist, at denne risiko er reel. For at gøre det muligt for det indre gasmarked at fungere selv i situationer med forsyningsknapshed er det nødvendigt at sikre solidaritet og koordinering i forbindelse med forsyningskriser, såvel hvad angår forebyggende tiltag som reaktionen på konkrete afbrydelser af forsyningerne.

- (6) Gas med lav brændværdi leveres i visse dele af Unionen. Som følge af dens karakteristika kan gas med lav brændværdi ikke anvendes i udstyr, der er beregnet til gas med høj brændværdi. Det er imidlertid muligt at anvende gas med høj brændværdi i udstyr, der er beregnet til gas med lav brændværdi, forudsat at gassen er blevet omdannet til gas med lav brændværdi f.eks. ved at tilføje nitrogen. De specifikke forhold for gas med lav brændværdi bør behandles på nationalt og regionalt niveau og bør inddrages i forbindelse med risikovurderingen og de forebyggende handlings- og nødplaner på nationalt og regionalt niveau.
- (7) Diversificering af Unionens gasruter og -forsyningskilder er af central betydning for en forbedring af forsynings sikkerheden for Unionen som helhed og dets medlemsstater individuelt. Forsynings sikkerheden vil afhænge af den fremtidige udvikling af brændsels sammensætningen, udviklingen af produktionen i Unionen og i tredjelande, som leverer til Unionen, investeringer i lagerfaciliteter og i diversificering af gasruter og -forsyningskilder inden for og uden for Unionen, herunder faciliteter for flydende naturgas (LNG-faciliteter). I denne forbindelse bør infrastrukturforanstaltninger prioriteres som beskrevet i Kommissionens meddelelse om den anden strategiske energiredegørelse — EU-handlingsplan for energiforsynings sikkerhed og -solidaritet, f.eks. den sydlige gaskorridor (Nabucco og sammenkoblingen via Tyrkiet, Grækenland, Italien), en diversificeret og passende LNG-forsyning for Europa, en effektiv sammenkobling i Østersøområdet, Middelhavsenergiringen og passende nord-syd sammenkoblinger for gas i Central- og Sydøsteuropa.
- (8) Medlemsstaterne bør fremme diversificering af energikilder, gasforsyningsruter og -forsyningskilder for at mindske indvirkningen af mulige kriser, som skyldes en afbrydelse af gasforsyningen.
- (9) En betydelig afbrydelse af Unionens gasforsyninger kan påvirke alle medlemsstater, Unionen som helhed og kontraherende parter i traktaten om oprettelse af energifællesskabet⁽¹⁾, undertegnet i Athen den 25. oktober 2005. En sådan betydelig afbrydelse kan endvidere føre til alvorlige økonomiske skadevirkninger for hele Unionens økonomi. Tilsvarende kan afbrydelsen af gasforsyningen få alvorlige sociale virkninger, navnlig for sårbare kundegrupper.

- (10) Visse kunder, herunder bl.a. private kunder og kunder, der leverer væsentlige sociale tjenester som f.eks. sundheds- og børnepasningsaktiviteter, uddannelsesaktiviteter og andre sociale tjenester og velfærdsydelser såvel som ydelser, som er nødvendige for en medlemsstats funktion, er særdeles sårbare og kan have behov for beskyttelse. En bred definition af disse beskyttede kunder bør ikke være i modstrid med europæiske solidaritetsmekanismer.
- (11) Rapporten om gennemførelsen af den europæiske sikkerhedsstrategi, der blev godkendt af Det Europæiske Råd på mødet i december 2008, fremhæver den voksende afhængighed af importeret energi som en væsentlig yderligere risiko for Unionens energiforsynings sikkerhed og lægger vægt på energisikkerhed som en af sikkerhedspolitikens nye udfordringer. Det indre gasmarked bidrager afgørende til at styrke energiforsynings sikkerheden i Unionen og mindske de enkelte medlemsstaters eksponering for skadelige virkninger som følge af afbrydelser af forsyningerne.
- (12) Det er afgørende for et velfungerende indre gasmarked, at de foranstaltninger, der træffes af hensyn til forsynings sikkerheden, ikke går uforholdsmæssig hårdt ud over konkurrencen eller det indre gasmarkeds effektive funktion.
- (13) Et svigt i den største enkeltstående gasinfrastruktur, det såkaldte N-1-princip, er et realistisk scenario. Anvendelsen af et svigt i en sådan infrastruktur som et benchmark for, hvad medlemsstaterne bør være i stand til at kompensere for, er et rimeligt udgangspunkt for en analyse af gasforsynings sikkerheden i de enkelte medlemsstater.
- (14) En tilstrækkelig og diversificeret gasinfrastruktur i en medlemsstat og i hele Unionen, herunder navnlig ny gasinfrastruktur, som forbinder nuværende isolerede systemer i form af gasøer med deres nabomedlemsstater, er afgørende for at tackle afbrydelser af forsyningen. Fælles mindstekriterier for gasforsynings sikkerhed bør sikre lige konkurrencevilkår i henseende til gasforsynings sikkerhed, samtidig med at der tages hensyn til særlige nationale eller regionale forhold, og bør skabe betydelige incitamenter til at opbygge den nødvendige infrastruktur og forbedre beredskabsniveauet i tilfælde af kriser. Efterspørgselssideforanstaltninger, f.eks. brændselsomlægning, kan spille en værdifuld rolle i bestræbelserne på at opretholde energiforsynings sikkerheden, når omlægningen kan foretages hurtigt og mærkbart mindske efterspørgslen som reaktion på en afbrydelse af forsyningen. Effektiv energianvendelse bør yderligere fremmes, navnlig når der er brug for foranstaltninger på efterspørgselssiden. De miljømæssige virkninger af de foreslåede foranstaltninger på hhv. efterspørgsels- og udbudssiden bør tages i betragtning på behørig vis, og de foranstaltninger, der har mindst indvirkning på miljøet, bør foretrækkes, samtidig med at der tages hensyn til forsynings sikkerheden.

⁽¹⁾ EUT L 198 af 20.7.2006, s. 18.

- (15) Der bør kraftigt tilskyndes til at investere i ny gasinfrastruktur, og investeringer bør først gennemføres efter en passende vurdering af de miljømæssige virkninger i overensstemmelse med relevante EU-retsakter. En sådan ny infrastruktur bør styrke gasforsynings sikkerheden, samtidig med at den sikrer et velfungerende indre marked for gas. Investeringerne bør principielt foretages af virksomheder og være baseret på økonomiske incitamenter. Der bør tages behørigt hensyn til behovet for at fremme integration af gas fra vedvarende energikilder i gasnetinfrastrukturen. Når en investering i infrastruktur går på tværs af landegrænser, bør Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder («agenturet»), som er nedsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 ⁽¹⁾, og det europæiske net af transmissionssystemoperatører for gas («ENTSO for gas»), som er nedsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet ⁽²⁾, inddrages nært inden for deres respektive kompetenceområder for at tage større hensyn til virkninger på tværs af landegrænser. Der mindes om, at agenturet i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 713/2009 kan afgive udtalelser og henstillinger om grænseoverskridende spørgsmål inden for dets kompetence- og aktivitetsområde. Agenturet og ENTSO for gas spiller sammen med andre markedsdeltagere en vigtig rolle i etableringen og gennemførelsen af den tiårige netudviklingsplan for Unionen, som bl.a. omfatter en europæisk prognose for forsyningens tilstrækkelighed og bør bl.a. i forbindelse med grænseoverskridende sammenkoblinger være baseret på de forskellige netbrugeres behov.
- (16) De kompetente myndigheder eller medlemsstaterne bør sikre, at gasmarkedet er testet som et af de nødvendige skridt i processen, der fører til overholdelse af standarden for infrastruktur.
- (17) De kompetente myndigheder bør, når de udfører de opgaver, der er fastsat i denne forordning, arbejde tæt sammen med andre relevante nationale myndigheder, navnlig med nationale regulerende myndigheder, hvor det er relevant, og uden at dette berører deres beføjelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas ⁽³⁾.
- (18) Når der er behov for nye grænseoverskridende sammenkoblinger eller udvidelse af eksisterende sammenkoblinger, bør der tidligt etableres tæt samarbejde mellem de pågældende medlemsstater, de kompetente myndigheder og de nationale regulerende myndigheder, for så vidt disse ikke er de kompetente myndigheder.
- (19) Forskellige kilder til EU-støtte står til rådighed for at hjælpe medlemsstaterne med at finansiere de nødvendige investeringer i produktion, infrastruktur og energieffektivitetsforanstaltninger på regionalt og lokalt plan, bl.a. lån og lånegarantier fra Den Europæiske Investeringsbank eller finansiering fra regionalfonde, strukturfonde eller Samhørighedsfonden. Den Europæiske Investeringsbank og Unionens eksterne instrumenter som det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument (ENPI), instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA) og instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde (DCI) kan også finansiere foranstaltninger i tredjelande med henblik på at forbedre energiforsynings sikkerheden.
- (20) Denne forordning bør sætte naturgasvirksomheder og kunder i stand til at forlade sig på markedsmekanismer så længe som muligt, når afbrydelser skal håndteres. Den bør også fastsætte nødmekanismer, som kan anvendes, når markederne alene ikke længere er i stand til på passende vis at håndtere en afbrydelse af gasforsyningerne. Selv i en nødsituation bør der gives forrang til markedsbaserede instrumenter for at afbøde virkningerne af, at forsyningen afbrydes.
- (21) Efter ikrafttrædelsen af den nye lovgivning vedrørende det indre energimarked, der blev vedtaget i juli 2009, vil gassektoren være omfattet af nye bestemmelser, som tydeligt definerer roller og ansvarsområder for medlemsstater, nationale regulerende myndigheder, transmissions-systemoperatører og agenturet, og som forbedrer markedets gennemsigtighed til gavn for et velfungerende marked, forsyningssikkerheden og forbrugerbeskyttelsen.
- (22) Virkeliggørelsen af det indre gasmarked og en effektiv konkurrence inden for dette marked giver Unionen det bedst mulige niveau for forsyningssikkerhed i alle medlemsstater, såfremt markedet får lov at virke fuldt ud i det tilfælde, at afbrydelser af forsyningen påvirker en del af Unionen — uanset årsagen til afbrydelsen. Til dette formål kræves en omfattende og effektiv fælles tilgang til forsyningssikkerhed bl.a. på grundlag af gennemsigtighed, solidaritet og ikke-diskriminerende politikker, der kan forenes med det indre markeds funktion, og hvormed markedsforvridninger og undergravning af markedets reaktioner på afbrydelser undgås.
- (23) Gasforsyningssikkerheden er et fælles ansvar, som påhviler naturgasvirksomheder, medlemsstaterne, navnlig via deres kompetente myndigheder, og Kommissionen inden for deres respektive aktivitets- og kompetenceområder. De nationale regulerende myndigheder, for så vidt de ikke er kompetente myndigheder, bør også bidrage til gasforsyningssikkerheden inden for deres aktivitets- og kompetenceområder i overensstemmelse med direktiv 2009/73/EF. Herudover kan kunder, som bruger gas til elproduktion eller industrielle formål, også spille en vigtig rolle for gasforsyningssikkerheden via deres evne til at reagere på en krise med foranstaltninger på efterspørgselssiden, f.eks. afbrydelige kontrakter og brændselsomlægning, idet dette har en direkte indvirkning på balancen mellem udbud og efterspørgsel.

⁽¹⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36.

⁽³⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94.

- (24) Derfor er en præcis definition af alle naturgasvirksomheders og kompetente myndigheders roller og ansvarsområder afgørende for at fastholde et velfungerende indre gasmarked, og dette gælder navnlig i forbindelse med afbrydelser af forsyningen og i krisesituationer. Sådanne roller og ansvarsområder bør fastlægges på en sådan måde, at der sikres overholdelse af en tresidig tilgang, som først vil inddrage de relevante naturgasvirksomheder og industrien derefter medlemsstaterne på nationalt eller regionalt niveau og derpå Unionen. I tilfælde af en forsyningskrise bør alle markedsaktører gives tilstrækkelig mulighed for at reagere på situationen med markedsbaserede foranstaltninger. Er markedsaktørernes reaktion ikke tilstrækkelig, bør medlemsstaterne og deres kompetente myndigheder træffe foranstaltninger for at eliminere eller afbøde virkningerne af forsyningskrisen. Kun i tilfælde af at disse foranstaltninger er utilstrækkelige, bør der træffes foranstaltninger på regionalt niveau eller EU-niveau for at eliminere eller afbøde virkningerne af forsyningskrisen. Der bør så vidt muligt søges efter regionale løsninger.
- (25) I en ånd af solidaritet vil regionalt samarbejde med deltagelse af offentlige myndigheder og naturgasvirksomheder blive etableret for at gennemføre denne forordning med henblik på at optimere fordelene med hensyn til koordinering af foranstaltninger for at afbøde de påpegede risici og for at gennemføre de mest omkostningseffektive foranstaltninger for de pågældende parter.
- (26) Der bør under hensyntagen til offentlige serviceforpligtelser og foranstaltningerne til forbrugerbeskyttelse, jf. artikel 3 i direktiv 2009/73/EF, indføres tilstrækkeligt harmoniserede standarder for forsyningssikkerhed, som mindst tager højde for den situation, der opstod i januar 2009, og som tager hensyn til forskelle mellem medlemsstaterne. Disse standarder for forsyningssikkerhed bør være stabile for at tilvejebringe den nødvendige retssikkerhed, bør være klart defineret og bør ikke pålægge naturgasvirksomheder, herunder nye markedsdeltagere og små virksomheder, eller slutbrugere urimelige og uforholdsmæssigt store byrder. Disse standarder bør også sikre lige adgang for EU's naturgasvirksomheder til nationale kunder. Nødvendige foranstaltninger til at sikre opfyldelse af standarden for forsyning kan omfatte yderligere lagerkapacitet og mængder, linepack, forsyningskontrakter, afbrydelige kontrakter eller andre foranstaltninger, som har en tilsvarende virkning såvel som de nødvendige tekniske foranstaltninger for sikkerheden i forbindelse med gasforsyning.
- (27) Det er afgørende af hensyn til et velfungerende gasmarked, at naturgasvirksomhederne i god tid foretager de nødvendige investeringer i indenlandsk produktion og infrastrukturer, f.eks. sammenkoblinger, navnlig dem, som giver adgang til Unionens gasnet, og udstyr, som muliggør fysisk tovejs gaskennemstrømning i rørledninger så vel som anlæg til oplagring og forgasning af LNG, idet der tages hensyn til mulige afbrydelser af forsyningerne såsom den afbrydelse, der indtraf i januar 2009. Kommissionen bør, når den udarbejder prognoser over de finansielle behov for gasinfrastrukturen ved hjælp af EU-instrumenter, hvor dette er relevant, prioritere infrastrukturprojekter, som fremmer integrationen af det indre gasmarked og gasforsyningssikkerheden.
- (28) Transmissionssystemoperatører bør ikke hindres i at overveje en situation, hvor investeringer i sikring af fysisk kapacitet til at transportere gas i begge retninger (»tovejskapacitet«) i grænseoverskridende sammenkoblinger med tredjelande kunne bidrage til at forbedre forsyningssikkerheden, navnlig i tilfælde af tredjelande, som sikrer transitstrømme mellem to medlemsstater.
- (29) Det er vigtigt, at gasforsyningen bliver opretholdt, især til privatkunder og et begrænset antal yderligere kunder, navnlig kunder som leverer væsentlige sociale tjenester, som kan fastsættes af de pågældende medlemsstater, i tilfælde, hvor markedet ikke længere kan levere til dem. Det er afgørende, at de foranstaltninger, som skal træffes under en krise, defineres på forhånd og respekterer sikkerhedskrav, herunder når beskyttede kunder er tilsluttet det samme distributionsnet som andre kunder. Disse foranstaltninger kan omfatte anvendelsen af pro rata-reduktioner i forhold til den oprindeligt reserverede kapacitet i tilfælde, hvor kapaciteten til infrastrukturen nedsættes af tekniske årsager.
- (30) De kompetente myndigheder bør normalt holde sig til deres nødplan. I behørigt begrundede ekstraordinære tilfælde kan de træffe foranstaltninger, der afviger fra disse planer.
- (31) Et bredt udvalg af instrumenter står til rådighed med henblik på at opfylde forsyningssikkerhedsrelaterede forpligtelser. Disse instrumenter bør efter behov benyttes i nationale, regionale og EU-dækkende sammenhænge for at sikre, at de leverer et sammenhængende og omkostningseffektivt resultat.
- (32) Forsyningssikkerhedsaspekterne af en langsigtet planlægning af investeringer i tilstrækkelig grænseoverskridende kapacitet og andre infrastrukturer, hvormed systemets evne til at garantere forsyningssikkerheden og dække rimelige behov opretholdes på lang sigt, er behandlet i direktiv 2009/73/EF. En overgangsperiode kan være påkrævet for at opfylde standarder for forsyningssikkerhed, således at de nødvendige investeringer kan foretages. Den tiårige netudviklingsplan for Unionen, som er udarbejdet af ENTSO for gas, og som agenturet fører tilsyn med, er et grundlæggende redskab til identificering af de investeringer, som er nødvendige på EU-niveau bl.a. for at gennemføre de krav til infrastrukturen, der er fastsat i denne forordning.
- (33) ENTSO for gas og agenturet bør som medlemmer af gaskoordinationsgruppen inddrages helt og fuldt i samarbejds- og høringsprocessen på EU-niveau inden for deres ansvarsområder.

- (34) Gaskoordinationsgruppen er det hovedorgan, som skal høres af Kommissionen i forbindelse med opstilling af de forebyggende handlingsplaner og nødplanerne. Der mindes om, at ENTSO for gas og agenturet er medlemmer af gaskoordinationsgruppen og vil blive hørt i denne sammenhæng.
- (35) For at sikre det bedst mulige beredskabsniveau i tilfælde af en afbrydelse af forsyningen bør de kompetente myndigheder opstille nødplaner efter høring af naturgasvirksomhederne. Sådanne planer bør ikke være uforenelige med hinanden på nationalt, regionalt eller EU-niveau. De bør følge bedste praksis i foreliggende planer og bør derfor tydeligt definere roller og ansvarsområder for alle berørte naturgasvirksomheder og kompetente myndigheder. Der bør opstilles fælles nødplaner på regionalt niveau, når dette er muligt og nødvendigt.
- (36) For at styrke solidariteten mellem medlemsstaterne i tilfælde af en nødsituation på EU-niveau og bl.a. støtte medlemsstater, som er udsat for mindre gunstige geografiske eller geologiske forhold, bør medlemsstaterne udtænke foranstaltninger til at udvise solidaritet. Naturgasvirksomheder bør udtænke foranstaltninger som f.eks. kommercielle aftaler, som kan omfatte øget gaseksport eller øget udtræk fra lagre. Det er vigtigt at tilskynde til at indgå ordninger naturgasvirksomhederne imellem. Nødplanens foranstaltninger bør i givet fald indeholde mekanismer, der sikrer en rimelig og ligelig kompensation til naturgasvirksomhederne. Solidaritetsforanstaltninger kan være særligt hensigtsmæssige mellem de medlemsstater, for hvilke Kommissionen henstiller til, at der oprettes fælles forebyggende handlingsplaner eller nødplaner på regionalt niveau.
- (37) I forbindelse med denne forordning spiller Kommissionen en vigtig rolle i en nødsituation, hvad enten det er på EU-niveau eller regionalt niveau.
- (38) Den europæiske solidaritet bør også om nødvendigt tage form af civilbeskyttelsesbistand, som ydes af Unionen og dens medlemsstater. Denne bistand bør lettes og koordineres af den civilbeskyttelsesordning, som er indført ved Rådets beslutning 2007/779/EF, Euratom ⁽¹⁾.
- (39) Medlemsstaternes suveræne rettigheder over deres egne energiressourcer berøres ikke af denne forordning.
- (40) I Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (?) fastsættes en proces med henblik på at forbedre sikkerheden for udpegede europæiske kritiske infrastrukturer, herunder visse gasinfrastrukturer i Unionen. Med direktiv 2008/114/EF sammenholdt med denne forordning bidrages til at skabe en helhedsorienteret indfaldsvinkel til Unionens energiforsyningsikkerhed.
- (41) Nødplaner bør regelmæssigt ajourføres og offentliggøres. De bør underkastes peer review og afprøves.
- (42) Gaskoordinationsgruppen bør rådgive Kommissionen for at lette koordineringen af forsyningssikkerhedsforanstaltninger i tilfælde af en nødsituation på EU-niveau. Den bør også overvåge, om de foranstaltninger, som er truffet i medfør af denne forordning, er tilstrækkelige og hensigtsmæssige.
- (43) Sigtet med denne forordning er at sætte naturgasvirksomheder og medlemsstaternes kompetente myndigheder i stand til at sikre, at det indre gasmarked fungerer effektivt så længe som muligt i tilfælde af, at forsyningerne afbrydes, inden de kompetente myndigheder træffer foranstaltninger for at imødegå den situation, hvori markedet ikke længere kan levere de påkrævede gasforsyninger. Sådanne ekstraordinære foranstaltninger bør være i fuld overensstemmelse med EU-retten og bør anmeldes til Kommissionen.
- (44) Da gasforsyninger fra tredjelande er centrale for Unionens gasforsyningsikkerhed, bør Kommissionen koordinere foranstaltninger angående tredjelande i samarbejde med leverandør- og transitlandene om ordninger, hvormed krisesituationer kan imødegås og en stabil gasforsyning til Unionen opretholdes. Kommissionen bør bemyndiges til at indsætte en følgegruppe for i krisesituationer at overvåge gasstrømme til Unionen i samråd med de berørte tredjelande samt til, når der opstår en krise som følge af problemer i et tredjeland, at påtage sig en mægler- og formidlerrolle.
- (45) Det er vigtigt, at betingelserne for forsyninger fra tredjelande ikke forvrider konkurrencen og er i overensstemmelse med det indre markeds regler.
- (46) Findes der pålidelige oplysninger om en situation uden for Unionen, som truer forsyningssikkerheden for en eller flere medlemsstater, og som kan udløse en tidlig varslingsmekanisme mellem Unionen og et tredjeland, bør Kommissionen straks underrette gaskoordinationsgruppen, og Unionen bør træffe passende foranstaltninger for at prøve at afbøde situationen.

⁽¹⁾ EUT L 314 af 1.12.2007, s. 9.

⁽²⁾ EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75.

(47) I februar 2009 konkluderede Rådet, at åbenheden og pålideligheden bør øges gennem meningsfuld udveksling af oplysninger mellem Kommissionen og medlemsstaterne om de energipolitiske forbindelser med tredjelande, herunder langsigtede forsyningsaftaler, samtidig med at kommercielt følsomme oplysninger beskyttes.

(48) Mens bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union og i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, navnlig konkurrencereglerne, finder anvendelse på tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, for så vidt anvendelsen af disse bestemmelser ikke hindrer udførelsen af sådanne tjenesteydelser, har medlemsstaterne vide beføjelser ved fastlæggelse, udlægning og tilrettelæggelse af offentlige serviceforpligtelser.

(49) Målet for denne forordning, nemlig at sikre gasforsyningssikkerheden i Unionen, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne alene og kan derfor på grund af handlingens omfang eller virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre end, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(50) Direktiv 2004/67/EØF bør ophæves —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand

Ved denne forordning fastsættes bestemmelser med henblik på beskyttelse af gasforsyningssikkerheden ved at sikre, at det indre marked for naturgas (i det følgende benævnt »gas«) fungerer hensigtsmæssigt og uafbrudt, ved at fastlægge ekstraordinære foranstaltninger, der skal implementeres, når markedet ikke længere kan levere de påkrævede gasforsyninger, og ved at fastsætte en tydelig definition og fordeling af ansvarsområder blandt naturgasvirksomheder, medlemsstaterne og Unionen for såvel forebyggende foranstaltninger som konkrete afbrydelser af forsyningen. Denne forordning giver også mulighed for gennemsigtige mekanismer i en ånd af solidaritet med henblik på koordinering, planlægning og reaktion på en nødsituation på medlemsstatsniveau, regionalt niveau og EU-niveau.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning finder definitionerne i direktiv 2009/73/EF, forordning (EF) nr. 713/2009 og forordning (EF) nr. 715/2009 anvendelse.

Derudover finder følgende definitioner anvendelse:

1) »beskyttede kunder«:

alle privatkunder, som er tilsluttet et gasdistributionsnet, og derudover, hvis den pågældende medlemsstat træffer beslutning herom, også:

a) små og mellemstore virksomheder, hvis de er tilsluttet et gasdistributionsnet, og væsentlige sociale tjenester, hvis de er tilsluttet et gasdistributions- eller transmissionsnet, og forudsat alle disse yderligere kunder ikke udgør mere end 20 % af det endelige gasforbrug, og/eller

b) fjernvarmeinstallationer i det omfang, at de leverer varme til privatkunder og til kunder omhandlet i litra a), hvis disse installationer ikke kan skifte til andre brændsler og er tilsluttet et gasdistributions- eller transmissionsnet.

Så hurtigt som muligt og ikke senere end den 3. december 2011 underretter medlemsstaterne Kommissionen, om de agter at medtage litra a) og/eller b) i deres definition af beskyttede kunder

2) »kompetent myndighed«: den nationale offentlige myndighed på regeringsplan eller den nationale regulerende myndighed, som hver medlemsstat har udpeget som ansvarlig for at sikre gennemførelsen af de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning. Dette berører ikke medlemsstaternes mulighed for at give den kompetente myndighed mulighed for at uddelegere specifikke opgaver, der er fastsat i denne forordning til andre organer. Sådanne delegerede opgaver varetages under den kompetente myndigheds tilsyn, og de specificeres i de i artikel 4 omhandlede planer.

Artikel 3

Ansvar for gasforsyningssikkerhed

1. Gasforsyningssikkerheden er et fælles ansvar, som påhviler naturgasvirksomheder, medlemsstaterne, navnlig via deres kompetente myndigheder og Kommissionen inden for deres respektive aktivitets- og kompetenceområder. Et sådant fælles ansvar forudsætter et udstrakt samarbejde mellem disse.

2. Hver medlemsstat udpeger så hurtigt som muligt og ikke senere end den 3. december 2011 en kompetent myndighed, der sikrer gennemførelsen af de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning. Hvor det er relevant, gennemfører de nationale enheder, som for øjeblikket er ansvarlige for gasforsyningssikkerhed, de foranstaltninger, der skal gennemføres af den kompetente myndighed i henhold til denne forordning, indtil den kompetente myndighed er formelt udpeget. Foranstaltningerne skal omfatte gennemførelse af den i artikel 9 omhandlede risikovurdering og, på grundlag af denne risikovurdering, opstilling af en forebyggende handlingsplan og en nødplan samt en

regelmæssig overvågning af gasforsyningssikkerheden på nationalt niveau. De kompetente myndigheder samarbejder indbyrdes for at søge at forebygge en afbrydelse af forsyningen og begrænse skadevirkninger i tilfælde heraf. Der er intet til hinder for, at medlemsstater vedtager gennemførelseslovgivning, hvis det er nødvendigt for at overholde denne forordnings krav.

3. Hver medlemsstat underretter straks Kommissionen om navnet på den kompetente myndighed, efter at den er blevet udpeget, og hvis det er relevant, navnene på de nationale enheder, som er ansvarlige for gasforsyningen som fungerende midlertidig kompetent myndighed i overensstemmelse med stk. 2. Hver medlemsstat offentliggør sådanne udpegninger.

4. Når den kompetente myndighed gennemfører foranstaltningerne i denne forordning, fastlægger den de forskellige aktørers rolle og ansvarsområder på en sådan måde, at der sikres overholdelse af en tresidig tilgang, som først vil inddrage de relevante naturgasvirksomheder og industrien, derefter medlemsstaterne på nationalt eller regionalt niveau og derpå Unionen.

5. Kommissionen koordinerer, hvis det er relevant, de kompetente myndigheders foranstaltninger på regionalt niveau og EU-niveau som fastsat i denne forordning bl.a. i kraft af gaskoordinationsgruppen, der er omtalt i artikel 12, eller krisestyringsgruppen, der er omtalt i artikel 11, stk. 4, bl.a. i tilfælde af en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau som defineret i artikel 11, stk. 1.

6. Foranstaltningerne, der findes i de forebyggende handlingsplaner og nødplanerne, hvormed forsyningssikkerheden skal opretholdes, skal tydeligt defineres, være gennemsigtige, forholdsmæssige, ikke-diskriminerende og kontrollerbare, må ikke uretmæssigt forvride konkurrencen eller den effektive funktion af det indre marked for gas og må ikke bringe gasforsyningen i andre medlemsstater eller i Unionen som helhed i fare.

Artikel 4

Opstilling af en forebyggende handlingsplan og en nødplan

1. Hver enkelt medlemsstats kompetente myndighed opstiller, jf. dog stk. 3, på nationalt plan efter høring af naturgasvirksomhederne, de relevante organisationer, som repræsenterer private og industrielle gaskunders interesser, og den nationale regulerende myndighed, for så vidt denne ikke er den kompetente myndighed:

- a) en forebyggende handlingsplan med foranstaltninger, som er nødvendige for at afbøde de konstaterede risici i overensstemmelse med de risikovurderinger, der er foretaget i henhold til artikel 9, og
- b) en nødplan med foranstaltninger, som skal træffes for at eliminere eller afbøde konsekvenserne af en afbrydelse af gasforsyningen i overensstemmelse med artikel 10.

2. De kompetente myndigheder udveksler inden vedtagelsen på nationalt niveau af en forebyggende handlingsplan og en nødplan deres udkast til forebyggende handlingsplaner og nødplaner senest den 3. juni 2012 og konsulterer hinanden på det relevante regionale niveau, og Kommissionen, for at sikre at deres udkast til planer og foranstaltninger ikke er uforenelige med en anden medlemsstats forebyggende handlingsplan og nødplan, og at de overholder denne forordning og andre bestemmelser i EU-retten. Denne konsultation skal navnlig gennemføres mellem nabomedlemsstater, navnlig mellem isolerede systemer i form af gasøer og deres nabomedlemsstater, og kan omfatte f.eks. de medlemsstater, der er opført på den vejledende liste i bilag IV.

3. På grundlag af de i stk. 2 omhandlede konsultationer og eventuelle henstillinger fra Kommissionen kan de pågældende kompetente myndigheder beslutte at opstille fælles forebyggende handlingsplaner på regionalt niveau (i det følgende benævnt »fælles forebyggende handlingsplaner«) og fælles nødplaner på regionalt niveau (i det følgende benævnt »fælles nødplaner«) ud over de planer, som er opstillet på nationalt niveau. De pågældende kompetente myndigheder skal i tilfælde af fælles planer, hvor dette er relevant, bestræbe sig på at indgå aftaler med henblik på at gennemføre regionalt samarbejde. Disse aftaler skal, hvis det er nødvendigt, formelt godkendes af medlemsstaterne.

4. Ved opstillingen og gennemførelsen af den forebyggende handlingsplan og nødplanen på nationalt og/eller regionalt niveau skal den kompetente myndighed tage behørigt hensyn til den sikre drift af gassystemet på alle tidspunkter samt i disse planer behandle og fastsætte tekniske begrænsninger, der indvirker på nettets drift, herunder de tekniske og sikkerhedsmæssige årsager, som kan føre til begrænsning af strømmene i tilfælde af en nødsituation.

5. De forebyggende handlingsplaner og nødplanerne, herunder i givet fald de fælles planer, skal vedtages og offentliggøres senest den 3. december 2012. Sådanne planer skal anmeldes uden forsinkelse til Kommissionen. Kommissionen underretter gaskoordinationsgruppen. De kompetente myndigheder skal sikre den regelmæssige overvågning af gennemførelsen af sådanne planer.

6. Senest tre måneder efter de kompetente myndigheders anmeldelse af de i stk. 5 omhandlede planer:

- a) vurderer Kommissionen disse planer i overensstemmelse med litra b). For at gøre dette skal Kommissionen høre gaskoordinationsgruppen om disse planer og behørigt tage hensyn til dens udtalelse. Kommissionen meddeler sin vurdering af planerne til gaskoordinationsgruppen, og

b) hvis Kommissionen på grundlag af disse konsultationer:

i) vurderer, at en forebyggende handlingsplan eller en nødplan ikke effektivt afbøder de risici, som er påpeget i risikovurderingen, kan den henstille til den eller de pågældende kompetente myndighed(er) at ændre den relevante plan

ii) finder, at en forebyggende handlingsplan eller en nødplan ikke hænger sammen med risikoscenarierne eller en anden kompetent myndigheds planer, eller at den ikke opfylder denne forordnings bestemmelser eller andre bestemmelser i EU-lovgivningen, anmoder den om, at den relevante plan ændres

iii) finder, at den forebyggende handlingsplan bringer gasforsyningen i andre medlemsstater eller Unionen som helhed i fare, beslutter den at kræve, at den kompetente myndighed reviderer den pågældende forebyggende handlingsplan, og kan forelægge specifikke henstillinger til ændringen heraf. Kommissionen giver en detaljeret begrundelse for sin afgørelse.

7. Senest fire måneder efter underretningen om Kommissionens anmodning, jf. stk. 6, litra b), nr. ii), ændrer den pågældende kompetente myndighed sin forebyggende handlingsplan eller nødplan og underretter Kommissionen om den ændrede plan, eller oplyser Kommissionen grundene til, at den ikke er indforstået med anmodningen. I tilfælde af uenighed kan Kommissionen senest to måneder fra den kompetente myndigheds svar trække sin anmodning tilbage, eller indkalde de pågældende kompetente myndigheder, og, hvis Kommissionen finder det nødvendigt, gaskoordinationsgruppen, med henblik på at behandle spørgsmålet. Kommissionen giver en detaljeret begrundelse for sin anmodning om ændring af planen. Den kompetente myndighed tager fuldt ud hensyn til Kommissionens holdning. Afviger den endelige afgørelse fra Kommissionens holdning, udarbejder den kompetente myndighed og offentliggør sammen med denne afgørelse og Kommissionens holdning en begrundelse for afgørelsen senest to måneder efter modtagelsen af Kommissionens holdning. Den kompetente myndighed offentliggør i givet fald straks den ændrede plan.

8. Senest tre måneder efter underretningen om Kommissionens afgørelse, jf. stk. 6, litra b), nr. iii), ændrer den pågældende kompetente myndighed sin forebyggende handlingsplan og underretter Kommissionen om den ændrede plan, eller oplyser Kommissionen om grundene til, at den ikke er indforstået med afgørelsen. I tilfælde af uenighed kan Kommissionen inden for to måneder efter den kompetente myndigheds svar beslutte at ændre sin anmodning eller at trække den tilbage. Hvis Kommissionen fastholder sin anmodning, ændrer den pågældende kompetente myndighed planen senest to måneder efter underretningen om Kommissionens afgørelse under størst mulig hensyntagen til Kommissionens henstillinger, jf. stk. 6, litra b), nr. iii), og meddeler den til Kommissionen.

Kommissionen underretter gaskoordinationsgruppen og tager behørigt hensyn til deres henstillinger, når den udarbejder sin udtalelse om den ændrede plan, som skal forelægges senest to måneder fra den kompetente myndigheds underretning. Den pågældende kompetente myndighed tager størst mulig hensyn til Kommissionens udtalelse og vedtager og offentliggør senest to måneder fra modtagelsen af Kommissionens udtalelse den resulterede ændrede plan.

9. Forretningsmæssigt følsomme oplysninger behandles fortroligt.

Artikel 5

De nationale og fælles forebyggende handlingsplaners indhold

1. De nationale og fælles forebyggende handlingsplaner skal indeholde:

- a) resultaterne af risikovurderingen, jf. artikel 9
- b) de nødvendige foranstaltninger, mængder og kapaciteter og det nødvendige tidsbehov for at opfylde standarderne for infrastruktur og forsyning, som fastsat i artikel 6 og 8, herunder, når det er relevant, det omfang, hvor foranstaltninger på efterspørgselsiden tilstrækkeligt kan kompensere rettidigt for en afbrydelse af forsyningerne som omhandlet i artikel 6, stk. 2, identifikationen af den største enkeltstående gasinfrastruktur af fælles interesse i tilfælde af anvendelse af artikel 6, stk. 3, og en forhøjet standard for forsyning i henhold til artikel 8, stk. 2
- c) de forpligtelser, som naturgasvirksomhederne og andre relevante organer er pålagt herunder for sikker drift af gassystemet
- d) de andre forebyggende foranstaltninger, som f.eks. foranstaltninger der vedrører behovet for at forbedre sammenkoblingerne mellem nabomedlemsstater og muligheden for at diversificere gasforsyningsruter og -kilder, hvor dette er relevant, til at imødegå de påpegede risici for så vidt muligt at opretholde gasforsyningen for alle kunder
- e) de mekanismer, der skal anvendes til samarbejde med andre medlemsstater med henblik på udarbejdelse og gennemførelse af fælles forebyggende handlingsplaner og fælles nødplaner, jf. artikel 4, stk. 3, såfremt det er nødvendigt
- f) oplysninger om eksisterende og kommende sammenkoblinger, herunder dem, som giver adgang til Unionens gasnet, grænseoverskridende strømme, grænseoverskridende adgang til lagringsfaciliteter og den fysiske kapacitet til at transportere gas i begge retninger («tovejskapacitet»), navnlig i tilfælde af en nødsituation
- g) oplysninger om alle offentlige serviceforpligtelser, som vedrører gasforsyningsikkerhed.

2. De nationale og fælles forebyggende handlingsplaner og navnlig foranstaltningerne med henblik på at opfylde standarden for infrastruktur, jf. artikel 6, skal tage hensyn til den tiårige netudviklingsplan for Unionen, der skal udarbejdes af ENTSO for gas i overensstemmelse med artikel 8, stk. 10, i forordning (EF) nr. 715/2009.

3. De nationale og fælles forebyggende handlingsplaner skal primært baseres på markedsforanstaltninger og tage hensyn til den økonomiske virkning, foranstaltningernes effektivitet, følgerne for det indre energimarkeds funktion og indvirkningen på miljøet og på forbrugere og må ikke påføre naturgasvirksomhederne urimelige byrder eller indvirke negativt på det indre marked for gas.

4. De nationale og fælles forebyggende handlingsplaner ajourføres hvert andet år, medmindre forholdene begrundet en hyppigere ajourføring, og de skal afspejle den ajourførte risikovurdering. Konsultationen mellem de kompetente myndigheder i artikel 4, stk. 2, skal gennemføres, inden den ajourførte plan vedtages.

Artikel 6

Standard for infrastruktur

1. Medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat foreskriver det, den kompetente myndighed sikrer, at de nødvendige foranstaltninger er truffet således, at i tilfælde af en afbrydelse af den største enkeltstående gasinfrastruktur er kapaciteten i den resterende infrastruktur, som er fastsat i henhold til N-1-formlen som foreskrevet i bilag I, punkt 2, senest den 3. december 2014 i stand til, uden at det berører denne artikels stk. 2, at dække det beregnede områdes samlede gasefterspørgsel en dag med usædvanlig stor gasefterspørgsel, der forekommer med en statistisk sandsynlighed en gang hvert tyvende år. Dette berører ikke, såfremt det er relevant og nødvendigt, systemoperatørernes ansvar for at foretage de tilsvarende investeringer og transmissionssystemoperatørernes forpligtelser i henhold til direktiv 2009/73/EF og forordning (EF) nr. 715/2009.

2. Forpligtelsen til at sikre, at den resterende infrastruktur har kapacitet til at dække den samlede gasefterspørgsel som omhandlet i stk. 1, anses også for opfyldt, hvis den kompetente myndighed dokumenterer i den forebyggende handlingsplan, at der med passende markedsbaserede foranstaltninger på efterspørgselssiden i tilstrækkelig grad og rettidigt kan kompenseres for en afbrydelse af forsyningerne. Formlen i bilag I, punkt 4 skal anvendes til dette formål.

3. Hvis det er relevant ifølge risikovurderingen i artikel 9 kan de pågældende kompetente myndigheder beslutte, at forpligtelsen i denne artikels stk. 1 skal opfyldes på regionalt niveau i stedet for på nationalt niveau. I dette tilfælde skal der opstilles fælles forebyggende handlingsplaner, jf. artikel 4, stk. 3. Bilag I, punkt 5, finder anvendelse.

4. Hver kompetent myndighed indberetter til Kommissionen efter høring af de relevante naturgasvirksomheder hurtigst muligt en eventuel manglende opfyldelse af forpligtelsen i stk. 1 og underretter Kommissionen om årsagen til en sådan manglende opfyldelse.

5. Transmissionssystemoperatørerne sikrer en tovejskapacitet, som er permanent på alle grænseoverskridende sammenkoblingspunkter mellem medlemsstater så tidlig som muligt og senest den 3. december 2013, undtagen

a) i tilfælde af forbindelser til produktionsfaciliteter, LNG-faciliteter og distributionsnet, eller

b) hvis der er indrømmet en undtagelse i overensstemmelse med artikel 7.

Senest den 3. december 2013 tilpasser transmissionssystemoperatørerne transmissionssystemernes virkemåde delvist eller helt til at kunne transportere fysiske gasstrømme i begge retninger på grænseoverskridende sammenkoblingspunkter.

6. Hvis der allerede er tovejskapacitet, eller hvis en sådan er ved at blive etableret til et bestemt grænseoverskridende sammenkoblingspunkt anses forpligtelsen, der er omtalt i stk. 5, første afsnit, for at være opfyldt for dette sammenkoblingspunkt, medmindre der er anmodet om en øget kapacitet af en eller flere medlemsstater af hensyn til forsyningssikkerheden. Fremsættes en sådan anmodning, finder proceduren i artikel 7 anvendelse.

7. Medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat foreskriver det, den kompetente myndighed sikrer, at markedet som et første skridt altid testes på en gennemsigtig, detaljeret og ikke-diskriminerende måde for at vurdere, om investeringerne i infrastruktur, der er nødvendige for at opfylde forpligtelserne i stk. 1 og 5, kræves af markedet.

8. De nationale regulerende myndigheder skal tage hensyn til de effektivt afholdte omkostninger ved at opfylde forpligtelsen i stk. 1 og omkostningerne ved at sikre permanent tovejskapacitet for at give passende incitamenter, når der fastsættes eller godkendes tariffer eller metodologier på en gennemsigtig og detaljeret måde i overensstemmelse med artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF og artikel 13 i forordning (EF) nr. 715/2009. I det omfang en investering, der muliggør tovejskapacitet, ikke kræves af markedet, og hvis denne investering medfører omkostninger i mere end én medlemsstat eller i én medlemsstat til fordel for andre medlemsstater, træffer de nationale regulerende myndigheder i alle berørte medlemsstater i fællesskab beslutning om fordelingen af omkostninger, inden der træffes beslutning om investeringer. Fordelingen af omkostninger skal navnlig tage hensyn til fordelene af investeringerne i infrastruktur i forhold til den øgede forsyningssikkerhed for de pågældende medlemsstater. Artikel 8, stk. 1, i forordning (EF) nr. 713/2009 finder anvendelse.

9. Den kompetente myndighed sikrer, at ny transmissionsinfrastruktur bidrager til forsyningssikkerheden ved at udvikle et veltilsluttet net, herunder hvis det er relevant ved hjælp af et tilstrækkeligt antal grænseoverskridende indgangs- og udgangspunkter i henhold til markedets efterspørgsel og de påpegede risici. Den kompetente myndighed vurderer, hvis det er relevant, i forbindelse med risikovurderingen, når der findes interne flaskehalse, hvorvidt den nationale indgangskapacitet og infrastruktur, navnlig i transmissionsnettet, er i stand til at tilpasse de nationale gasstrømme til det i risikovurderingen påpegede scenario for afbrydelse af den største enkeltstående gasforsyningssinfrastruktur.

10. Som en undtagelse fra stk. 1 i denne artikel er Luxembourg, Slovenien og Sverige ikke bundet af, men skal tilstræbe at opfylde forpligtelsen i nævnte stykke, samtidig med at gasforsyningerne til beskyttede kunder sikres i overensstemmelse med artikel 8. Denne undtagelse er anvendelig så længe:

- a) for så vidt angår Luxembourg: det har mindst to sammenkoblingspunkter med andre medlemsstater ved mindst to forskellige forsyningskilder og hverken gaslagerfaciliteter eller en LNG-facilitet på sit område
- b) for så vidt angår Slovenien: det har mindst to sammenkoblingspunkter med andre medlemsstater ved mindst to forskellige forsyningskilder og hverken gaslagerfaciliteter eller en LNG-facilitet på sit område
- c) for så vidt angår Sverige: det har ingen gastransit til andre medlemsstater på sit område, et årligt indenlandsk gasforbrug på mindre end 2 Mtoe, og gas udgør mindre end 5 % af det totale primære energiforbrug.

Disse tre medlemsstater sikrer på en gennemsigtig, detaljeret og ikke-diskriminerende måde regelmæssig markedstest af investeringer i infrastruktur og offentliggør resultaterne af disse test.

De i første afsnit omhandlede medlemsstater underretter Kommissionen om enhver ændring for så vidt angår betingelserne i nævnte afsnit. Den i første afsnit fastsatte undtagelse ophører med at finde anvendelse, hvis mindst en af disse betingelser ikke er opfyldt.

Hver af de i første afsnit omhandlede medlemsstater sender senest den 3. december 2018 Kommissionen en rapport, der beskriver situationen med hensyn til de i nævnte afsnit fastsatte respektive betingelser og udsigten til at opfylde forpligtelsen i stk. 1, under hensyntagen til den økonomiske virkning af opfyldelsen af standarden for infrastruktur, resultaterne af testen af gasmarkedet og udviklingen på gasmarkedet og infrastrukturprojekterne i området. På grundlag af rapporten, og såfremt de respektive betingelser i dette stykkes første afsnit stadig er opfyldt, kan Kommissionen beslutte, at den i første afsnit fastsatte undtagelse fortsat kan finde anvendelse i yderligere fire år. I tilfælde af en positiv afgørelse gentages proceduren fastsat i dette afsnit efter fire år.

Artikel 7

Procedure for muliggørelse af tovejskapacitet eller anmodning om undtagelse

1. For hver grænseoverskridende sammenkobling mellem medlemsstater, bortset fra dem, der er undtaget i henhold til artikel 6, stk. 5, litra a), og bortset fra hvis der allerede findes eller er ved at blive etableret tovejskapacitet, og der ikke er blevet anmodet om en forbedring af en eller flere medlemsstater af hensyn til forsyningssikkerheden, sender transmissionssystemoperatører senest den 3. marts 2012 deres medlemsstater eller, hvis medlemsstaterne foreskriver det, deres kompetente myndigheder eller deres regulerende myndigheder (i denne artikel samlet benævnt »berørte myndigheder«) efter at have hørt alle berørte transmissionssystemoperatører:

- a) et forslag til tovejskapacitet vedrørende tilbagegående strømretning (»kapacitet til tilbagegående strømme«), eller
- b) en anmodning om en undtagelse fra forpligtelsen til at muliggøre tovejskapacitet.

2. Forslaget til kapacitet til tilbagegående strømme eller anmodningen om undtagelse i henhold til stk. 1 skal være baseret på en vurdering af markedsefterspørgslen, forventet efterspørgsel og udbud, de tekniske muligheder, omkostningerne til kapaciteten til tilbagegående strømme, herunder den deraf følgende styrkelse af transmissionssystemet og fordelene for forsyningssikkerheden under hensyn til, hvor dette er relevant, det mulige bidrag fra kapaciteten til tilbagegående strømme til sammen med andre mulige foranstaltninger for at opfylde standarden for infrastruktur, som er fastsat i artikel 6, for så vidt angår de medlemsstater, som drager fordel af kapaciteten til tilbagegående strømme.

3. Den berørte myndighed, som modtager forslaget eller anmodningen om undtagelse underretter de berørte myndigheder i de andre medlemsstater, som ifølge risikovurderingen kunne drage fordel af kapaciteten til tilbagegående strømme, og Kommissionen om forslaget eller anmodningen om undtagelse snarest muligt. Den pågældende berørte myndighed giver disse berørte myndigheder og Kommissionen mulighed for at udarbejde en udtalelse senest fire måneder efter modtagelsen af denne underretning.

4. Inden for to måneder efter udløbet af fristen i stk. 3, skal den berørte myndighed på grundlag af kriterierne i stk. 2 og den risikovurdering, der er foretaget i overensstemmelse med artikel 9, og under størst mulig hensyn til de udtalelser, der er modtaget i henhold til denne artikels stk. 3, og under hensyn til de aspekter, som ikke er strengt økonomiske, som f.eks. gasforsyningssikkerhed og bidraget til det indre gasmarked:

- a) indrømme en undtagelse, hvis kapaciteten til tilbagegående strømme ikke i betydeligt omfang vil forbedre forsynings-sikkerheden i en medlemsstat eller region, eller hvis investeringsomkostningerne langt overstiger de forventede fordele for forsynings-sikkerheden, eller
- b) acceptere forslaget til kapacitet til tilbagegående strømme, eller
- c) anmode transmissionssystemoperatøren om at ændre dets forslag.

Den berørte myndighed meddeler straks sin afgørelse til Kommissionen sammen med alle relevante oplysninger, som viser årsagen til afgørelsen, herunder de udtalelser, der er modtaget i henhold til denne artikels stk. 3. De berørte myndigheder bestræber sig på at sikre, at gensidigt afhængige afgørelser, som vedrører den samme sammenkobling eller de samme sammenkoblede rørledninger, ikke modsiger hinanden.

5. Inden to måneder fra modtagelsen af denne underretning, og hvor der er forskelle mellem den berørte myndigheds afgørelse og udtalelserne fra andre berørte myndigheder, kan Kommissionen kræve, at den berørte myndighed ændrer sin afgørelse. Denne periode kan forlænges med en måned, hvis Kommissionen søger yderligere oplysninger. Ethvert forslag fra Kommissionen, som kræver, at den berørte myndigheds afgørelse ændres, udarbejdes på grundlag af de i stk. 2, og stk. 4, litra a), fastsatte elementer og kriterier under hensyntagen til begrundelsen for den berørte myndigheds afgørelse. Den berørte myndighed opfylder anmodningen ved at ændre sin afgørelse inden for fire uger. Træffer Kommissionen ikke afgørelse inden for perioden på to måneder, anses den for ikke at have rejst indsigelser mod den berørte myndigheds afgørelse.

6. Er der i henhold til resultaterne fra risikovurderingen, der er foretaget i overensstemmelse med artikel 9, behov for yderligere kapacitet til tilbagegående strømme, gentages proceduren i nærværende artikels stk. 1-5 efter anmodning fra en transmissionssystemoperatør, en berørt myndighed eller Kommissionen.

7. Kommissionen og den berørte myndighed behandler på ethvert tidspunkt forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

Artikel 8

Standard for forsyning

1. Den kompetente myndighed kræver, at naturgasvirksomheder, som den identificerer, træffer foranstaltninger for at sikre

gasforsyninger til medlemsstatens beskyttede kunder i følgende tilfælde:

- a) ekstreme temperaturer i en spidsbelastningsperiode på syv dage, som forekommer med en statistisk sandsynlighed en gang hvert tyvende år
- b) en hvilken som helst periode på mindst 30 dage med usædvanlig stor gas efterspørgsel, der forekommer med en statistisk sandsynlighed en gang hvert tyvende år, og
- c) i en periode på mindst 30 dage i tilfælde af en afbrydelse af den største enkeltstående gasforsyningsinfrastruktur under gennemsnitlige vinterforhold.

Den kompetente myndighed identificerer senest den 3. juni 2012 de i første afsnit omhandlede naturgasvirksomheder.

2. En forhøjet standard for forsyning, som går ud over perioden på 30 dage i stk. 1, litra b) og c), eller enhver anden forpligtelse, som er pålagt som følge af gasforsynings-sikkerhed, skal være baseret på den i artikel 9 omhandlede risikovurdering, skal afspejles i den forebyggende handlingsplan, og:

- a) skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 3, stk. 6
- b) må ikke uretmæssigt forvride konkurrencen eller hindre et velfungerende indre marked for gas
- c) må ikke indvirke negativt på en medlemsstats evne til at forsyne dens beskyttede kunder i overensstemmelse med denne artikel i tilfælde af en nødsituation på nationalt niveau, EU-niveau eller regionalt niveau, og
- d) skal opfylde de i artikel 11, stk. 5, specificerede kriterier i tilfælde af en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau.

Den kompetente myndighed påpeger i en ånd af solidaritet i den forebyggende handlingsplan og i nødplanerne, hvordan en forhøjet standard for forsyning eller yderligere forpligtelser, der er pålagt naturgasvirksomheder, midlertidigt kan reduceres i tilfælde af en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau.

3. Ved udløbet af de perioder, som er fastsat af den kompetente myndighed i overensstemmelse med stk. 1 og 2, eller under forhold, der er værre end de i stk. 1, fastsatte, bestræber den kompetente myndighed og naturgasvirksomhederne sig på at opretholde gasforsyningen, navnlig for beskyttede kunder.

4. De forpligtelser, som pålægges naturgasvirksomheder for at opfylde de i denne artikel fastsatte standarder for forsyning, skal være ikke-diskriminerende og må ikke påføre disse virksomheder en urimelig byrde.

5. Naturgasvirksomhederne har lov til, hvor dette er relevant, at opfylde disse forpligtelser på regionalt niveau eller EU-niveau. Den kompetente myndighed må ikke kræve, at de i denne artikel fastsatte standarder skal opfyldes udelukkende med infrastruktur, som findes inden for dens område.

6. Den kompetente myndighed sikrer, at betingelserne for forsyning af beskyttede kunder fastsættes, uden at disse berører virkemåden af det indre marked for gas, og til en pris, som er i overensstemmelse med forsyningens markedsværdi.

Artikel 9

Risikovurdering

1. Senest den 3. december 2011 foretager hver kompetent myndighed på grundlag af følgende fælles elementer en fuldstændig vurdering af de risici, som påvirker gasforsyningssikkerheden i dennes medlemsstat:

- a) under anvendelse af de standarder, som er specificeret i artikel 6 og 8, hvoraf beregningen af N-1-formlen og de anvendte forudsætninger, inklusive for beregningen af N-1-formlen på regionalt niveau og de nødvendige oplysninger for denne beregning fremgår
- b) under hensyn til alle relevante nationale og regionale omstændigheder, navnlig markedets størrelse, nettets konfiguration, faktiske strømme, herunder udstrømning fra medlemsstaterne, muligheden for fysiske gasstrømme i begge retninger, herunder det mulige behov for deraf følgende styrkelse af transmissionssystemet, tilstedeværelsen af produktions- og lagerkapacitet, gassens rolle i energimixet, navnlig med hensyn til fjernvarme- og elproduktion og til driften af industrivirksomheder og sikkerhed og gaskvalitet
- c) med en simulering af forskellige scenarier med usædvanlig stor gas efterspørgsel og afbrydelse af forsyningen, eksempelvis svigt i hovedtransmissionsinfrastrukturen, lagre eller LNG-terminaler og afbrydelse af forsyningerne fra tredjelandleverandører under hensyn til det historiske forløb, sandsynlighed, hyppighed og varigheden af deres opståen, såvel som, hvor det er relevant, de geopolitiske risici og vurderingen af sandsynlige konsekvenser af disse scenarier
- d) med påvisning af risiciene fra samspil og vekselvirkning med andre medlemsstater, herunder bl.a. sammenkoblinger, græn-

seoverskridende forsyninger, grænseoverskridende adgang til lagerfaciliteter og tovejskapacitet

- e) under hensyn til den maksimale sammenkoblingskapacitet af hvert indgangs- og udgangspunkt ved grænsen.

2. Hvor artikel 4, stk. 3, finder anvendelse, foretager den pågældende kompetente myndighed også en fælles risikovurdering på regionalt niveau.

3. Naturgasvirksomhederne, industrielle gaskunder, de relevante organisationer, som repræsenterer private og industrielle gaskunders interesser, såvel som medlemsstaterne og den nationale regulerende myndighed, for så vidt den ikke er den kompetente myndighed, samarbejder med den kompetente myndighed og giver den på anmodning alle nødvendige oplysninger til brug for risikovurderingen.

4. Risikovurderingen ajourføres for første gang senest 18 måneder efter vedtagelsen af de i artikel 4 nævnte forebyggende handlings- og nødplaner og derefter hvert andet år inden den 30. september i det relevante år, medmindre forholdene begrunder hyppigere ajourføringer. Risikovurderingen skal tage hensyn til de fremskridt, der gøres med de investeringer, der er nødvendige for at opfylde den i artikel 6 definerede standard for infrastruktur og de landespecifikke vanskeligheder, som er opstået i forbindelse med gennemførelsen af nye alternative løsninger.

5. Risikovurderingen, herunder de ajourførte udgaver, stilles straks til rådighed for Kommissionen.

Artikel 10

Nødplaner og kriseniveauer

1. I de nationale og fælles nødplaner:

- a) tages udgangspunkt i kriseniveauerne, jf. stk. 3
- b) defineres rolle og ansvarsområder for naturgasvirksomheder og industrielle gaskunder, inklusive for de relevante elproducenter under hensyn til det forskellige omfang, som de er påvirket i tilfælde af afbrydelser af gasforsyningen og deres samspil med de kompetente myndigheder og med de regulerende nationale myndigheder, hvor dette er relevant, på hvert af de kriseniveauer, der er nævnt i stk. 3
- c) defineres rolle og ansvarsområder for de kompetente myndigheder og de øvrige organer, der er tildelt opgaver jf. artikel 2, stk. 2, på hvert af de kriseniveauer, der er defineret i denne artikels stk. 3

d) sikres, at naturgasvirksomheder og industrielle gaskunder får tilstrækkelige muligheder for at reagere på hvert kriseniveau

e) identificeres, hvor dette er relevant, de foranstaltninger, der skal træffes, og handlinger der skal foretages, for at afbøde den mulige virkning af en afbrydelse i forsyningen af fjernvarme og af elektricitet produceret ved hjælp af gas

f) fastlægges detaljerede procedurer og foranstaltninger, som skal følges for hvert kriseniveau, herunder ordninger for informationsstrømme

g) udpeges en kriseleder eller et krisehold, og dennes/dettes rolle defineres

h) fastslås bidraget fra de markedsbaserede foranstaltninger, navnlig dem, som er opført i bilag II, med henblik på at tackle situationen på alarmniveau og afbøde konsekvenserne på nødsituationsniveau

i) fastslås bidraget fra andre foranstaltninger end markedsbaserede foranstaltninger, som planlægges, eller som skal gennemføres for nødsituationsniveauet, navnlig dem, som er opført i bilag III, og vurderes, i hvilket omfang der er behov for sådanne andre foranstaltninger end markedsbaserede foranstaltninger for at tackle en krise, vurdere konsekvenserne af disse og definere procedurer for gennemførelsen af disse, under hensyn til, at ikke-markedsbaserede foranstaltninger kun må anvendes, når de markedsbaserede mekanismer ikke længere kan sikre forsyninger, navnlig til beskyttede kunder

j) beskrives de mekanismer, der benyttes til at samarbejde med andre medlemsstater for hvert kriseniveau

k) udspecificeres rapporteringsforpligtelser, som pålægges naturgasvirksomheder på alarm- og nødsituationsniveauerne

l) opstilles en liste over forud fastsatte foranstaltninger med sigte på at stille gas til rådighed i tilfælde af en nødsituation, herunder kommercielle aftaler mellem de parter, som deltager i sådanne foranstaltninger og kompensationsmekanismerne for naturgasvirksomheder, hvor dette er relevant, under behørig hensyntagen til fortroligheden af følsomme oplysninger. Sådanne foranstaltninger kan omfatte aftaler på tværs af landegrænser mellem medlemsstater og/eller naturgasvirksomheder.

2. De nationale og fælles nødplaner ajourføres hvert andet år, medmindre forholdene begrunder en hyppigere ajourføring, og skal afspejle den ajourførte risikovurdering. Konsultationen mellem de kompetente myndigheder i artikel 4, stk. 2, gennemføres, inden de ajourførte planer vedtages.

3. De tre overordnede kriseniveauer defineres på følgende måde:

a) tidligt varslingsniveau (varsling): når der foreligger konkrete, alvorlige og pålidelige oplysninger om, at der kan indtræffe en hændelse, som formodentlig vil resultere i en betydeligt forringet forsyningssituation og formodentlig vil føre til, at alarm- eller nødsituationsniveauet vil blive udløst. Det tidlige varslingsniveau kan aktiveres af en tidlig varslingsmekanisme

b) alarmniveau (alarmering): når en afbrydelse af forsyningerne eller en usædvanlig høj gasefterspørgsel forekommer, som vil resultere i en betydeligt forringet forsyningssituation, men markedet er stadig i stand til at håndtere denne afbrydelse eller efterspørgsel uden at bruge ikke-markedsbaserede foranstaltninger.

c) nødsituationsniveau (nødsituation): i tilfælde af en usædvanlig høj gasefterspørgsel eller en betydelig afbrydelse af forsyningen eller anden betydelig forringelse af forsyningssituationen og i tilfælde af, at alle relevante markedsforanstaltninger er blevet gennemført, men at gasforsyningen er utilstrækkelig til at opfylde den resterende gasefterspørgsel, således at ikke-markedsbaserede foranstaltninger også skal indføres navnlig med henblik på at sikre forsyninger til beskyttede kunder i henhold til artikel 8.

4. De nationale og fælles nødplaner skal sikre, at adgangen på tværs af landegrænser til infrastruktur, jf. forordning (EF) nr. 715/2009, bevares i det omfang, det er teknisk og sikkerhedsmæssigt muligt, i tilfælde af nødsituationer. Planerne skal være i overensstemmelse med denne forordnings artikel 3, stk. 6, og må ikke indføre foranstaltninger, der uberettiget begrænser gasstrømmen på tværs af landegrænser.

5. Når den kompetente myndighed iværksætter et af de i stk. 3 omhandlede kriseniveauer, oplyser den øjeblikkeligt Kommissionen herom og forelægger alle nødvendige oplysninger, især vedrørende de foranstaltninger, den påtænker at træffe. I en nødsituation, som kan munde ud i en anmodning om bistand fra Unionen og dennes medlemsstater, underretter medlemsstatens kompetente myndighed hurtigst muligt Kommissionens overvågnings- og informationscenter på civilbeskyttelsesområdet.

6. Hvis den kompetente myndighed erklærer en nødsituation, følger den de forud fastsatte foranstaltninger som defineret i nødplanen og oplyser øjeblikkeligt Kommissionen om bl.a. de foranstaltninger, den påtænker at træffe i overensstemmelse med stk. 1. I behørigt begrundede ekstraordinære tilfælde kan den kompetente myndighed træffe foranstaltninger, der afviger fra nødplanen. Den kompetente myndighed oplyser øjeblikkeligt Kommissionen om sådanne foranstaltninger og giver en begrundelse herfor.

7. Medlemsstaterne, og navnlig de kompetente myndigheder, sikrer, at:

- a) der ikke træffes foranstaltninger, der uberettiget indskrænker gasstrømmen på det indre marked
- b) der ikke træffes foranstaltninger, der kan bringe en anden medlemsstats gasforsyningsituation i alvorlig fare, og
- c) den grænseoverskridende infrastrukturadgang, jf. forordning (EF) nr. 715/2009, bevares i det omfang, det er teknisk og sikkerhedsmæssigt muligt, i overensstemmelse med nødplanen.

8. Kommissionen verificerer så snart som muligt, men inden for fem dage efter at have modtaget de i stk. 5 omhandlede oplysninger fra den kompetente myndighed, at erklæringen af en nødsituation er berettiget i overensstemmelse med stk. 3, litra c), og at de foranstaltninger, der er truffet, mest muligt følger de foranstaltninger, der er nævnt i nødplanen, og ikke pålægger naturgasvirksomheder en urimelig byrde, og er i overensstemmelse med stk. 7. Kommissionen kan efter anmodning fra en kompetent myndighed, naturgasvirksomhed eller på eget initiativ anmode den kompetente myndighed om at ændre de foranstaltninger, som er i modstrid med de betingelser, som er fastsat i stk. 7 og i dette stykkes første punktum. Kommissionen kan endvidere anmode den kompetente myndighed om at ophæve dens erklæring af en nødsituation, hvis den efter Kommissionens opfattelse ikke, eller ikke længere, er berettiget i henhold til stk. 3, litra c).

Senest tre dage efter underretningen om Kommissionens anmodning ændrer den kompetente myndighed sine foranstaltninger og underretter Kommissionen herom, eller underretter Kommissionen om grundene til, at den ikke er indforstået med anmodningen. Kommissionen kan i så fald ændre sin anmodning eller trække den tilbage inden for en frist på tre dage eller, med henblik på at behandle spørgsmålet, indkalde den kompetente myndighed eller, hvor dette er relevant, de kompetente myndigheder, og, hvis Kommissionen finder det nødvendigt, gaskoordinationsgruppen. Kommissionen giver en detaljeret begrundelse for sin anmodning om ændring af foranstaltningen. Den kompetente myndighed tager fuldt ud hensyn til Kommissionens holdning. Hvis den kompetente myndigheds endelige afgørelse afviger fra Kommissionens holdning, udarbejder og offentliggør den kompetente myndighed en begrundelse for afgørelsen.

Artikel 11

Reaktion på nødsituationer på EU-niveau og regionalt niveau

1. Kommissionen kan, efter anmodning fra en kompetent myndighed, der har erklæret en nødsituation og efter at have

foretaget verifikationen i henhold til artikel 10, stk. 8, erklære en nødsituation på EU-niveau eller på regionalt niveau for et specifikt berørt geografisk område. Efter anmodning fra mindst to kompetente myndigheder, der har erklæret en nødsituation efter en verifikation i henhold til artikel 10, stk. 8, erklærer Kommissionen, såfremt der er en sammenhæng mellem grundene til disse nødsituationer, en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau, alt efter hvad der er mest relevant. Kommissionen indhenter synspunkter fra og tager behørigt hensyn til alle relevante oplysninger fra de øvrige kompetente myndigheder, idet den i alle tilfælde anvender de kommunikationsmidler, der er bedst egnede i den givne situation. Når Kommissionen vurderer, at der ikke længere er tilstrækkelig grundlag for en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau, erklærer den nødsituationen på EU-niveau eller regionalt niveau for ophævet. Kommissionen begrundes i alle tilfælde sin afgørelse og underretter Rådet herom.

2. Kommissionen indkalder gaskoordinationsgruppen, så snart den erklærer en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau. I en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau kan Kommissionen efter anmodning fra mindst tre medlemsstater begrænse deltagelsen i et helt møde eller en del af et møde i gaskoordinationsgruppen til repræsentanterne for de pågældende medlemsstater og de kompetente myndigheder.

3. I tilfælde af en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau, som omhandlet i stk. 1, koordinerer Kommissionen de kompetente myndigheders foranstaltninger under fuld hensyntagen til de relevante oplysninger og resultater fra høringen af gaskoordinationsgruppen. Kommissionen skal især:

- a) sikre, at der udveksles oplysninger
- b) sikre, at handlingerne på medlemsstatsniveau og regionalt niveau er afstemt og virkningsfulde i forhold til EU-niveauet
- c) koordinere handlingerne over for tredjelande.

4. Kommissionen kan indkalde en kriseledelsesgruppe bestående af kriselederne, jf. artikel 10, stk. 1, litra g), fra de medlemsstater, der berøres af nødsituationen. Kommissionen kan med kriseledernes samtykke indbyde andre relevante aktører til at deltage. Kommissionen sikrer, at gaskoordinationsgruppen regelmæssigt modtager oplysninger om arbejdet i kriseledelsesgruppen.

5. Medlemsstaterne, og navnlig de kompetente myndigheder, sikrer, at:

- a) der ikke træffes foranstaltninger, der uberettiget indskrænker gasstrømmen på det indre marked, navnlig gasstrømmen til de berørte markeder

b) der ikke træffes foranstaltninger, der kan bringe en anden medlemsstats gasforsyningsituation i alvorlig fare, og

c) den grænseoverskridende infrastrukturadgang, jf. forordning (EF) nr. 715/2009, bevares i det omfang, det er teknisk og sikkerhedsmæssigt muligt, i overensstemmelse med nødplanen.

6. Fastslår Kommissionen efter anmodning fra en kompetent myndighed eller en naturgasvirksomhed eller på eget initiativ, at en foranstaltning truffet af en medlemsstat eller en kompetent myndighed eller en naturgasvirksomheds adfærd i en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau er i modstrid med stk. 5, anmoder Kommissionen den nævnte medlemsstat eller den kompetente myndighed om at ændre handlingen eller foretage en handling for at sikre overholdelse af stk. 5, idet den oplyser den om grundene hertil. Der tages behørigt hensyn til nødvendigheden af, at gassystemet til enhver tid fungerer sikkert.

Senest tre dage efter underretningen om Kommissionens anmodning ændrer medlemsstaten eller den kompetente myndighed sin foranstaltning og underretter Kommissionen herom, eller også redegør myndigheden over for Kommissionen for grundene til, at den ikke er indforstået med anmodningen. Kommissionen kan i så fald ændre sin anmodning eller trække den tilbage inden for en frist på tre dage eller indkalde medlemsstaten eller den kompetente myndighed og, hvis Kommissionen finder det nødvendigt, gaskoordinationsgruppen med henblik på behandling af spørgsmålet. Kommissionen giver en detaljeret begrundelse for sin anmodning om ændring af foranstaltningen. Medlemsstaten eller den kompetente myndighed tager fuldt ud hensyn til Kommissionens holdning. Hvis den kompetente myndigheds eller medlemsstatens endelige afgørelse afviger fra Kommissionens holdning, fremlægger den kompetente myndighed eller medlemsstaten en begrundelse for en sådan afgørelse.

7. Kommissionen opstiller efter høring af gaskoordinationsgruppen en permanent reserveliste for en følgegruppe bestående af eksperter fra industrien og repræsentanter for Kommissionen. Følgegruppen kan indsættes uden for Unionen efter behov og overvåger og rapporterer om gasstrømme til Unionen i samarbejde med leverandør- og transitlandene.

8. Den kompetente myndighed forelægger Kommissionens overvågnings- og informationscenter på civilbeskyttelsesområdet oplysninger om eventuelle behov for bistand. Overvågnings- og informationscenteret på civilbeskyttelsesområdet vurderer situationen i sin helhed og rådgiver om, hvilken bistand der bør ydes

til de hårdest ramte medlemsstater og i givet fald til tredjelande.

Artikel 12

Gaskoordinationsgruppen

1. Der er oprettet en gaskoordinationsgruppe for at lette koordineringen af foranstaltninger vedrørende gasforsynings sikkerhed. Denne gruppe består af repræsentanter for medlemsstaterne, navnlig deres kompetente myndigheder, samt for agenturet, ENTSO for gas og de repræsentative organer for den pågældende industri og for de relevante kunder. Kommissionen fastlægger i samråd med medlemsstaterne gruppens sammensætning, idet den sikrer, at den er fuldt repræsentativ. Kommissionen har formandskabet i gruppen. Gruppen fastsætter selv sin forretningsorden.

2. I henhold til denne forordning høres gaskoordinationsgruppen, og den bistår Kommissionen især i spørgsmål vedrørende:

a) gasforsynings sikkerheden til enhver tid og mere specifikt i tilfælde af en nødsituation

b) alle oplysninger af relevans for gasforsynings sikkerheden på nationalt og regionalt niveau samt på EU-niveau

c) bedste praksis og mulige retningslinjer til alle berørte parter

d) forsynings sikkerhedsniveauet, benchmark og vurderingsmetoder

e) nationale og regionale scenarier og EU-scenarier samt afprøvning af beredskabsniveauerne

f) vurdering af de forebyggende handlingsplaner og nødplanerne samt gennemførelse af de foranstaltninger, der indgår heri

g) koordinering af foranstaltninger for at tackle en nødsituation inden for Unionen med tredjelande, der er kontraherende parter i traktaten om oprettelse af energifællesskabet, og med andre tredjelande

h) bistand, som de hårdest ramte medlemsstater har behov for.

3. Kommissionen indkalder regelmæssigt gaskoordinationsgruppen og videregiver de oplysninger, den har modtaget fra de kompetente myndigheder, og sikrer samtidig, at forretningsmæssigt følsomme oplysninger behandles fortroligt.

Artikel 13

Udveksling af oplysninger

1. Såfremt medlemsstaterne har eksisterende offentlige serviceforpligtelser, som vedrører gasforsynings sikkerheden, offentliggør de disse senest den 3. januar 2011. Eventuelle senere ændringer eller yderligere offentlige serviceforpligtelser, som vedrører gasforsynings sikkerheden, offentliggøres ligeledes, så snart de er vedtaget af medlemsstaterne.

2. I en nødsituation skal de berørte naturgasvirksomheder navnlig dagligt stille følgende oplysninger til rådighed for den kompetente myndighed:

- a) daglige prognoser over gasefterspørgsel og -forsyning for de følgende tre dage
- b) gasstrømme på dagsbasis ved alle indgangs- og udgangspunkter på tværs af landegrænser og ved alle sammenkoblingspunkter mellem nettet og produktionsanlæg, lagerfaciliteter eller LNG-terminaler i mio. Nm³/d
- c) periode udtrykt i antal dage, i hvilken det forventes, at gasforsyningen til beskyttede kunder kan opretholdes.

3. I tilfælde af en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau kan Kommissionen anmode den kompetente myndighed om som minimum hurtigst muligt at forelægge Kommissionen følgende oplysninger:

- a) oplysninger som omhandlet i stk. 2
- b) oplysninger om den kompetente myndigheds planlagte og allerede trufne foranstaltninger for at afbøde nødsituationen og oplysninger om foranstaltningernes effektivitet
- c) foretagne anmodninger om, at andre kompetente myndigheder træffer yderligere foranstaltninger
- d) foranstaltninger, der er gennemført efter andre kompetente myndigheds anmodning.

4. De kompetente myndigheder og Kommissionen sikrer, at forretningsmæssigt følsomme oplysninger behandles fortroligt.

5. Efter en nødsituation forelægger den kompetente myndighed hurtigst muligt og senest seks uger efter ophævelsen af nødsituationen Kommissionen en udførlig vurdering af nødsi-

tuationen og effektiviteten af de gennemførte foranstaltninger, herunder en vurdering af nødsituationens økonomiske konsekvenser, konsekvenserne for sektoren og den bistand, der er givet og/eller modtaget fra Unionen og dens medlemsstater. Denne vurdering stilles til rådighed for gaskoordinationsgruppen og tages i betragtning ved ajourføringerne af de forebyggende handlingsplaner og nødplanerne.

Kommissionen analyserer de kompetente myndigheds vurderinger og underretter medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og gaskoordinationsgruppen om resultaterne af sin analyse i samlet form.

6. For at gøre det muligt for Kommissionen at vurdere forsynings sikkerhedssituationen på EU-niveau:

- a) giver medlemsstaterne senest den 3. december 2011 Kommissionen meddelelse om de eksisterende mellemstatslige aftaler, som er indgået med tredjelande, og som har en indvirkning på udviklingen af gasinfrastruktur og -forsyninger. Ved indgåelse af nye mellemstatslige aftaler med tredjelande, som har en sådan indvirkning, orienterer medlemsstaterne Kommissionen
- b) giver naturgasvirksomheder for eksisterende kontrakter senest den 3. december 2011 samt for nye kontrakter eller ændringer i eksisterende kontrakter, de berørte kompetente myndigheder følgende nærmere oplysninger om kontrakter med en løbetid på over et år, der indgås med leverandører fra tredjelande:
 - i) kontraktens varighed
 - ii) kontraherede mængder i alt på årsbasis og den gennemsnitlige mængde pr. måned
 - iii) i tilfælde af en alarm eller nødsituation, kontraherede mængder i alt på dagsbasis
 - iv) kontraktmæssige leveringssteder.

Den kompetente myndighed forelægger Kommissionen disse oplysninger i samlet form. I tilfælde af indgåelse af nye kontrakter eller ændringer, der foretages i eksisterende kontrakter, forelægges alle oplysninger på ny regelmæssigt i samlet form. Den kompetente myndighed og Kommissionen sikrer, at disse oplysninger behandles fortroligt.

*Artikel 14***Kommissionens overvågning**

Kommissionen varetager løbende overvågning af og rapportering om gasforsyningssikkerhedsforanstaltninger, navnlig igennem en årlig vurdering af medlemsstaternes rapporter som omhandlet i artikel 5 i direktiv 2009/73/EF, og oplysningerne vedrørende anvendelsen af samme direktivs artikel 11 og artikel 52, stk. 1, samt oplysningerne i den risikoanalyse og de forebyggende handlingsplaner og nødplaner, der skal udarbejdes i overensstemmelse med denne forordning, når de foreligger.

Senest den 3. december 2014 skal Kommissionen på grundlag af den i artikel 4, stk. 6, omhandlede rapport og efter høring af gaskoordinationsgruppen:

- a) drage konklusioner vedrørende mulige veje til at forbedre forsyningssikkerheden på EU-niveau, vurdere muligheden for at udarbejde risikoanalyser og opstille forebyggende handlingsplaner og nødplaner på EU-niveau samt rapportere til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne forordning, herunder også om fremskridt med hensyn til markedssammenkobling, og
- b) rapportere til Europa-Parlamentet og Rådet om den generelle overensstemmelse mellem medlemsstaternes forebyggende handlingsplaner og nødplaner samt deres bidrag til solidaritet og beredskab set fra et EU-perspektiv.

Rapporten skal, hvor dette er relevant, indeholde henstillinger til forbedring af denne forordning.

*Artikel 15***Ophævelse**

Uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser for så vidt angår fristen for gennemførelse og anvendelse af direktiv 2004/67/EF, ophæves dette direktiv fra den 2. december 2010 med undtagelse af artikel 4, stk. 1 og 2, som finder anvendelse, indtil den berørte medlemsstat har defineret beskyttede kunder, jf. denne forordnings artikel 2, stk. 1, og identificeret naturgas-virksomhederne, jf. denne forordnings artikel 8, stk. 1.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, 20. oktober 2010.

På Europa-Parlamentets vegne

J. BUZEK
Formand

Uanset denne artikels stk. 1 finder artikel 4, stk. 1 og 2, i direktiv 2004/67/EF ikke anvendelse efter den 3. juni 2012.

*Artikel 16***Undtagelse**

Denne forordning finder ikke anvendelse på Malta og Cypern, så længe der ikke leveres gas på deres respektive områder. For Malta og Cypern finder de tidsfrister, der følger af artikel 2, stk. 2, nr. 1), artikel 3, stk. 2, artikel 4, stk. 2 og 5, artikel 6, stk. 1 og 5, artikel 8, stk. 1, artikel 9, stk. 1, og artikel 13, stk. 6, litra a) og b) anvendelse som følger:

- a) for artikel 2, stk. 2, nr. 1), artikel 3, stk. 2, artikel 9, stk. 1, og artikel 13, stk. 6, litra a) og b): 12 måneder
- b) for artikel 4, stk. 2, og artikel 8, stk. 1: 18 måneder
- c) for artikel 4, stk. 5: 24 måneder
- d) for artikel 6, stk. 5: 36 måneder
- e) for artikel 6, stk. 1: 48 måneder

fra den dag, hvor der første gang leveres gas på deres respektive områder.

*Artikel 17***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 6, stk. 8, artikel 10, stk. 4, første punktum, artikel 10, stk. 7, litra c), og artikel 11, stk. 5, litra c), finder anvendelse fra den 3. marts 2011.

På Rådets vegne

O. CHASTEL
Formand

BILAG I

BEREGNING AF N-1-FORMLEN

1. Definition af N-1-formlen

N-1-formlen beskriver gasinfrastrukturens tekniske kapacitet til at dække den samlede gasefterspørgsel i det beregnede område i tilfælde af, at den største enkeltstående gasinfrastruktur afbrydes på en dag med usædvanlig stor gasefterspørgsel, der forekommer med en statistisk sandsynlighed en gang hvert tyvende år.

Gasinfrastruktur omfatter gastransmissionsnet, herunder samkøringslinjer, såvel som produktions-, LNG- og oplagringsfaciliteter tilknyttet det beregnede område.

Teknisk kapacitet⁽¹⁾ for alle resterende gasinfrastrukturer i tilfælde af en afbrydelse af den største enkeltstående gasinfrastruktur bør mindst være lig med summen af den samlede daglige gasefterspørgsel i det beregnede område på en dag med usædvanlig stor gasefterspørgsel, der forekommer med en statistisk sandsynlighed en gang hvert tyvende år.

Facit af beregningen af N-1-formlen herunder bør mindst være lig med 100 %.

2. Beregningsmetode for N-1-formlen

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

3. Definitioner af parametrene for N-1-formlen:

»Beregnet område«: et geografisk område, for hvilket N-1-formlen er beregnet som fastsat af den kompetente myndighed.

Definition på efterspørgselssiden

»D_{max}«: den samlede daglige gasefterspørgsel (i mio. Nm³/d) i det beregnede område på en dag med usædvanlig stor gasefterspørgsel, der forekommer med en statistisk sandsynlighed en gang hvert tyvende år.

Definitioner på forsyningssiden

»EP_m«: teknisk kapacitet for indgangspunkter (i mio. Nm³/d), bortset fra produktions-, LNG- og lagerfaciliteter dækket af P_m, S_m og LNG_m; summen af den tekniske kapacitet ved alle indgangspunkter på tværs af landegrænser, der er i stand til at forsyne det beregnede område med gas

»P_m«: maksimal teknisk produktionskapacitet (i mio. Nm³/d): den maksimale samlede daglige tekniske produktionskapacitet fra alle gasproduktionsanlæg, der kan leveres til indgangspunkterne i det beregnede område

»S_m«: maksimal teknisk leveringskapacitet (i mio. Nm³/d): den maksimale samlede daglige tekniske udtrækskapacitet fra alle lagerfaciliteter, som kan leveres til indgangspunkterne i det beregnede område, under hensyntagen til deres respektive fysiske karakteristika

»LNG_m«: maksimal teknisk kapacitet ved LNG-faciliteter (i mio. Nm³/d): den maksimale samlede daglige tekniske leveringskapacitet i alle LNG-faciliteter i det beregnede område, idet der tages hensyn til kritiske elementer såsom losning, hjælpefunktioner, midlertidige lagre og forgasning af LNG samt teknisk leveringskapacitet til systemet

»I_m«: den tekniske kapacitet i den største enkeltstående gasinfrastruktur (i mio. Nm³/d) med den største individuelle kapacitet til at forsyne det beregnede område med gas. Når flere gasinfrastrukturer er forbundet til en fælles gasinfrastruktur for modtagelse og levering og ikke kan fungere hver for sig, betragtes de som en enkelt gasinfrastruktur.

⁽¹⁾ I henhold til artikel 2, stk. 1, nr. 18), i forordning (EF) nr. 715/2009 betegner »teknisk kapacitet« den maksimale uafbrudte kapacitet, som transmissionssystemoperatøren kan tilbyde brugerne af nettet, idet der tages hensyn til systemintegritet og transmissionsnettets driftskrav.

4. Beregning af N-1-formlen ved anvendelse af foranstaltninger på efterspørgselssiden

$$N - 1[\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Definition på efterspørgselssiden

»D_{eff}«: den del af D_{max} (i mio. Nm³/d), som i tilfælde af en afbrydelse af forsyningen hurtigt kan dækkes i tilstrækkeligt omfang med markedsbaserede foranstaltninger på efterspørgselssiden, jf. artikel 5, stk. 1, litra b), og artikel 6, stk. 2.

5. Beregning af N-1-formlen på regionalt plan

Det i punkt 3 omhandlede beregnede område udvides, hvor det er hensigtsmæssigt, til det relevante regionale plan, som fastsat af de berørte medlemsstaters kompetente myndigheder. Ved beregningen af N-1-formlen på regionalt plan anvendes den største enkeltstående gasinfrastruktur af fælles interesse. Den største enkeltstående gasinfrastruktur af fælles interesse for en region er den største gasinfrastruktur i regionen, der direkte eller indirekte bidrager til at forsyne regionens medlemsstater med gas; den defineres i den fælles forebyggende handlingsplan.

Den regionale N-1-beregning kan kun erstatte den nationale N-1-beregning, såfremt den største enkeltstående gasinfrastruktur af fælles interesse ifølge den fælles risikovurdering har væsentlig betydning for gasforsyningen af alle berørte medlemsstater.

BILAG II

LISTE OVER MARKEDSBASEREDE GASFORSYNINGSSIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

Den kompetente myndighed tager den vejledende og ikke-udtømmende liste, der findes i dette bilag, i betragtning ved udarbejdelsen af den forebyggende handlingsplan og nødplanen. Den kompetente myndighed tager behørigt hensyn til de miljømæssige virkninger af de foreslåede foranstaltninger under udarbejdelsen af den forebyggende handlingsplan og nødplanen, og foretrækker så vidt muligt de foranstaltninger, der har mindst indvirkning på miljøet, samtidig med at der tages hensyn til forsyningssikkerheden.

Foranstaltninger på udbudssiden:

- øget produktionsfleksibilitet
- øget importfleksibilitet
- lette integrationen af gas fra vedvarende energikilder i gasnetinfrastrukturen
- kommerciel oplagring af gas — udtrækskapacitet og oplagret gasmængde
- kapacitet i LNG-terminaler og maksimal leveringskapacitet
- diversificering af gasforsyninger og -ruter
- tilbagegående strømme
- samordnet distribution mellem transmissionssystemoperatører
- anvendelse af lang- og kortfristede kontrakter
- investeringer i infrastruktur, herunder tovejskapacitet
- kontraktlige aftaler med henblik på at opretholde gasforsyningen.

Foranstaltninger på efterspørgselssiden:

- anvendelse af afbrydelige kontrakter
 - muligheder for brændselomlægning, herunder anvendelse af alternative brændselsreserver i industrivirksomheder og kraftvarmeværker
 - frivillig frakobling af belastning
 - øget effektivitet
 - øget anvendelse af vedvarende energikilder.
-

BILAG III

**LISTE OVER FORANSTALTNINGER, DER IKKE ER MARKEDSBASEREDE
GASFORSYNINGSSIKKERHEDSFORANSTALTNINGER**

Den kompetente myndighed tager i en nødsituation udelukkende bidraget fra den følgende vejledende og ufuldstændige liste over foranstaltninger i betragtning ved udarbejdelsen af den forebyggende handlingsplan og nødplanen:

Foranstaltninger på udbudssiden:

- anvendelse af strategiske gaslagre
- tvungen anvendelse af alternative brændsler (f.eks. i overensstemmelse med Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter ⁽¹⁾)
- tvungen anvendelse af elektricitet, som produceres på grundlag af andre kilder end gas
- tvungen forhøjelse af gasproduktionsniveauerne
- tvunget lagerudtræk.

Foranstaltninger på efterspørgselssiden:

- Forskellige skridt til tvungen begrænsning af efterspørgslen, herunder
 - tvungen brændselsomlægning
 - tvungen anvendelse af afbrydelige kontrakter, hvor de ikke anvendes i fuld udstrækning som led i markedsforanstaltninger
 - tvungen frakobling af belastning.

⁽¹⁾ EUT L 265 af 9.10.2009, s. 9.

BILAG IV

REGIONALT SAMARBEJDE

I overensstemmelse med artikel 194 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og som understreget i artikel 6 i direktiv 2009/73/EF samt artikel 12 i forordning (EF) nr. 715/2009 afspejler regionalt samarbejde en ånd af solidaritet og er også et af denne forordnings bærende principper. Regionalt samarbejde er nødvendigt navnlig i forbindelse med udarbejdelsen af risikovurderingen (artikel 9), de forebyggende handlingsplaner og nødplanerne (artikel 4, 5 og 10), standarderne for infrastruktur og forsyninger (artikel 6 og 8) og bestemmelserne om reaktionen på nødsituationer på EU-niveau og regionalt niveau (artikel 11).

Det regionale samarbejde under denne forordning bygger på det eksisterende regionale samarbejde, der omfatter naturgas-virksomheder, medlemsstater og nationale regulerende myndigheder med henblik på bl.a. at styrke forsyningssikkerheden og integrationen af det indre marked for energi, som f.eks. de tre regionale gasmarkeder under det regionale gasinitiativ (Gas Regional Initiative), gasplatformen, gruppen på højt plan for planen for sammenkobling af det baltiske energimarked og energifællesskabets koordineringsgruppe for forsyningssikkerhed. De specifikke krav til forsyningssikkerheden vil imidlertid antagelig få nye samarbejdsrammer til at opstå, og nuværende samarbejdsområder vil skulle tilpasses for at sikre højest mulig effektivitet.

I lyset af de stadig mere sammenkoblede og indbyrdes afhængige markeder og virkeliggørelsen af det indre gasmarked kan samarbejde mellem de følgende medlemsstater som et af flere eksempler, herunder også mellem dele af nabomedlemsstater, øge disses individuelle og kollektive forsyningssikkerhed:

— Polen og de tre baltiske lande (Estland, Letland og Litauen)

— Den Iberiske Halvø (Spanien og Portugal) og Frankrig

— Irland og Det Forenede Kongerige

— Bulgarien, Grækenland og Rumænien

— Danmark og Sverige

— Slovenien, Italien, Østrig, Ungarn og Rumænien

— Polen og Tyskland

— Frankrig, Tyskland, Belgien, Nederlandene og Luxembourg

— Tyskland, Tjekkiet og Slovakiet

— andre.

Hvis det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, kan det regionale samarbejde mellem medlemsstaterne udvides, så samarbejdet med nabomedlemsstater styrkes, især hvad angår lande, der befinder sig på gasøer, navnlig med hensyn til styrkelse af sammenkoblinger. Medlemsstaterne kan også være medlem af forskellige samarbejdsgrupper.

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) Nr. 995/2010

af 20. oktober 2010

om fastsættelse af krav til virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions
funktionsmåde, særlig artikel 192, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Skove byder på en bred vifte af miljømæssige, økonomiske og samfundsmæssige goder, herunder træ, andre skovprodukter og miljøtjenester, der har afgørende betydning for menneskeheden, som f.eks. bevarelse af biologisk mangfoldighed og økosystemfunktioner samt beskyttelse af klimasystemet.

(2) På grund af den voksende efterspørgsel efter træ og træprodukter på verdensplan kombineret med de institutionelle og forvaltningsmæssige svagheder inden for skovsektoren i en række træproducerende lande er ulovlig skovhugst og den hertil knyttede handel blevet et stadig større problem.

(3) Ulovlig skovhugst er et omfattende problem, der giver anledning til stor bekymring på internationalt plan. Den udgør en alvorlig trussel mod skovene, idet den bidrager til afskovningen og skovforringelsen, der er ansvarlig for omkring 20 % af CO₂-emissionerne på globalt plan, truer den biologiske mangfoldighed og underminerer bæredygtig skovforvaltning og -udvikling,

herunder den økonomiske levedygtighed for virksomheder, der handler i overensstemmelse med gældende lovgivning. Den bidrager også til ørkendannelse og jordbundserosion og kan forværre ekstreme vejrfænomener og oversvømmelser. Desuden har dette samfundsmæssige, politiske og økonomiske konsekvenser, som ofte undergraver fremskridt hen imod god forvaltningspraksis, og er en trussel mod lokale skovafhængige samfunds eksistensgrundlag, og den kan have tilknytning til væbnede konflikter. Bekæmpelse af problemet med ulovlig skovhugst inden for rammerne af denne forordning forventes at yde et omkostningseffektivt bidrag til Unionens strategier for modvirkning af klimaændringer og bør ses som et supplement til Unionens indsats og engagement i forbindelse med De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer.

(4) I Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1600/2002/EF af 22. juli 2002 om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram ⁽³⁾ anføres undersøgelse af muligheden for at træffe aktive foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ og videreførelse af Unionens og medlemsstaternes aktive deltagelse i gennemførelsen af globale og regionale resolutioner og aftaler om skovrelaterede spørgsmål som en prioriteret aktion.

(5) Kommissionens meddelelse af 21. maj 2003 med titlen »Retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet (FLEGT): forslag til EU-handlingsplan« indeholdt forslag til en række foranstaltninger til støtte for de internationale bestræbelser på at løse problemet med ulovlig skovhugst og den hertil knyttede handel som led i Unionens samlede indsats for at opnå en bæredygtig skovforvaltning.

(6) Europa-Parlamentet og Rådet hilste meddelelsen velkommen og erkendte, at det er nødvendigt, at Unionen bidrager til de internationale bestræbelser på at løse problemet med ulovlig skovhugst.

(7) I overensstemmelse med meddelelsens mål, nemlig at sikre, at kun træprodukter, der er fremstillet i overensstemmelse med det træproducerende lands nationale lovgivning, indføres i Unionen, har Unionen forhandlet frivillige FLEGT-partnerskabsaftaler med træproducerende lande (»partnerlande«), der skaber en juridisk bindende forpligtelse for parterne til at indføre en licensordning og regulere handelen med træ og træprodukter, som er anført i nævnte FLEGT-partnerskabsaftaler.

⁽¹⁾ EUT C 318 af 23.12.2009, s. 88.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets holdning af 22.4.2009 (EUT C 184 E af 8.7.2010, s. 145), Rådets førstebehandlingsholdning af 1.3.2010 (EUT C 114 E af 4.5.2010, s. 17) og Europa-Parlamentets holdning af 7.7.2010 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1.

- (8) I betragtning af problemets omfang og akutte karakter er det nødvendigt aktivt at støtte bekæmpelsen af ulovlig skovhugst og den tilknyttede handel, at supplere og styrke initiativet vedrørende frivillige FLEGT-partnerskabsaftaler og at forbedre synergien mellem politikker, der har til formål at bevare skove, og politikker, der har til formål at opnå et højt miljøbeskyttelsesniveau, herunder bekæmpelse af klimaændringer og tab af biologisk mangfoldighed.
- (9) De bestræbelser, der gøres af lande, som har indgået frivillige FLEGT-partnerskabsaftaler med Unionen, og principperne heri, navnlig med hensyn til definitionen af lovligt fremstillet træ, bør anerkendes, og landene bør tilskyndes yderligere til at indgå frivillige FLEGT-partnerskabsaftaler. Der bør også tages hensyn til, at under FLEGT-licensordningen er det kun træ, der er fældet i overensstemmelse med gældende nationale love, og træprodukter fremstillet heraf, som kan eksporteres til Unionen. Trædelen i træprodukter, som er opført i bilag II og III til Rådets forordning (EF) nr. 2173/2005 af 20. december 2005 om indførelse af en FLEGT-licensordning for import af træ til Det Europæiske Fællesskab⁽¹⁾, og som stammer fra partnerlande, der er opført i bilag I til nævnte forordning, bør derfor betragtes som værende lovligt fældet, forudsat at disse træprodukter opfylder bestemmelserne i den pågældende forordning og eventuelle gennemførelsesbestemmelser.
- (10) Der bør også tages hensyn til, at konventionen om international handel med udryddelsestruede dyr og planter (CITES) forpligter parterne i konventionen til kun at udstede CITES-eksporttilladelser for CITES-arter, der, som et af kravene, er fældet i overensstemmelse med det eksporterende lands nationale lovgivning. Træ af arter, der er anført i bilag A, B eller C til Rådets forordning (EF) nr. 338/97 af 9. december 1996 om beskyttelse af vilde dyr og planter ved kontrol af handelen hermed⁽²⁾, bør derfor betragtes som værende lovligt fældet, forudsat at det opfylder bestemmelserne i nævnte forordning og eventuelle gennemførelsesbestemmelser.
- (11) I betragtning af at brugen af genbrugstræ og -træprodukter bør fremmes, og at det ville pålægge virksomhederne en urimelig byrde, hvis denne forordnings anvendelsesområde udvides til at omfatte sådanne produkter, bør brugt træ og træprodukter, som har afsluttet deres livscyklus, og som ellers ville være blevet deponeret som affald, udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde.
- (12) En af denne forordnings foranstaltninger bør være et forbud mod den første omsætning på det indre marked af ulovligt fældet træ og træprodukter fremstillet heraf. I betragtning af kompleksiteten af ulovlig skovhugst, de årsager, der ligger bag, samt virkningerne heraf, bør der træffes specifikke foranstaltninger, herunder sådanne, der er rettet mod virksomheders adfærd.
- (13) I tilknytning til FLEGT-handlingsplanen kan Kommissionen og, hvis det er relevant, medlemsstaterne støtte og gennemføre undersøgelser af og forskning i niveauet og arten af den ulovlige skovhugst i forskellige lande og gøre oplysningerne tilgængelige for offentligheden samt støtte, at der gives praktiske retningslinjer til virksomhederne vedrørende gældende lovgivning i træproducerende lande.
- (14) Uden en internationalt aftalt definition bør lovgivningen i det land, hvor træet er fældet, herunder forskrifter og gennemførelsen i landet af relevante internationale konventioner, som det pågældende land er part i, danne grundlag for, hvorledes man definerer ulovlig skovhugst.
- (15) Mange træprodukter gennemgår mange forskellige processer, før og efter at de er bragt i omsætning på det indre marked for første gang. For at undgå unødvendige administrative byrder bør due diligence-ordningen kun gælde virksomheder, der bringer træ eller træprodukter i omsætning på det indre marked for første gang, mens der bør stilles krav til forhandlere i forsyningskæden om, at de fremskaffer grundlæggende oplysninger om deres leverandører og købere for at gøre det muligt at spore træet eller træprodukterne.
- (16) Virksomheder, som bringer træ og træprodukter i omsætning for første gang på det indre marked, bør på grundlag af en systemisk tilgang tage passende skridt til at sikre, at ulovligt fældet træ og træprodukter fremstillet heraf ikke bringes i omsætning på det indre marked. Med henblik herpå bør virksomhederne udvise fornøden omhu ved hjælp af en række foranstaltninger og procedurer til at mindske risikoen for, at ulovligt fældet træ og træprodukter fremstillet heraf bringes i omsætning på det indre marked.
- (17) Due diligence-ordningen omfatter tre elementer, der er en naturlig del af risikostyring: adgang til oplysninger, risikovurdering og begrænsning af den risiko, der er blevet identificeret. Due diligence-ordningen bør give adgang til oplysninger om oprindelse og om leverandører af træ og træprodukter, der bringes i omsætning på det indre marked for første gang, herunder til relevante oplysninger om overholdelse af gældende lovgivning, hugstland, træarter, mængde og, hvor det er relevant, den region i landet, hvor træet blev fældet, samt hugstrettheder. Virksomhederne bør på grundlag af disse oplysninger foretage en risikovurdering. Hvis en risiko er blevet identificeret, bør virksomhederne begrænse denne risiko på en måde, der står i rimeligt forhold til den risiko, der er blevet identificeret, med henblik på at forhindre, at der bringes ulovligt fældet træ og træprodukter fremstillet heraf i omsætning på det indre marked.

⁽¹⁾ EUT L 347 af 30.12.2005, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 61 af 3.3.1997, s. 1.

- (18) For at undgå unødige administrative byrder bør virksomheder, der allerede benytter sig af systemer eller procedurer, der er i overensstemmelse med kravene i denne forordning, ikke være forpligtet til at indføre nye systemer.
- (19) For at anerkende god praksis i skovbrugssektoren kan certificering eller andre ordninger, der er kontrolleret af en ekstern part, og som omfatter kontrol med overholdelse af gældende lovgivning, anvendes i risikovurderingen.
- (20) Træbranchen er af største betydning for Unionens økonomi. Brancheorganisationer er vigtige aktører i denne sektor, da de repræsenterer branchens interesser bredt og er i dialog med en bred vifte af interessenter. Sådanne organisationer har også ekspertise og kapacitet til at analysere den relevante lovgivning og til at hjælpe deres medlemmer med at overholde de gældende regler, men bør ikke bruge denne kompetence til at dominere markedet. Med henblik på at lette gennemførelsen af denne forordning og bidrage til at udvikle god praksis er det hensigtsmæssigt at anerkende organer, der har udviklet due diligence-ordninger, der opfylder kravene i denne forordning. Anerkendelse og inddragelse af anerkendelse af overvågningsorganer bør ske på retfærdig og gennemsigtig vis. En liste over sådanne anerkendte organer bør blive offentliggjort, således at virksomheder kan anvende dem.
- (21) De kompetente myndigheder bør med regelmæssige mellemrum foretage tilsyn med overvågningsorganerne for at kontrollere, at de effektivt opfylder forpligtelserne i denne forordning. De kompetente myndigheder bør endvidere bestræbe sig på at foretage tilsyn, når de er i besiddelse af relevante oplysninger, herunder ved begrundet mistanke fra tredjemands side.
- (22) De kompetente myndigheder bør kontrollere, at virksomhederne effektivt opfylder forpligtelserne i denne forordning. Med henblik herpå bør de kompetente myndigheder foretage de fornødne officielle tilsyn i givet fald i henhold til en plan, som kan omfatte tilsyn på virksomhedernes område og revisioner på stedet, og de bør om nødvendigt kunne kræve, at virksomhederne træffer udbedrende foranstaltninger. De kompetente myndigheder bør endvidere bestræbe sig på at foretage tilsyn, når de er i besiddelse af relevante oplysninger, herunder ved begrundet mistanke fra tredjemands side.
- (23) De kompetente myndigheder bør føre register over disse tilsyn og de relevante oplysninger bør stilles til rådighed i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger ⁽¹⁾.
- (24) I betragtning af den ulovlige skovhugsts og den tilknyttede handels internationale karakter bør de kompetente myndigheder samarbejde indbyrdes og med tredjelandes administrative myndigheder og med Kommissionen.
- (25) For at gøre det lettere for virksomheder, som bringer træ eller træprodukter i omsætning på det indre marked, at opfylde denne forordnings krav, kan medlemsstaterne under hensyntagen til situationen for små og mellemstore virksomheder og om nødvendigt bistået af Kommissionen give virksomhederne teknisk og anden bistand og lette udvekslingen af oplysninger. Denne bistand bør ikke fritage virksomhederne for deres forpligtelse til at udvise fornøden omhu.
- (26) Forhandlere og overvågningsorganer bør afstå fra foranstaltninger, der kunne bringe opnåelsen af denne forordnings mål i fare.
- (27) Medlemsstaterne bør sikre, at overtrædelser af denne forordning, herunder overtrædelser begået af virksomheder, forhandlere og overvågningsorganer, sanktioneres med effektive sanktioner, der står i forhold til overtrædelsens grovhed og har afskrækkende virkning. Det kan i national lovgivning fastsættes, at det, efter at overtrædelse af forbuddet mod omsætning på det indre marked af ulovligt fældet træ eller træprodukter fremstillet heraf er pålagt sanktioner, som er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsens grovhed og har afskrækkende virkning, ikke nødvendigvis er påkrævet at destruere træet eller træprodukterne, som i stedet kan anvendes eller afhændes til almenyttige formål.
- (28) Kommissionen bør tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedrørende procedurer for anerkendelse og inddragelse af overvågningsorganer, vedrørende yderligere relevante risikovurderingskriterier, der kan være nødvendige som supplement til dem, der allerede er fastsat i denne forordning, samt vedrørende den liste over træ og træprodukter, som er omfattet af denne forordning. Det er særlig vigtigt, at Kommissionen under forberedelserne hertil gennemfører passende høringer, herunder af eksperter.
- (29) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at vedtage nærmere regler for hyppigheden og arten af de kompetente myndigheders tilsyn med overvågningsorganer samt for due diligence-ordningerne, undtagen med hensyn til yderligere relevante risikovurderingskriterier. I overensstemmelse med artikel 291 i TEUF fastsættes ved forordning efter den almindelige lovgivningsprocedure på forhånd generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser. Indtil vedtagelsen af den nye forordning finder Rådets afgørelse

⁽¹⁾ EUT L 41 af 14.2.2003, s. 26.

1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽¹⁾, fortsat anvendelse, bortset fra forskriftsproceduren med kontrol, som ikke finder anvendelse.

- (30) Virksomhederne og de kompetente myndigheder bør gives en rimelig frist til at forberede sig på at opfylde kravene i denne forordning.
- (31) Målet for denne forordning, nemlig at bekæmpe ulovlig skovhugst og den tilknyttede handel, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, og kan derfor på grund af dens omfang bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand

Ved denne forordning fastsættes kravene til virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning på det indre marked for første gang, samt kravene til forhandlere.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- a) »træ og træprodukter«: træ og træprodukter, der er anført i bilaget med undtagelse af træprodukter eller dele af sådanne produkter, der er fremstillet af træ eller træprodukter, som har afsluttet deres livscyklus, og som ellers ville være blevet deponeret som affald som defineret i artikel 3, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald ⁽²⁾
- b) »bringe i omsætning«: enhver form for første levering, uanset hvilken salgsmetode der anvendes, af træ og træprodukter på det indre marked med henblik på distribution eller anvendelse som led i erhvervsvirksomhed, mod eller uden vederlag. Dette omfatter også levering ved hjælp af fjernkommunikationsteknik som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg ⁽³⁾.

Levering på det indre marked af træprodukter fremstillet af træ eller træprodukter, der allerede er bragt i omsætning på det indre marked, betragtes ikke som at »bringe i omsætning«

- c) »virksomhed«: enhver fysisk eller juridisk person, der bringer træ eller træprodukter i omsætning
- d) »forhandler«: enhver fysisk eller juridisk person, der som led i erhvervsvirksomhed sælger eller køber træ eller træprodukter, der allerede er bragt i omsætning, på det indre marked
- e) »hugstland«: det land eller område, hvor træ eller trædelen i træprodukter er fældet
- f) »lovligt fældet«: fældet i overensstemmelse med hugstlandets gældende lovgivning
- g) »ulovligt fældet«: fældet i strid med hugstlandets gældende lovgivning
- h) »gældende lovgivning«: den lovgivning, der gælder i hugstlandet for følgende forhold:

- rettigheder til skovhugst inden for lovmæssigt offentliggjorte grænser
- betaling for rettigheder til hugst og for træ, herunder afgifter i forbindelse med skovhugst
- skovhugst, herunder miljø- og skovbrugslovgivning, herunder lovgivning vedrørende skovforvaltning og bevarelse af den biologiske mangfoldighed, som er i direkte tilknytning til skovhugst
- tredjeparters lovfæstede brugs- og ejendomsret, som skovhugsten påvirker, samt
- handel og told, i det omfang skovbrugssektoren er berørt.

Artikel 3

Status for træ og træprodukter, der er omfattet af FLEGT og CITES

Trædelen i træprodukter, som er anført i bilag II og III til forordning (EF) nr. 2173/2005, og som stammer fra partnerlande, der er anført i bilag I til nævnte forordning, og som opfylder bestemmelserne i nævnte forordning og dens gennemførelsesbestemmelser, anses for at være lovligt fældet i den i nærværende forordning anførte betydning.

⁽¹⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3.

⁽³⁾ EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19.

Træ af arter, der er opført i bilag A, B eller C til forordning (EF) nr. 338/97, og som opfylder bestemmelserne i nævnte forordning og dens gennemførelsesbestemmelser, anses for at være lovligt fældet i den i nærværende forordning anførte betydning.

Artikel 4

Virksomhedernes forpligtelser

1. Omsætning af ulovligt fældet træ og træprodukter fremstillet heraf er forbudt.

2. Virksomhederne skal udvise den fornødne omhu, når de bringer træ og træprodukter i omsætning. Med henblik herpå skal de anvende et sæt procedurer og foranstaltninger, i det følgende benævnt en »due diligence-ordning«, som anført i artikel 6.

3. Hver virksomhed skal opretholde og regelmæssigt evaluere den due diligence-ordning, den anvender, bortset fra de tilfælde hvor virksomheden anvender en due diligence-ordning, der er udarbejdet af et overvågningsorgan, jf. artikel 8. Eksisterende overvågningsordninger under national lovgivning og enhver frivillig effektstyringsmekanisme, der opfylder kravene i denne forordning, kan anvendes som grundlag for due diligence-ordningen.

Artikel 5

Krav om sporbarhed

Forhandlere skal gennem hele forsyningskæden kunne identificere:

- a) de virksomheder eller forhandlere, som har leveret træet og træprodukterne, og
- b) hvor det er relevant, de forhandlere, som de har leveret træet og træprodukterne til.

Forhandlere opbevarer de i stk. 1 omhandlede oplysninger i mindst fem år og leverer efter anmodning disse oplysninger til kompetente myndigheder.

Artikel 6

Due diligence-ordninger

1. De i artikel 4, stk. 2, omhandlede due diligence-ordninger skal omfatte følgende elementer:

- a) foranstaltninger og procedurer, der giver adgang til følgende oplysninger om virksomhedens lager af træ og træprodukter, som er bragt i omsætning:

— beskrivelse, herunder handelsnavnet og produkttypen samt den almindelige betegnelse for træarten og, hvor det er relevant, den fulde videnskabelige betegnelse

— hugstlandet og, hvor det er relevant:

i) den region i landet, hvor træet blev fældet, og

ii) hugstrettigheder

— mængde (udtrykt i rumfang, vægt eller antal enheder)

— navn og adresse på virksomhedens leverandør

— navn og adresse på den forhandler, som træet og træprodukterne er blevet leveret til

— dokumenter eller anden form for information, der viser, at det pågældende træ eller træprodukt opfylder gældende lovgivning

- b) risikovurderingsprocedurer, der giver virksomheden mulighed for at analysere og evaluere risikoen for, at ulovligt fældet træ eller træprodukter fremstillet heraf bringes i omsætning.

Sådanne procedurer skal tage hensyn til oplysningerne i litra a) samt de relevante risikovurderingskriterier, herunder:

— sikkerhed for overholdelse af gældende lovgivning, hvilket kan omfatte certificering eller andre ordninger, der er kontrolleret af en ekstern part, og som omfatter overholdelse af gældende lovgivning

— udbredelsen af ulovlig fældning af træ af bestemte træarter

— udbredelsen af ulovlig fældning eller praksis i hugstlandet og/eller den region i landet, hvor træet er fældet, herunder hensyntagen til forekomsten af væbnede konflikter

— sanktioner pålagt af FN's Sikkerhedsråd eller af Rådet for Den Europæiske Union imod import eller eksport af træ

— kompleksiteten af forsyningskæden for træ og træprodukter

- c) medmindre den risiko, der er blevet identificeret som led i de i litra b) omhandlede risikovurderingsprocedurer, er ubetydelig, risikobegrænsende procedurer, der består af en række foranstaltninger og procedurer, som er hensigtsmæssige og forholdsmæssigt afpassede med henblik på effektivt at minimere risikoen, og som kan omfatte krav om yderligere oplysninger eller dokumentation og/eller krav om ekstern kontrol.

2. De nærmere regler, der er nødvendige for at sikre en ensartet gennemførelse af stk. 1, bortset fra de yderligere relevante risikovurderingskriterier i nærværende artikels stk. 1, litra b), andet punktum, vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 18, stk. 2. Nævnte regler vedtages senest den 3. juni 2012.

3. Under hensyntagen til markedsudviklingen og de erfaringer, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af denne forordning, især gennem den udveksling af oplysninger, der er omhandlet i artikel 13 og den rapportering, der er omhandlet i artikel 20, stk. 3, kan Kommissionen vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF vedrørende yderligere risikovurderingskriterier, der måtte være nødvendige for at supplere dem, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, litra b), andet punktum, med henblik på at øge due diligence-ordningens effektivitet.

For så vidt angår de delegerede retsakter, der er nævnt i dette stykke, finder procedurerne i artikel 15, 16 og 17 anvendelse.

Artikel 7

Kompetente myndigheder

1. Hver medlemsstat udpeger én eller flere kompetente myndigheder, som har ansvaret for anvendelsen af denne forordning.

Medlemsstaterne meddeler senest den 3. juni 2011 Kommissionen de kompetente myndigheders navne og adresser. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen eventuelle ændringer af de kompetente myndigheders navne og adresser.

2. Kommissionen offentliggør, bl.a. på internettet, en liste over de kompetente myndigheder. Listen ajourføres regelmæssigt.

Artikel 8

Overvågningsorganer

1. Et overvågningsorgan:

a) opretholder og evaluerer regelmæssigt en due diligence-ordning som omhandlet i artikel 6 og giver virksomheder ret til at anvende den

b) kontrollerer, at dets due diligence-ordning anvendes korrekt af disse virksomheder

c) træffer passende foranstaltninger i tilfælde af, at en virksomhed forsømmer at anvende dets due diligence-ordning korrekt, herunder underretning af de kompetente myndigheder ved betydelige eller gentagne forsømmelser fra virksomhedens side.

2. En organisation kan ansøge om anerkendelse som overvågningsorgan, hvis den opfylder følgende krav:

a) den har status som juridisk person og er lovligt etableret i Unionen

b) den har den fornødne fagkundskab og er i stand til at varetage de funktioner, der er nævnt i stk.1, og

c) den sikrer under varetagelsen af sine funktioner, at der ikke opstår interessekonflikter.

3. Kommissionen anerkender efter høring af de(n) pågældende medlemsstat(er) en ansøger, der opfylder kravene i stk. 2, som overvågningsorgan.

Kommissionen meddeler sin afgørelse om anerkendelse af et overvågningsorgan til de kompetente myndigheder i samtlige medlemsstater.

4. De kompetente myndigheder foretager regelmæssige tilsyn for at kontrollere, at de overvågningsorganer, der opererer på de kompetente myndigheders retsområde, fortsat varetager de funktioner, der er fastlagt i stk. 1, og opfylder kravene i stk. 2. Der kan også foretages tilsyn, når medlemsstatens kompetente myndighed er i besiddelse af relevante oplysninger, herunder begrundet mistanke fra tredjemands side, eller hvis den har påvist mangler i virksomhedernes gennemførelse af en due diligence-ordning, der er udarbejdet af et overvågningsorgan. En rapport fra disse tilsyn gøres tilgængelig i overensstemmelse med direktiv 2003/4/EF.

5. Hvis en kompetent myndighed fastslår, at et overvågningsorgan enten ikke længere varetager de funktioner, der er fastlagt i stk. 1, eller ikke længere opfylder kravene i stk. 2, underretter den straks Kommissionen herom.

6. Kommissionen inddrager anerkendelsen af et overvågningsorgan, hvis den navnlig på grundlag af de i stk. 5 omhandlede oplysninger har fastslået, at overvågningsorganet ikke længere varetager de funktioner, der er fastlagt i stk. 1, eller opfylder kravene i stk. 2. Kommissionen underretter de berørte medlemsstater, inden den inddrager en anerkendelse af et overvågningsorgan.

Kommissionen meddeler sin afgørelse om inddragelse af anerkendelsen af et overvågningsorgan til de kompetente myndigheder i samtlige medlemsstater.

7. For at supplere procedurereglerne med hensyn til anerkendelse og inddragelse af anerkendelse af overvågningsorganer og for at ændre procedurereglerne, hvis erfaringerne nødvendiggør det, kan Kommissionen vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF, idet den sikrer, at anerkendelsen og inddragelsen af anerkendelsen sker på retfærdig og gennemsigtig vis.

For så vidt angår de delegerede retsakter, der er nævnt i dette stykke, finder proceduren i artikel 15, 16 og 17 anvendelse. Nævnte retsakter skal vedtages senest den 3. marts 2012.

8. Nærmere regler for hyppigheden og arten af de i stk. 4 omhandlede tilsyn, der er nødvendige for at sikre en effektiv kontrol med overvågningsorganerne og en ensartet gennemførelse af nævnte stykke, vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 18, stk. 2. Nævnte regler vedtages senest den 3. juni 2012.

Artikel 9

Liste over overvågningsorganer

Kommissionen offentliggør listen over overvågningsorganer i *Den Europæiske Unions Tidende*, C-udgaven, og offentliggør den på sit websted. Listen ajourføres regelmæssigt.

Artikel 10

Tilsyn med virksomhederne

1. De kompetente myndigheder fører tilsyn med, om virksomhederne overholder kravene i artikel 4 og 6.

2. De i stk. 1 omhandlede tilsyn foretages efter en regelmæssigt revideret plan på grundlag af en risikobaseret tilgang. Desuden kan der foretages tilsyn, når en kompetent myndighed

er i besiddelse af relevante oplysninger, herunder på grundlag af begrundet mistanke fra tredjemands side vedrørende en virksomheds overholdelse af denne forordning.

3. De i stk. 1 omhandlede tilsyn kan bl.a. bestå i:

a) undersøgelse af due diligence-ordningen, herunder procedurerne for risikovurdering og risikobegrænsning

b) undersøgelse af dokumentation og optegnelser for at kontrollere, om due diligence-ordningen og -procedurerne fungerer korrekt

c) stikprøvetilsyn, herunder revisioner på stedet.

4. Virksomhederne tilbyder al nødvendig bistand til at lette udførelsen af de i stk. 1 omhandlede tilsyn, navnlig for så vidt angår adgang til lokaler og fremlæggelse af dokumentation eller optegnelser.

5. Er der i forlængelse af de i stk. 1 omhandlede tilsyn påvist mangler, kan de kompetente myndigheder påbyde virksomhederne at træffe udbedrende foranstaltninger, jf. dog artikel 19. Afhængigt af arten af de mangler, der konstateres, kan medlemsstaterne desuden straks træffe midlertidige foranstaltninger, herunder bl.a.:

a) beslaglæggelse af træ og træprodukter

b) forbud mod at markedsføre træ og træprodukter.

Artikel 11

Tilsynsregister

1. De kompetente myndigheder fører et register over de i artikel 10, stk. 1, omhandlede tilsyn med angivelse af bl.a. arten og resultaterne og eventuelle udbedrende foranstaltninger, der er påbudt i medfør af artikel 10, stk. 5. Tilsynsregistrene opbevares i mindst fem år.

2. De i stk. 1 omhandlede oplysninger stilles til rådighed i overensstemmelse med direktiv 2003/4/EF.

Artikel 12

Samarbejde

1. De kompetente myndigheder samarbejder indbyrdes og med tredjelandes administrative myndigheder og med Kommissionen for at sikre overholdelse af denne forordning.

2. De kompetente myndigheder udveksler oplysninger om alvorlige mangler, der er konstateret ved hjælp af de i artikel 8, stk. 4, og artikel 10, stk. 1, omhandlede tilsyn og om de typer af sanktioner, der pålægges i henhold til artikel 19, med de kompetente myndigheder i andre medlemsstater og med Kommissionen.

Artikel 13

Teknisk bistand, vejledning og udveksling af oplysninger

1. Uden at det berører virksomhedernes forpligtelse til at udvise fornøden omhu, jf. artikel 4, stk. 2, kan medlemsstaterne, hvor det er relevant bistået af Kommissionen, yde teknisk og anden bistand samt vejledning til virksomheder, under hensyntagen til situationen for små og mellemstore virksomheder, med henblik på at lette overholdelsen af kravene i denne forordning, især med hensyn til implementeringen af en due diligence-ordning i henhold til artikel 6.

2. Medlemsstaterne, hvor det er relevant bistået af Kommissionen, kan fremme udveksling og formidling af relevante oplysninger om ulovlig skovhugst, navnlig for at hjælpe virksomhederne med at evaluere risici, jf. artikel 6, stk. 1, litra b), samt af bedste praksis med hensyn til gennemførelse af denne forordning.

3. Bistanden ydes på en sådan måde, at de kompetente myndigheders ansvarsområder ikke antastes, og deres handelfrihed i håndhævelsen af denne forordning bevares.

Artikel 14

Ændringer af bilaget

For at tage hensyn på den ene side til de erfaringer, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af denne forordning, især identificeret ved den rapportering, der er omhandlet i artikel 20, stk. 3 og 4, og ved den i artikel 13 nævnte udveksling af oplysninger, og på den anden side til udviklingen i forbindelse med tekniske egenskaber, de endelige brugere og produktionsprocesser for træ og træprodukter, kan Kommissionen vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF, der ændrer og udbygger listen over træ og træprodukter, som er anført i bilaget. Sådanne retsakter må ikke pålægge virksomhederne en uforholdsmæssig byrde.

For så vidt angår de delegerede retsakter, der er nævnt i nærværende artikel, finder procedurerne i artikel 15, 16 og 17 anvendelse.

Artikel 15

Udøvelse af delegationen

1. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 6, stk. 3, artikel 8, stk. 7, og artikel 14, i en periode på syv år fra den 2. december 2010. Kommissionen aflægger rapport vedrørende de delegerede beføjelser senest tre måneder inden udløbet af en treårig periode efter datoen for anvendelsen af denne forordning. Delegationen af beføjelser forlænges automatisk for perioder af en tilsvarende varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet tilbagekalder den i overensstemmelse med artikel 16.

2. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

3. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter med forbehold af betingelserne i artikel 16 og 17.

Artikel 16

Tilbagekaldelse af delegationen

1. Delegationen af beføjelser, jf. artikel 6, stk. 3, artikel 8, stk. 7, og artikel 14, kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet.

2. Den institution, der har indledt en intern procedure for at afgøre, om delegationen af beføjelser skal tilbagekaldes, bestræber sig på at give den anden institution og Kommissionen meddelelse herom i rimelig tid, inden den endelige afgørelse træffes, og angiver, hvilke delegerede beføjelser der vil kunne være genstand for tilbagekaldelse, samt den mulige begrundelse for en tilbagekaldelse.

3. Afgørelsen om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er nævnt i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning øjeblikkeligt eller på et senere tidspunkt, der præciseres i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af de delegerede retsakter, der allerede er trådt i kraft. Den offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 17

Indsigelser mod delegerede retsakter

1. Europa-Parlamentet eller Rådet kan gøre indsigelse mod en delegeret retsakt inden for en frist på to måneder fra datoen for meddelelsen. Fristen forlænges med to måneder på initiativ af Europa-Parlamentet eller Rådet.

2. Har hverken Europa-Parlamentet eller Rådet ved udløbet af denne frist gjort indsigelse mod den delegerede retsakt, offentliggøres den i *Den Europæiske Unions Tidende* og træder i kraft på den dato, der er fastsat heri.

Den delegerede retsakt kan offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* og træde i kraft inden fristens udløb, hvis Europa-Parlamentet og Rådet begge har meddelt Kommissionen, at de ikke agter at gøre indsigelse.

3. Gør Europa-Parlamentet eller Rådet indsigelse mod en delegeret retsakt, træder retsakten ikke i kraft. Den institution, der gør indsigelse mod den delegerede retsakt, anfører begrundelsen herfor.

Artikel 18

Udvalg

1. Kommissionen bistås af FLEGT-Udvalget (retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet), der er oprettet i henhold til artikel 11 i forordning (EF) nr. 2173/2005.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

Perioden i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

Artikel 19

Sanktioner

1. Medlemsstaterne fastsætter regler for, hvilke sanktioner der skal anvendes ved overtrædelse af bestemmelserne i denne forordning, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de iværksættes.

2. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed og have afskrækkende virkning, og kan bl.a. omfatte:

a) bøder, der står i et rimeligt forhold til miljøskaderne, træets eller træprodukternes værdi og de skattemæssige tab og de økonomiske skader, overtrædelsen har forvoldt, idet disse bøders niveau beregnes således, at det sikres, at de effektivt berøver de ansvarlige den økonomiske gevinst ved alvorlige overtrædelser, uden at dette berører den legitime ret til at udøve et erhverv, og idet niveauet for disse bøder for gentagne alvorlige overtrædelser gradvis forhøjes

b) beslaglæggelse af det træ og de træprodukter, der er berørt

c) øjeblikkelig suspension af handelstilladelsen.

3. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og meddeler omgående senere ændringer af betydning for bestemmelserne.

Artikel 20

Rapportering

1. Medlemsstaterne forelægger senest den 30. april hvert andet år efter den 3. marts 2013 Kommissionen en rapport om denne forordnings anvendelse i de to foregående år.

2. På grundlag af disse rapporter udarbejder Kommissionen en rapport, der forelægges Europa-Parlamentet og Rådet hvert andet år. Kommissionen tager ved udarbejdelsen af rapporten hensyn til de fremskridt, der er gjort med indgåelsen og anvendelsen af frivillige FLEGT-partnerskabsaftaler i henhold til forordning (EF) nr. 2173/2005, og til de bidrag, disse har ydet til at minimere tilstedeværelsen af ulovligt fældet træ og træprodukter fremstillet heraf på det indre marked.

3. Senest den 3. december 2015 og herefter hvert sjette år foretager Kommissionen på basis af rapporterne og erfaringerne med anvendelsen af denne forordning en evaluering af, hvordan forordningen fungerer samt dens effektivitet, herunder med hensyn til at forhindre, at ulovligt fældet træ og træprodukter fremstillet heraf bringes i omsætning. Den overvejer navnlig de administrative følger for små og mellemstore virksomheder samt hvilke produkter der er omfattet. Rapporterne kan, hvis det er nødvendigt, ledsages af hensigtsmæssige lovgivningsforslag.

4. Den første af de i stk. 3 omhandlede rapporter skal indeholde en bedømmelse af den aktuelle økonomiske og handelsmæssige situation i Unionen for produkter opført under kapitel 49 i den kombinerede nomenklatur under særlig hensyntagen til de relevante sektors konkurrenceevne for at overveje, om de bør optages på listen over træ og træprodukter i bilaget til denne forordning.

Den i første afsnit omhandlede rapport skal ligeledes indeholde en vurdering af effektiviteten af det i artikel 4, stk. 1, fastsatte forbud mod omsætning af ulovligt fældet træ og træprodukter fremstillet heraf samt af de i artikel 6 omhandlede due diligence-ordninger.

Artikel 21

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 3. marts 2013. Artikel 6, stk. 2, artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 7 og 8, anvendes dog fra den 2. december 2010.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den 20. oktober 2010.

På Europa-Parlamentets vegne

J. BUZEK

Formand

På Rådets vegne

O. CHASTEL

Formand

BILAG

Træ og træprodukter tariferet i den kombinerede nomenklatur, som er anført i bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 ⁽¹⁾, og som er omfattet af denne forordning

- 4401 Brænde; træ i form af flis eller spåner; savsmuld og træaffald, også agglomereret til briketter eller lignende former
- 4403 Træ, ubearbejdet eller afbarket, afgrenet eller groft tildannet på to eller fire sider
- 4406 Jernbane- og sporvejssveller af træ
- 4407 Træ, savet eller tilhugget i længderetningen, skåret eller skrællet, også høvlet, slebet eller samlet ende-til-ende, af tykkelse over 6 mm
- 4408 Plader til fineringsarbejde (herunder sådanne plader fremstillet ved skæring af lamineret træ), til fremstilling af krydsfinér eller lignende lamineret træ samt træ, savet i længderetningen, skåret eller skrællet, også høvlet, slebet, splejset eller samlet ende-til-ende, af tykkelse ikke over 6 mm
- 4409 Træ (herunder ikkesammensatte parketstaver), profileret (pløjet, notet, falset, rejfet, kelet eller lignende) i hele længden på en eller flere kanter, ender eller overflader, også høvlet, slebet eller samlet ende-til-ende
- 4410 Spånplader, OSB-plader og lignende plader (f.eks. waferboard) af træ eller andre træagtige materialer, også agglomereret med harpiks eller andre organiske bindemidler
- 4411 Træfiberplader og fiberplader af andre træagtige materialer, også agglomereret med harpiks eller andre organiske bindemidler
- 4412 Krydsfinér, finerede plader og lignende laminerede træprodukter
- 4413 00 00 Træ med forøget densitet, i blokke, plader, lameller eller profiler
- 4414 00 Trærammer til malerier, fotografier, spejle eller lignende genstande
- 4415 Pakkasser, tremmekasser, tromler og lignende pakningsgenstande af træ; kabeltromler af træ; lastpaller og lign., af træ; pallerammer af træ

(Ikke pakningsgenstande, der udelukkende anvendes som pakningsgenstande for at støtte, beskytte eller bære et andet produkt, der er bragt i omsætning)
- 4416 00 00 Fade, tønder, kar, baljer, bøtter og andre bødkerarbejder samt dele dertil, af træ, herunder tøndestaver
- 4418 Snedker- og tømrerarbejder af træ til bygningsbrug, herunder lamelplader (celleplader) af træ

⁽¹⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256 af 7.9.1987, s. 1).

- Papirmasse og papir som omhandlet i kapitel 47 og 48 i den kombinerede nomenklatur med undtagelse af bambusbaserede produkter og genbrugspapir og -pap (affald)
 - 9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 og 9403 90 30 Træmøbler
 - 9406 00 20 Præfabrikerede bygninger.
-

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) NR. 996/2010**af 20. oktober 2010****om undersøgelse og forebyggelse af havarier og hændelser inden for civil luftfart og om ophævelse af direktiv 94/56/EF****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

og Rådets direktiv 2003/42/EF af 13. juni 2003 om indberetning af hændelser inden for civil luftfart ⁽⁴⁾ inden den 31. december 2011.

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 100, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

under henvisning til udtalelse fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Der bør opretholdes et højt sikkerhedsniveau inden for civil luftfart i Europa, og alt bør gøres for at nedbringe antallet af havarier og hændelser med henblik på at sikre, at borgerne er trygge ved lufttransport.
- (2) En hurtig gennemførelse af sikkerhedsundersøgelser af havarier og hændelser inden for civil luftfart forbedrer flyvesikkerheden og bidrager til at forebygge havarier og hændelser.
- (3) Indberetning, analyse og formidling af resultaterne fra sikkerhedsrelaterede hændelser er afgørende for en forbedring af luftfartssikkerheden. Kommissionen bør derfor stille forslag om ændring af Europa-Parlamentets

- (4) Sikkerhedsundersøgelsers eneste formål bør være at forebygge fremtidige havarier og hændelser uden at fastslå skyld eller ansvar.

- (5) Der bør tages hensyn til konventionen angående international civil luftfart, som blev undertegnet den 7. december 1944 i Chicago (Chicagokonventionen), og som tager sigte på at gennemføre foranstaltninger, der er nødvendige for at garantere sikker operation af luftfartøjer. Der bør navnlig tages hensyn til bilag 13 til Chicagokonventionen samt efterfølgende ændringer heraf, hvori der fastsættes internationale standarder og anbefalet praksis vedrørende undersøgelse af havarier og hændelser samt en definition af udtrykkene registreringsstat, operatørens hjemstat, designstat, fabrikationsstat og hændelsesstat, som finder anvendelse heri.

- (6) I henhold til de internationale standarder og anbefalede praksis, som er fastsat i bilag 13 til Chicagokonventionen, skal undersøgelser af havarier og alvorlige hændelser gennemføres under den stats ansvar, hvor havariet eller den alvorlig hændelse indtræffer, eller under registreringsstatens ansvar, når stedet, hvor havariet eller den alvorlig hændelse indtræffer, ikke kan fastslås definitivt som værende på nogen stats område. En stat kan uddelegere opgaven med at gennemføre undersøgelsen til en anden stat eller anmode denne om bistand. Sikkerhedsundersøgelser i Unionen bør gennemføres på en lignende måde.

- (7) Erfaringerne fra gennemførelsen af Rådets direktiv 94/56/EF af 21. november 1994 om fastlæggelse af de grundlæggende principper for undersøgelse af flyvehavarier og flyvehændelser inden for civil luftfart ⁽⁵⁾ bør anvendes til at forbedre effektiviteten af de systemer til undersøgelse og forebyggelse af havarier og hændelser inden for civil luftfart i Unionen.

⁽¹⁾ Udtalelse af 27.5.2010 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EUT C 132 af 21.5.2010, s. 1.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 21.9.2010 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 11.10.2010.

⁽⁴⁾ EUT L 167 af 4.7.2003, s. 23.

⁽⁵⁾ EFT L 319 af 12.12.1994, s. 14.

- (8) Der bør tages hensyn til de ændringer i den institutionelle og retlige ramme for sikkerheden for civil luftfart i Unionen, der har fundet sted siden vedtagelsen af direktiv 94/56/EF, navnlig oprettelsen af Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur (EASA). Der bør også tages hensyn til sikkerhedsanbefalingernes EU-dimension, idet luftfartssikkerhedsspørgsmål i stigende omfang reguleres på EU-niveau.
- (9) EASA udfører på vegne af medlemsstaterne design-, fabriktions- og registreringsstatens funktioner og opgaver, når de vedrører konstruktionsgodkendelse, som omhandlet i Chicagokonventionen eller bilagene hertil. EASA bør derfor, under overholdelse af bilag 13 til Chicagokonventionen, indbydes til at deltage i sikkerhedsundersøgelser med henblik på at bidrage, inden for sit kompetenceområde, til disses effektivitet og sikre luftfartøjers konstruktionsmæssige sikkerhed, uden at dette berører undersøgelsens uafhængighed. De nationale civil-luftfartsmyndigheder bør på samme vis indbydes til at deltage i sikkerhedsundersøgelser.
- (10) På baggrund af deres ansvar for flyvesikkerheden bør personer udpeget af EASA, såvel som af de nationale civile luftfartsmyndigheder, have adgang til oplysninger af relevans for vurderingen af effektiviteten af sikkerhedskrav.
- (11) For at sikre en bedre forebyggelse af havarier og hændelser bør EASA, i samarbejde med de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, også deltage i udvekslingen af oplysninger inden for rammerne af systemerne for indberetning af hændelser og i analysen heraf, i henhold til direktiv 2003/42/EF, og samtidig undgå enhver interessekonflikt. Disse oplysninger bør beskyttes tilstrækkeligt mod uautoriseret anvendelse eller frigivelse.
- (12) Det anerkendes, at EASA's og medlemsstaternes kompetente myndigheders deltagelse i udveksling og analyse af oplysninger, som er omfattet af direktiv 2003/42/EF, vil kunne gavne sikkerhedsundersøgelserne gennem online-adgang til relevante sikkerhedsrelaterede oplysninger i den centrale database over oplysninger om hændelser inden for civil luftfart.
- (13) Sikkerhedsundersøgelsernes omfang bør afhænge af, hvilke erfaringer der kan drages heraf med henblik på at forbedre luftfartssikkerheden, især i betragtning af behovet for en omkostningseffektiv udnyttelse af undersøgelsesressourcer i Unionen.
- (14) Sikkerhedsundersøgelse af havarier og hændelser bør gennemføres af eller under kontrol af en uafhængig sikkerhedsundersøgelsesmyndighed for at undgå eventuelle interessekonflikter og eksterne påvirkninger i forbindelse med fastlæggelsen af årsagerne til de begivenheder, der undersøges.
- (15) Sikkerhedsundersøgelsesmyndighederne har en central rolle i sikkerhedsundersøgelserprocessen. Deres arbejde er afgørende for at kunne fastslå årsagerne til et havari eller en hændelse. Det er derfor påkrævet, at de kan gennemføre deres undersøgelser fuldstændig uafhængigt, samt at de råder over tilstrækkelige midler og menneskelige ressourcer til at gennemføre effektive undersøgelser.
- (16) Medlemsstaternes myndigheders sikkerhedsundersøgelseskapacitet bør styrkes, og et samarbejde mellem disse er nødvendigt for at forbedre effektiviteten af undersøgelsen og forebyggelsen af havarier og hændelser inden for civil luftfart i Unionen.
- (17) Sikkerhedsundersøgelsesmyndighedernes koordinerende rolle bør anerkendes og styrkes i europæisk sammenhæng for at tilføre en flyvesikkerhedsmæssig merværdi, ved at der bygges videre på det eksisterende samarbejde mellem sådanne myndigheder og på de disponible undersøgelsesressourcer i medlemsstaterne, som bør udnyttes på den mest effektive måde. Denne anerkendelse og styrkelse kan bedst opnås gennem det europæiske netværk af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder inden for civil luftfart (»netværket«), hvis rolle og opgaver bør være klart defineret.
- (18) Netværket bør videreføre sine koordineringsaktiviteter på en gennemsigtig og uafhængig måde med Unionens aktive støtte.
- (19) Målene for denne forordning kan opfyldes bedre ved at samarbejde med tredjelande, som kunne gives mulighed for at deltage som observatører i netværkets arbejde.
- (20) Da det er vigtigt at sikre klare rettigheder for sikkerhedsundersøgelsen, bør medlemsstaterne under overholdelse af gældende lovgivning om kompetencen for de myndigheder, der er ansvarlige for retslig efterforskning, og i givet fald i nært samarbejde med disse, sikre, at sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder får mulighed for at udføre deres opgaver under de bedst mulige vilkår af hensyn til luftfartssikkerheden. Sikkerhedsundersøgelsesmyndighederne bør derfor gives umiddelbar og ubegrænset adgang til havaristedet samt rådighed over alle elementer, der er nødvendige for at opfylde kravene i en sikkerhedsundersøgelse, uden at målene for en retslig efterforskning bringes i fare.

- (21) En sikkerhedsundersøgelse kan kun gøres effektiv, hvis væsentlige bevismaterialer beskyttes behørigt.
- (22) Det civile luftfartssikkerhedssystem bygger på tilbagemeldinger og erfaringer fra havarier og hændelser, som forudsætter streng overholdelse af bestemmelser om fortrolighed for at sikre, at værdifulde informationskilder også fremover står til rådighed. I den sammenhæng bør følsomme sikkerhedsoplysninger beskyttes på passende vis.
- (23) Et havari giver anledning til en række forskellige offentlige interesser, eksempelvis forebyggelse af fremtidige havarier og god retspleje. Disse interesser går videre end de involverede parter interesser og videre end den enkelte begivenhed. For at garantere den almene offentlige interesse er det nødvendigt at have den rigtige balance mellem alle interesser.
- (24) Den civile luftfart bør ligeledes fremme et miljø uden sanktioner, der letter den frivillige rapportering af hændelser og dermed bidrager til udviklingen af princippet om en åben rapporteringskultur («just culture»).
- (25) De oplysninger, som en person giver i forbindelse med en sikkerhedsundersøgelse, bør ikke anvendes mod denne person, under fuld overholdelse af de forfatningsmæssige principper og national lovgivning.
- (26) Medlemsstaterne bør have mulighed for at begrænse de tilfælde, hvor en afgørelse kan træffes om offentliggørelse af oplysninger, som er indsamlet i forbindelse med en sikkerhedsundersøgelse, uden at dette påvirker den retslige efterforskning.
- (27) Det er vigtigt for forebyggelsen af havarier og hændelser, at relevante oplysninger, herunder navnlig rapporter og sikkerhedsanbefalinger som følge af sikkerhedsundersøgelser, meddeles hurtigst muligt.
- (28) De kompetente myndigheder bør altid tage behørigt hensyn til sikkerhedsanbefalinger, som følger af undersøgelsen af et havari eller en alvorlig hændelse eller af andre kilder, såsom sikkerhedsanalyser, og i givet fald træffe foranstaltninger for på passende vis at forebygge havarier og hændelser inden for civil luftfart.
- (29) Fremskridt inden for forskning i fastlæggelse af luftfartøjers position i realtid såvel som adgang til oplysninger fra flight recorders uden apparaternes fysiske tilstedeværelse bør støttes for at forbedre undersøgernes mulighed for at fastlægge årsagerne til et havari og forbedre mulighederne for at forebygge tilbagevendende hændelser. En sådan udvikling ville forbedre luftfartssikkerheden betydeligt.
- (30) Erfaringen har vist, at det til tider er vanskeligt hurtigt at fremskaffe pålidelige lister over personer om bord på et luftfartøj, men også at det er vigtigt at fastsætte en tidsfrist, inden for hvilken en liste kan afkræves luftfartsselskabet. Desuden bør data på sådanne lister beskyttes mod uautoriseret udnyttelse eller frigivelse. Tilsvarende er rådighed over oplysninger om farligt gods om bord på luftfartøjer, der er impliceret i et havari, nødvendig for at minimere risici for sikkerhedsundersøgerne på stedet for begivenheden.
- (31) Det er vanskeligt hurtigt at finde frem til den rette kontaktperson, der skal underrettes om en passagers tilstedeværelse om bord efter et havari. Passagererne bør derfor tilbydes muligheden for at udpege en kontaktperson.
- (32) Bistand til ofre for havarier og deres pårørende bør angives på passende vis.
- (33) Typen af foranstaltninger, der træffes af medlemsstaterne og luftfartsselskaberne som reaktion på et havari, og konsekvenserne deraf har afgørende betydning. I denne forbindelse bør medlemsstaterne have en beredskabsplan, der bl.a. omfatter lufthavnens beredskab i tilfælde af et havari og bistand til ofre for havarier og deres pårørende. Luftfartsselskaberne bør også have en plan for bistand til ofrene for havarier inden for civil luftfart og deres pårørende. Der bør rettes særlig opmærksomhed mod støtte til og kommunikation med ofrene og deres pårørende samt deres sammenslutninger.
- (34) Reglerne om adgang til oplysninger, behandling af oplysninger og beskyttelse af enkeltpersoner, der er fastsat i relevante EU-retsakter, bør overholdes fuldt ud ved anvendelsen af denne forordning.
- (35) Sanktioner bør navnlig gøre det muligt at sanktionere enhver person, som i modstrid med denne forordning frigiver oplysninger, som beskyttes ifølge denne forordning, blokerer for sikkerhedsundersøgelser myndighedens foranstaltninger ved at hindre undersøgerne i at udføre deres opgaver eller ved at afvise at tilvejebringe nyttige optagelser, vigtige oplysninger og dokumenter eller ved at skjule, forandre eller ødelægge dem, eller har viden om, at der er indtruffet et havari eller en alvorlig hændelse, men ikke oplyser de relevante myndigheder herom.

(36) Målet for denne forordning, nemlig fastlæggelse af fælles regler for undersøgelse af luftfartssikkerheden, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor, på grund af dens omfang og virkninger i hele Europa, bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(37) Direktiv 94/56/EF bør derfor ophæves.

(38) Ministererklæringen vedrørende Gibraltar lufthavn, som der blev opnået enighed om den 18. september 2006 i Cordoba under det første møde på ministerplan i dialogforummet vedrørende Gibraltar, erstatter den fælles erklæring vedrørende lufthavnen, der blev vedtaget den 2. december 1987 i London, og fuld iagttagelse heraf anses for at være ensbetydende med fuld iagttagelse af erklæringen fra 1987 —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand

1. Denne forordning har til formål at forbedre luftfartssikkerheden ved at sikre en høj grad af effektivitet, hurtighed og kvalitet ved gennemførelsen af sikkerhedsundersøgelser inden for europæisk civil luftfart med det ene mål at forebygge fremtidige havarier og hændelser uden at fastslå skyld eller ansvar, herunder gennem oprettelsen af et europæisk netværk af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder inden for civil luftfart. Den fastlægger endvidere bestemmelser om hurtig tilvejebringelse af oplysninger om alle personer og farligt gods om bord på luftfartøjer, der er impliceret i et havari. Denne forordning har endvidere til formål at forbedre den bistand, der ydes til ofre for havarier og deres pårørende.

2. Anvendelsen af denne forordning på Gibraltar lufthavn berører ikke Kongeriget Spaniens og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands respektive retsstilling for så vidt angår deres tvist om suveræniteten over det territorium, hvor lufthavnen er beliggende.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

1) »havari«: en begivenhed i forbindelse med operation af et luftfartøj, der for et bemannet luftfartøjs vedkommende

indtræffer fra det tidspunkt, hvor en person går om bord i luftfartøjet i den hensigt at flyve, og indtil alle er gået fra borde, eller for et ubemandet luftfartøjs vedkommende indtræffer fra det tidspunkt, hvor luftfartøjet er klart til at flytte sig med det formål at flyve, og indtil det standser ved flyvningens afslutning, og det primære fremdriftssystem er lukket ned, og hvor:

a) en person kvæstes dødeligt eller alvorligt som følge af

— at være i luftfartøjet

— direkte berøring med en hvilken som helst del af luftfartøjet, herunder dele, som har løsnet sig fra luftfartøjet, eller

— direkte udsættelse for lufttrykket fra en jetmotor

undtagen hvis skaderne har naturlige årsager, er påført af personen selv eller af andre personer, eller hvis skaderne rammer blinde passagerer, der har skjult sig uden for de områder, som passagerer og besætning normalt har adgang til,

b) luftfartøjet udsættes for skade eller strukturelle fejl, som nedsætter strukturens styrke eller luftfartøjets ydeevne eller flyveegenskaber, og som normalt vil nødvendiggøre en større reparation eller udskiftning af de pågældende dele, bortset fra motorfejl eller motorskade, når skaden er begrænset til en enkelt motor (herunder dennes motorskærme eller tilbehør), til propeller, vingespids, antenner, følere, ventiler, dæk, brems, hjul, skærme, paneler, hjullemme, forruder, luftfartøjets beklædning (såsom mindre buer eller huller) eller til mindre skader på hovedrotorblade, halerotorblade, landingsstel samt mindre skader efter hagl eller sammenstød med fugle (herunder huller i radomen), eller

c) luftfartøjet savnes eller er fuldstændig utilgængeligt

2) »akkrediteret repræsentant«: en person, der er udpeget af en stat på grund af sine kvalifikationer med henblik på at deltage i en sikkerhedsundersøgelse, som gennemføres af en anden stat. En akkrediteret repræsentant, der er udpeget af en medlemsstat, skal tilhøre en sikkerhedsundersøgelsesmyndighed

3) »rådgiver«: en person, der er udpeget af en stat på grund af sine kvalifikationer med henblik på at bistå dennes akkrediterede repræsentant i en sikkerhedsundersøgelse

- 4) »årsager«: handlinger, undladelser, begivenheder, forhold eller en kombination heraf, som førte til havariet eller hændelsen; konstateringen af årsager indebærer ikke, at skyld eller et forvaltningsretligt, civilretligt eller strafferetligt ansvar placeres
- 5) »dødbringende kvæstelse«: en kvæstelse, som en person har pådraget sig ved et havari, og som medfører døden inden for 30 dage efter datoen for havariet
- 6) »flight recorder«: enhver form for apparat installeret i et luftfartøj med det formål at lette sikkerhedsundersøgelser af havarier eller hændelser
- 7) »hændelse«: en begivenhed, som ikke er et havari, men som indtræffer i forbindelse med operation af et luftfartøj, og som har indflydelse på eller vil kunne have indflydelse på sikkerheden i forbindelse med operationen
- 8) »internationale standarder og anbefalet praksis«: de internationale standarder og den anbefalede praksis vedrørende undersøgelse af havarier og hændelser, der er vedtaget i overensstemmelse med artikel 37 i Chicagokonventionen
- 9) »undersøgelsesleder«: en person, der på grundlag af sine kvalifikationer får overdraget ansvaret for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt styringen af en sikkerhedsundersøgelse
- 10) »operatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der opererer eller har til hensigt at operere med et eller flere luftfartøjer
- 11) »involveret person«: ejeren, et besætningsmedlem, operatøren af et luftfartøj, der er involveret i et havari eller en alvorlig hændelse; enhver person, som er involveret i vedligeholdelsen, konstruktionen eller fremstillingen af det pågældende luftfartøj eller i uddannelsen af dets besætning; enhver person, som er involveret i leveringen af flyvekontrol-, flyveinformations- eller flyvepladstjenester, og som har ydet tjenester til luftfartøjet; personale fra den nationale myndighed for civil luftfart eller EASA's personale
- 12) »foreløbig rapport«: den kommunikation, der anvendes til omgående formidling af oplysninger fra undersøgelsens indledende stadier
- 13) »pårørende«: den nærmeste familie og/eller slægtning og/eller anden person med nær tilknytning til et offer for havari, som defineret i henhold til offerets nationale lovgivning.
- 14) »sikkerhedsundersøgelse«: aktiviteter, der udføres af en sikkerhedsundersøgelsesmyndighed med det formål at forebygge havarier og hændelser, og som omfatter indsamling og analyse af oplysninger, udarbejdelse af konklusioner, herunder fastlæggelse af årsag(er) og/eller medvirkende faktorer og om nødvendigt udarbejdelse af sikkerhedsanbefalinger
- 15) »sikkerhedsanbefaling«: et forslag, der er fremsat af en sikkerhedsundersøgelsesmyndighed, på grundlag af oplysninger, som hidrører fra en sikkerhedsundersøgelse eller andre kilder, f.eks. studier af sikkerhedsaspekter, og som har til formål at forebygge havarier og hændelser
- 16) »alvorlig hændelse«: en hændelse, der rummer omstændigheder, som viser tegn på, at der var stor sandsynlighed for et havari, og som havde forbindelse med operationen af et luftfartøj, der for et bemannet luftfartøjs vedkommende indtræffer fra det tidspunkt, hvor en person går om bord i luftfartøjet i den hensigt at flyve, og indtil alle er gået fra borde, eller for et ubemannet luftfartøjs vedkommende indtræffer fra det tidspunkt, hvor luftfartøjet er klart til at flytte sig i den hensigt at flyve, og indtil det standser ved flyvningens afslutning, og det primære fremdriftssystem er lukket ned. Bilaget indeholder en liste med eksempler på alvorlige hændelser
- 17) »alvorlig kvæstelse«: en kvæstelse, som en person har pådraget sig ved et havari, og som resulterer i en af følgende omstændigheder:
- a) hospitalsindlæggelse i mere end 48 timer, hvis indlæggelse sker senest syv dage efter den dag, hvor personen blev kvæstet
 - b) knoglebrud (bortset fra ukomplicerede brud på fingre, tæer eller næse)
 - c) flånger, der forårsager alvorlige blødninger eller nerve-, muskel- eller seneskade
 - d) kvæstelse af et indre organ
 - e) anden- eller tredjegradsforbrændinger eller forbrændinger, der dækker mere end 5 % af kroppens overflade

- f) bevislig udsættelse for smittefarlige stoffer eller skadelig stråling.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på sikkerhedsundersøgelser af havarier og alvorlige hændelser:

- a) der er indtruffet på de områder i medlemsstaterne, hvor traktaterne finder anvendelse, i henhold til medlemsstaternes internationale forpligtelser
- b) der er indtruffet uden for de områder i medlemsstaterne, hvor traktaterne finder anvendelse, og som involverer luftfartøjer, som er registreret i en medlemsstat, eller som opereres af et foretagende, der er etableret i en medlemsstat, når sådanne undersøgelser ikke gennemføres af en anden stat
- c) for hvilke en medlemsstat ifølge internationale standarder og anbefalet praksis har ret til at udpege en akkrediteret repræsentant med henblik på deltagelse som registreringsstat, operatørens hjemstat, designstat, fabrikationsstat eller stat, som stiller oplysninger, anlæg eller eksperter til rådighed efter anmodning af den stat, der gennemfører undersøgelsen
- d) for hvilke en medlemsstat, der har en særlig interesse på grund af dødsfald eller alvorlige kvæstelser blandt dennes borgere, opnår tilladelse fra den stat, der udfører undersøgelsen, til at udpege en ekspert.

2. Denne forordning finder endvidere anvendelse på spørgsmål om hurtig tilvejebringelse af oplysninger om alle personer og farligt gods om bord på luftfartøjer, der er impliceret i et havari, og om bistand til ofre for havarier og deres pårørende.

3. Denne forordning finder ikke anvendelse på sikkerhedsundersøgelser af havarier og alvorlige hændelser, hvori der er involveret luftfartøjer, som anvendes til militær-, told-, politiel eller lignende opgaver, medmindre den berørte medlemsstat beslutter det i overensstemmelse med artikel 5, stk. 4, og national lovgivning.

Artikel 4

Sikkerhedsundersøgelsesmyndighed inden for civil luftfart

1. Hver medlemsstat skal sikre, at der er en permanent national sikkerhedsundersøgelsesmyndighed inden for civil luftfart (sikkerhedsundersøgelsesmyndighed), som er i stand til uafhængigt at gennemføre en fuld sikkerhedsundersøgelse,

enten alene eller gennem aftaler med andre sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder, gennemfører eller overvåger sikkerhedsundersøgelser uden ekstern indgriben.

2. Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden skal fungere uafhængigt, navnlig af luftfartsmyndigheder, der er ansvarlige for luftdygtighed, certificering, flyveoperationer, vedligeholdelse, udstedelse af licenser og certifikater, flyvekontrolltjeneste og flyvepladsdrift og generelt af enhver anden part eller enhed, hvis interesser eller opgaver kunne komme i konflikt med sikkerhedsundersøgelsesmyndighedens opgave eller påvirke dennes objektivitet.

3. Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden må ved gennemførelsen af sikkerhedsundersøgelser hverken søge eller modtage instrukser fra andre og skal have uindskrænket myndighed over udførelsen af sikkerhedsundersøgelserne.

4. De aktiviteter, der er overdraget til sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden, kan udvides til også at omfatte indsamling og analyse af informationer vedrørende luftfartssikkerhed, i særdeleshed til forebyggelse af havarier, såfremt disse aktiviteter ikke påvirker dens uafhængighed eller indebærer ansvar med hensyn til regulering, administration eller standarder.

5. For at holde offentligheden underrettet om det generelle luftfartssikkerhedsniveau udgives hvert år en sikkerhedsoversigt på nationalt niveau. Kilderne til fortrolige oplysninger oplyses ikke i analysen.

6. Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden skal af den pågældende medlemsstat være tilstrækkeligt udstyret til at kunne varetage sine opgaver uafhængigt, og den skal kunne råde over tilstrækkelige midler hertil. Følgende gør sig navnlig gældende:

- a) Sikkerhedsundersøgelsesmyndighedens leder og/eller, i tilfælde af en multimodal myndighed, lederen af luftfartsafdelingen skal have den erfaring og kompetence inden for civil luftfartssikkerhed, der er nødvendig for at løse sine opgaver i overensstemmelse med denne forordning og national lovgivning.
- b) Undersøgere skal have en status, der giver den nødvendige garanti for deres uafhængighed.
- c) Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden skal som minimum råde over én disponibel undersøger, der kan fungere som undersøgelsesleder i tilfælde af et større havari.
- d) Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden skal tildeles et budget, som giver den mulighed for at varetage sine opgaver.

- e) Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden skal enten i eget regi eller via det samarbejde, som er nævnt i artikel 6, eller ordninger med andre nationale myndigheder eller enheder råde over kvalificeret personale og passende faciliteter, herunder kontorer og hangarer til at opbevare og undersøge luftfartøjet, dets indhold og vragele.

Artikel 5

Undersøgelingspligt

1. Ethvert havari eller enhver alvorlig hændelse, der involverer luftfartøjer ud over dem, der er nævnt i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 af 20. februar 2008 om fælles regler for civil luftfart og om oprettelse af et europæisk luftfartssikkerhedsagentur⁽¹⁾, skal gøres til genstand for en sikkerhedsundersøgelse i den medlemsstat, på hvis område havariet eller den alvorlige hændelse fandt sted.

2. Når et luftfartøj, som ikke er omfattet af bilag II til forordning (EF) nr. 216/2008, og som er registreret i en medlemsstat, er involveret i et havari eller en alvorlig hændelse på et sted, som ikke kan fastslås definitivt som værende på nogen stats område, gennemføres en sikkerhedsundersøgelse af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden i registreringsmedlemsstaten.

3. Omfanget af de i stk. 1, 2 og 4 nævnte sikkerhedsundersøgelser og den procedure, som følges under gennemførelsen af sådanne sikkerhedsundersøgelser, fastlægges af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden under hensyn til de erfaringer, den forventer at høste af disse undersøgelser med henblik på at forbedre luftfartssikkerheden, herunder for luftfartøjer med en maksimalt tilladt startmasse på 2 250 kg eller derunder.

4. I overensstemmelse med medlemsstaternes nationale lovgivning kan sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder beslutte at undersøge andre hændelser end dem, der er omhandlet i stk. 1 og 2, og havarier eller alvorlige hændelser, hvori andre luftfartøjstyper er involveret, hvis myndighederne forventer at kunne drage sikkerhedsmæssige erfaringer af disse.

5. Sikkerhedsundersøgelser efter stk. 1, 2 og 4 tager under ingen omstændigheder sigte på at placere skyld eller ansvar. De skal være uafhængige af, adskilt fra og må ikke foregribe eventuelle retlige eller administrative procedurer med henblik på at placere skyld eller ansvar.

Artikel 6

Samarbejde mellem sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder

1. En sikkerhedsundersøgelsesmyndighed fra én medlemsstat kan anmode andre medlemsstats sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder om bistand. Når en sikkerhedsundersøgelsesmyndighed efter en anmodning giver tilsagn om at yde bistand, ydes en sådan bistand så vidt muligt vederlagsfrit.

2. En sikkerhedsundersøgelsesmyndighed kan uddelegere gennemførelsen af en undersøgelse af et havari eller en alvorlig hændelse til en anden sikkerhedsundersøgelsesmyndighed efter gensidig aftale og skal lette denne anden myndigheds undersøgelser.

Artikel 7

Det europæiske netværk af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder inden for civil luftfart

1. Medlemsstaterne sikrer, at deres sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder i fællesskab opretter et europæisk netværk af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder inden for civil luftfart (netværket), som består af lederne af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder i hver af medlemsstaterne og/eller i tilfælde af en multimodal myndighed lederen af luftfartsafdelingen, eller deres repræsentanter, herunder en formand, der vælges blandt disse for en periode på tre år.

Formanden udarbejder i tæt samråd med medlemmerne af netværket det årlige arbejdsprogram for netværket, som skal opfylde målene og være i overensstemmelse med opgaverne i henholdsvis stk. 2 og 3. Kommissionen forelægger arbejdsprogrammet for Europa-Parlamentet og Rådet. Formanden udarbejder ligeledes en dagsorden for netværkets møder.

2. Netværket har til formål at forbedre kvaliteten af sikkerhedsundersøgelsesmyndighedernes undersøgelser yderligere og styrke deres uafhængighed. Det skal navnlig etablere høje standarder for undersøgelsesmetoder og uddannelse af undersøgelsesledere.

3. For at nå målene i stk. 2 er netværket navnlig ansvarligt for at:

a) udarbejde anbefalinger og rådgive EU-institutionerne om alle aspekter af udviklingen og gennemførelsen af EU-politikker for og regulering af sikkerhedsundersøgelser og forebyggelse af havarier og hændelser

b) fremme udvekslingen af informationer, som kan forbedre luftfartssikkerheden og tilskynde til et struktureret samarbejde mellem sikkerhedsundersøgelsesmyndighederne, Kommissionen, EASA og de nationale myndigheder for civil luftfart

⁽¹⁾ EUT L 79 af 19.3.2008, s. 1.

c) koordinere og organisere eventuelle peer reviews, relevante træningsaktiviteter og kompetenceudviklingsprogrammer for undersøgere

d) fremme bedste praksis inden for sikkerhedsundersøgelser med henblik på at udvikle en fælles metode til sikkerhedsundersøgelser i Unionen og udarbejde en oversigt over sådanne former for praksis

e) styrke sikkerhedsundersøgelsesmyndighedernes undersøgelseskapacitet ved bl.a. at udvikle og forvalte en ramme for deling af ressourcer

f) yde passende bistand, på sikkerhedsundersøgelsesmyndighedernes anmodning med henblik på anvendelsen af artikel 6, herunder, men ikke begrænset til, en fortegnelse over de øvrige medlemsstats disponible undersøgere, materiel og evner, der ville kunne anvendes af den sikkerhedsundersøgelsesmyndighed, der foretager en undersøgelse

g) have adgang til oplysninger i de databaser, der er omhandlet i artikel 18, og analysere sikkerhedsanbefalingerne deri med henblik på at identificere vigtige sikkerhedsanbefalinger af relevans for hele Unionen.

4. Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet og Rådet om netværkets arbejde. Europa-Parlamentet holdes ligeledes underrettet, når Rådet eller Kommissionen forelægger anmodninger til netværket.

5. Medlemmerne af netværket må hverken søge eller modtage instrukser fra andre enheder, som kunne berøre sikkerhedsundersøgelsens uafhængighed.

6. EASA indbydes, hvis det er relevant, til møderne i netværket som observatør. Netværket kan også indbyde observatører fra tredjelands sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder og andre relevante eksperter til at deltage i sine møder.

7. Kommissionen knyttes tæt til arbejdet i netværket og modtager den fornødne støtte fra netværket vedrørende relevante aspekter af udviklingen af politikken for og reguleringen af undersøgelse og forebyggelse af havarier inden for civil luftfart i Unionen. Kommissionen yder netværket den fornødne støtte, herunder, men ikke udelukkende, bistand til forberedelse og afholdelse af dets møder samt offentliggørelse af en årlig beretning om netværkets virksomhed. Kommissionen sender den årlige beretning til Europa-Parlamentet og Rådet.

Artikel 8

EASA's og de nationale myndigheder for civil luftfarts deltagelse i sikkerhedsundersøgelser

1. Sikkerhedsundersøgelsesmyndighederne indbyder, forudsat at kravet om ingen interessekonflikt er opfyldt, EASA og de berørte medlemsstats nationale myndigheder for civil luftfart til inden for rammerne af deres respektive beføjelser at udpege en repræsentant til at deltage:

a) som rådgiver for undersøgelseslederen i alle sikkerhedsundersøgelser i henhold til artikel 5, stk. 1 og 2, som gennemføres på en medlemsstats område eller på det i artikel 5, stk. 2, anførte sted under undersøgelseslederens styring og myndighed

b) som rådgiver i henhold til denne forordning for at bistå en eller flere akkrediterede repræsentanter for medlemsstaterne i alle sikkerhedsundersøgelser, der gennemføres i et tredjeland, hvor en sikkerhedsundersøgelsesmyndighed er blevet opfordret til at udpege en akkrediteret repræsentant i overensstemmelse med internationale standarder og anbefalet praksis vedrørende undersøgelse af havarier og hændelser, under tilsyn af den akkrediterede repræsentant.

2. De deltagere, der er omhandlet i stk. 1, har navnlig ret til at:

a) aflægge besøg på havaristedet og undersøge vragele

b) foreslå områder, som der kan udspørges om, og indhente oplysninger fra vidner

c) modtage genparter af alle relevante dokumenter og indhente relevante faktuelle oplysninger

d) deltage i udlæsning af optagelsesmedier, undtagen cockpit voice eller image recorders

e) deltage i undersøgelsesaktiviteter, som udføres andetsteds end der, hvor havariet fandt sted, f.eks. undersøgelser, tests, og simuleringer, tekniske briefinger og statusmøder over undersøgelsens forløb, undtagen når disse vedrører fastlæggelse af årsagerne eller udformning af sikkerhedsanbefalinger.

3. EASA og de nationale myndigheder for civil luftfart yder støtte til undersøgelser, som de deltager i, ved at levere de oplysninger, rådgivere og udstyr, der er anmodet om, til den sikkerhedsundersøgelsesmyndighed, der har ansvaret.

*Artikel 9***Forpligtelse til at indberette havarier og alvorlige hændelser**

1. Enhver berørt person, som har kendskab til et havari eller en alvorlig hændelse, skal straks underrette den kompetente sikkerhedsundersøgelsesmyndighed i den stat, hvor havariet eller den alvorlige hændelse er indtruffet, herom.

2. Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden skal i overensstemmelse med internationale standarder og anbefalet praksis straks underrette Kommissionen, EASA, Organisationen for International Civil Luftfart (ICAO) og de berørte medlemsstater og tredjelande om alle havarier og alvorlige hændelser, som den har fået underretning om.

*Artikel 10***Medlemsstaternes deltagelse i sikkerhedsundersøgelser**

1. Ved modtagelsen af en underretning fra en anden medlemsstat eller et tredjeland om, at der er sket et havari eller en alvorlig hændelse, oplyser de medlemsstater, der er registreringsstat, operatørens hjemstat, designstat og fabrikationsstat, hurtigst muligt til den medlemsstat eller det tredjeland, på hvis område havariet eller den alvorlige hændelse fandt sted, hvorvidt de har til hensigt at udpege en akkrediteret repræsentant i overensstemmelse med internationale standarder og anbefalet praksis. Udpeges en sådan akkrediteret repræsentant, anføres dennes navn og kontaktoplysninger også sammen med den forventede ankomstdato, hvis den akkrediterede repræsentant har til hensigt at rejse til det land, der fremsendte underretningen.

2. Designstatens akkrediterede repræsentanter udpeges af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden i den medlemsstat, på hvis område certifikatindehaveren af luftfartøjets eller motorens typekonstruktion har hovedforretningssted.

*Artikel 11***Sikkerhedsundersøgelsesstatus**

1. Efter at være udpeget af en sikkerhedsundersøgelsesmyndighed, og uden at dette berører en eventuel retslig efterforskning, får undersøgelseslederen myndighed til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at opfylde kravene til sikkerhedsundersøgelsen.

2. Uanset kravene om fortrolighed i henhold til EU-retsakter eller national lovgivning, har undersøgelseslederen navnlig ret til:

a) omgående uidskrænket og uhindret adgang til stedet for havariet eller hændelsen og til luftfartøjet samt dets indhold eller vragele

b) øjeblikkelig opstilling af bevismateriale og kontrolleret fjernelse af vragele eller andre dele med henblik på undersøgelse og analyse

c) øjeblikkelig adgang til og kontrol over flight recorders, deres indhold og enhver anden relevant optagelse

d) at anmode om og bidrage til en fuldstændig obduktion af de omkomne og til at få umiddelbar adgang til resultaterne af sådanne undersøgelser eller tests på udtagne prøver

e) at anmode om lægeundersøgelse af eller tests på udtagne prøver fra de personer, der var involveret i luftfartøjets operation, og til at få umiddelbar adgang til resultaterne af sådanne undersøgelser eller tests

f) at indkalde og afhøre vidner og pålægge disse at afgive eller fremskaffe oplysninger eller bevismateriale af relevans for sikkerhedsundersøgelsen

g) uhindret adgang til alle relevante oplysninger eller optegnelser, som opbevares af luftfartøjets ejer, certifikatindehaveren af typekonstruktionen, den organisation, der er ansvarlig for vedligeholdelsen, træningsorganisationen, operatøren eller producenten af luftfartøjet samt de myndigheder, der er ansvarlige for civil luftfart, EASA og luftfartstjenesteudøvere eller flyvepladsoperatører.

3. Undersøgelseslederen skal lade sine eksperter og rådgivere samt de akkrediterede repræsentanter, deres eksperter og rådgivere få del i de rettigheder, der er nævnt i stk. 2, i det omfang dette er nødvendigt for at sætte dem i stand til at deltage effektivt i sikkerhedsundersøgelsen. Disse rettigheder berører ikke de rettigheder, som er tildelt undersøgere og eksperter, der udpeges af myndigheden med ansvar for den retslige efterforskning.

4. Enhver, der deltager i sikkerhedsundersøgelser, løser sine opgaver uafhængigt og må ikke anmode om eller modtage instrukser fra andre end undersøgelseslederen eller den akkrediterede repræsentant.

Artikel 12

Koordinering af undersøgelserne

1. Når der også indledes en retslig efterforskning, underrettes undersøgelseslederen herom. I så tilfælde sørger undersøgelseslederen for sporbarheden af flight recorders og eventuelt fysisk bevismateriale, som han tager i forvaring. Den retslige myndighed kan udpege en af dens embedsmænd til at ledsage flight recorders eller fysisk bevismateriale til det sted, hvor udlæsning eller behandling finder sted. Kan en undersøgelse eller analyse af sådant fysisk bevismateriale ændre, forandre eller ødelægge dette, kræves forudgående samtykke fra de retslige myndigheder med forbehold af national lovgivning. Hvis der i overensstemmelse med de forhåndsftaler, der er omhandlet i stk. 3, ikke opnås et sådant samtykke inden for en rimelig tidsfrist, der ikke må overstige to uger efter anmodningen, hindrer dette ikke undersøgelseslederen i at foretage en undersøgelse eller en analyse. Når de retslige myndigheder er berettiget til at beslaglægge beviser, skal undersøgelseslederen have omgående og ubegrænset adgang til og mulighed for at anvende sådanne beviser.

2. Bliver det i løbet af sikkerhedsundersøgelsen kendt, eller der opstår mistanke om, at en ulovlig handling efter den nationale lovgivning, f.eks. den nationale lovgivning om efterforskning af havarier, var medvirkende til havariet eller den alvorlige hændelse, informerer undersøgelseslederen straks de kompetente myndigheder herom. Medmindre andet fremgår af artikel 14, udveksles de relevante oplysninger, der indsamles i sikkerhedsundersøgelsen, umiddelbart med disse myndigheder og efter anmodning, og relevant materiale kan også overdrages til disse myndigheder. Udvekslingen af oplysninger og relevant materiale berører ikke sikkerhedsundersøgelsesmyndighedens ret til at videreføre sikkerhedsundersøgelsen koordineret med de myndigheder, som kan have fået overdraget kontrollen med stedet.

3. Medlemsstaterne sikrer, at sikkerhedsundersøgelsesmyndighederne på den ene side og andre myndigheder, der må forventes at blive inddraget i aktiviteter i tilknytning til sikkerhedsundersøgelsen, f.eks. retslige myndigheder, civile luftfartsmyndigheder samt eftersøgnings- og redningstjenester på den anden side samarbejder med hinanden på baggrund af forhåndsftaler.

Disse aftaler skal respektere sikkerhedsundersøgelsesmyndighedens uafhængighed og lade den tekniske undersøgelse blive gennemført omhyggeligt og effektivt. Forhåndsftaler omfatter bl.a. følgende emner:

- a) adgang til havaristedet
- b) beskyttelse af og adgang til bevismateriale
- c) indledende og løbende afrapportering om status på de enkelte processer

d) udveksling af oplysninger

e) hensigtsmæssig brug af sikkerhedsoplysninger

f) konfliktløsning.

Medlemsstaterne meddeler disse aftaler til Kommissionen, som videre sender dem til formanden for netværket, Europa-Parlamentet og Rådet til orientering.

Artikel 13

Sikring af bevismateriale

1. Den medlemsstat, på hvis område havariet eller den alvorlige hændelse fandt sted, er ansvarlig for en sikker behandling af alt bevismateriale og for at træffe alle rimelige foranstaltninger for at beskytte sådant bevismateriale og sørge for en sikker forvaring af luftfartøjet samt dets indhold og vragele, så længe det er nødvendigt af hensyn til sikkerhedsundersøgelsen. Beskyttelse af bevismateriale omfatter sikring ved hjælp af fotografiske eller andre midler af alt bevismateriale, der kunne blive fjernet, slettet, tabt eller destrueret. Sikker forvaring omfatter beskyttelse mod yderligere skade, adgang for uautoriserede personer, tyveri og nedbrydning.

2. I afventning af sikkerhedsundersøgernes ankomst må ingen ændre ved havaristedets tilstand, udtage prøver fra stedet eller flytte eller tage prøver fra luftfartøjet samt dets indhold eller vragele, ej heller flytte eller fjerne luftfartøjet, medmindre et sådant tiltag er påkrævet af sikkerhedshensyn eller for at yde bistand til tilskadekomne personer eller efter udtrykkelig tilladelse fra de myndigheder, der har kontrollen med havaristedet, og, hvis det er muligt, i samråd med sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden.

3. Enhver berørt person tager alle nødvendige skridt til at bevare dokumenter, materiale og optagelser i forbindelse med begivenheden, navnlig for at forebygge, at optagelser af samtaler og alarmer slettes efter flyvningen.

Artikel 14

Beskyttelse af følsomme sikkerhedsoplysninger

1. Følgende optegnelser må ikke stilles til rådighed for eller anvendes til andre formål end sikkerhedsundersøgelser:

- a) alle erklæringer, som sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden har modtaget fra personer i løbet af sikkerhedsundersøgelsen
- b) optegnelser, der afslører identiteten af personer, der har afgivet forklaringer som led i sikkerhedsundersøgelsen

- c) oplysninger, som er indsamlet af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden, og som er af særlig følsom og personlig karakter, herunder oplysninger vedrørende personernes helbredstilstand
- d) materiale, der efterfølgende udarbejdes i løbet af undersøgelsen, f.eks. notater, udkast, udtalelser fra undersøgerne og holdninger, som kommer til udtryk i analysen af oplysningerne, herunder oplysninger fra flight recorders
- e) oplysninger og bevismateriale, der tilvejebringes af undersøgere fra andre medlemsstater eller tredjelande i overensstemmelse med internationale standarder og anbefalet praksis, såfremt deres sikkerhedsundersøgelsesmyndighed anmoder herom
- f) udkast til foreløbige eller endelige rapporter eller foreløbige erklæringer
- g) cockpit voice og image optagelser og transskriptioner heraf samt voice optagelser, der er optaget internt i flyvekontrollenheder, idet det også sikres, at oplysninger, der ikke er relevante for sikkerhedsundersøgelsen, herunder navnlig oplysninger vedrørende privatlivet, beskyttes tilstrækkeligt, jf. dog stk. 3.

2. Følgende optegnelser må ikke stilles til rådighed for eller anvendes til andre formål end sikkerhedsundersøgelser eller andre formål, som tilsligter at forbedre luftfartssikkerheden:

- a) al kommunikation mellem personer, som er involveret i operationen af luftfartøjet
- b) skriftlige eller elektroniske optagelser og transskriptioner af optagelser fra flyvekontrollenheder, herunder rapporter og resultater, der er udarbejdet til intern brug
- c) følgebrev til fremsendelse af sikkerhedsanbefalinger fra sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden til modtageren, hvis der anmodes herom af den sikkerhedsundersøgelsesmyndighed, som udsteder anbefalingen
- d) indberetning af hændelser, som indgives i medfør af direktiv 2003/42/EF.

Flight data-recorder optagelser må ikke stilles til rådighed eller anvendes til andre formål end sikkerhedsundersøgelser eller luftdygtigheds- eller vedligeholdelsesformål, medmindre sådanne optegnelser anonymiseres eller videregives under anvendelse af sikre procedurer.

3. Uanset stk. 1 og 2 kan den myndighed, der har retspleje-kompetence, eller den myndighed, der har kompetence til at træffe afgørelse om frigivelse af optegnelser i henhold til national lovgivning, træffe afgørelse om, at fordelene ved at frigive de i stk. 1 og 2 nævnte optegnelser for ethvert andet lovligt formål vejer tungere end de indenlandske og internationale konsekvenser, et sådant skridt kan afstedkomme for eventuelle fremtidige sikkerhedsundersøgelser. Medlemsstaterne kan under overholdelse af EU-lovgivningen beslutte at begrænse de tilfælde, hvor der kan træffes en sådan afgørelse om frigivelse.

Videregivelse af optegnelser som omhandlet i stk. 1 og 2 til en anden medlemsstat til andre formål end sikkerhedsundersøgelse samt, for så vidt angår stk. 2, til andre formål end forbedring af luftfartssikkerheden kan tillades, hvis den nationale lovgivning i den medlemsstat, der videregiver optegnelserne, tillader det. Myndighederne i den modtagende medlemsstat må kun behandle eller frigive optegnelser, der er modtaget ved en sådan videregivelse, efter forudgående høring af den medlemsstat, der videregiver optegnelserne, og med forbehold af den modtagende medlemsstats nationale lovgivning.

4. Der må kun udleveres de oplysninger, der er absolut nødvendige for de i stk. 3 omhandlede formål.

Artikel 15

Meddelelse af oplysninger

1. Personale hos den ansvarlige sikkerhedsundersøgelsesmyndighed eller enhver anden person, som opfordres til at deltage eller bidrage til sikkerhedsundersøgelsen, er omfattet af gældende regler om tavshedspligt, herunder med hensyn til anonymiteten for personer, der er impliceret i et havari eller en hændelse, i henhold til gældende lovgivning.

2. Med forbehold af forpligtelserne i artikel 16 og 17 meddeler den ansvarlige sikkerhedsundersøgelsesmyndighed de oplysninger, som den anser for relevante for forebyggelsen af et havari eller en alvorlig hændelse, til personer med ansvar for konstruktion eller vedligeholdelse af luftfartøjer eller luftfartøjsudstyr og enkeltpersoner eller juridiske personer med ansvar for at operere luftfartøjer eller for personaleuddannelse.

3. Med forbehold af forpligtelserne i artikel 16 og 17 meddeler den ansvarlige sikkerhedsundersøgelsesmyndighed og den eller de akkrediterede repræsentanter, der er omhandlet i artikel 8, EASA og de nationale myndigheder for civil luftfart relevante faktuelle oplysninger, der er indhentet under sikkerhedsundersøgelsen, bortset fra de oplysninger, der er omhandlet i artikel 14, stk. 1, eller som giver anledning til en interessekonflikt. De oplysninger, som EASA og de nationale myndigheder for civil luftfart modtager, beskyttes i overensstemmelse med artikel 14 samt gældende EU-retsakter og national lovgivning.

4. Den ansvarlige sikkerhedsundersøgelsesmyndighed bemænktes til at informere ofre og deres pårørende eller deres sammenslutninger eller offentliggøre eventuelle oplysninger om de faktuelle observationer, sikkerhedsundersøgelsens forløb, eventuelle foreløbige rapporter eller konklusioner og/eller sikkerhedsanbefalinger, forudsat at dette ikke bringer målene for sikkerhedsundersøgelsen i fare, og at gældende lovgivning om beskyttelse af personoplysninger overholdes fuldt ud.

5. Forud for offentliggørelsen af de i stk. 4 omtalte oplysninger videregiver den ansvarlige sikkerhedsundersøgelsesmyndighed de pågældende oplysninger til ofrene og deres pårørende eller deres sammenslutninger på en måde, der ikke bringer målene for undersøgelsen i fare.

Artikel 16

Undersøgelsesrapport

1. Alle sikkerhedsundersøgelser afsluttes med en rapport i en form, der er afpasset efter havariets eller den alvorlige hændelses art og alvor. Af rapporten skal det fremgå, at sikkerhedsundersøgelsens eneste formål er at forebygge fremtidige havarier og hændelser uden at fastslå skyld eller ansvar. Rapporten skal om nødvendigt indeholde sikkerhedsanbefalinger.

2. Rapporten skal sikre anonymitet for alle enkeltpersoner, der er involveret i havariet eller den alvorlige hændelse.

3. Hvis sikkerhedsundersøgelser giver anledning til rapporter før afslutningen af undersøgelsen, kan sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden inden deres offentliggørelse anmode om bemærkninger fra de berørte myndigheder, herunder EASA, og via disse myndigheder fra certifikatindehaveren af typekonstruktionen, producenten og den pågældende operatør. De har tavshedspligt med hensyn til konsultationens indhold som omhandlet i gældende bestemmelser.

4. Inden den endelige rapport offentliggøres, anmoder sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden om bemærkninger fra de berørte myndigheder, herunder EASA, og via disse myndigheder fra certifikatindehaveren af typekonstruktionen, producenten og den pågældende operatør, som har tavshedspligt med hensyn til konsultationens indhold som omhandlet i gældende bestemmelser. I forbindelse med anmodningen om sådanne bemærkninger følger sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden internationale standarder og anbefalet praksis.

5. Oplysningerne, jf. artikel 14, indgår kun i en rapport, hvis de har relevans for analysen af havariet eller den alvorlige hændelse. Oplysninger eller dele af oplysningerne, som ikke er relevant for analysen, videregives ikke.

6. Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden offentliggør den endelige rapport hurtigst muligt og om muligt ikke senere end 12 måneder efter datoen for havariet eller den alvorlige hændelse.

7. Kan den endelige rapport ikke offentliggøres inden for 12 måneder, udsender sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden en foreløbig erklæring som minimum på hver årsdag for havariet eller den alvorlige hændelse med nærmere oplysninger om fremskridt i relation til undersøgelsen og eventuelle sikkerhedsspørgsmål, der er blevet rejst.

8. Sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden sender snarest muligt en genpart af den endelige rapport og sikkerhedsanbefalingerne til:

- a) sikkerhedsundersøgelsesmyndighederne og myndighederne for civil luftfart i de berørte stater og ICAO i overensstemmelse med internationale standarder og anbefalet praksis
- b) modtagerne af sikkerhedsanbefalinger som indeholdt i rapporten
- c) Kommissionen og EASA, medmindre rapporten er offentligt tilgængelig i elektronisk form, i så fald behøver sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden blot at underrette dem herom.

Artikel 17

Sikkerhedsanbefalinger

1. I alle faser af undersøgelsen anbefaler sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden, efter passende høring af de relevante parter, eventuelle forebyggende foranstaltninger, som efter myndighedens mening må træffes straks for at øge luftfartssikkerheden, i en dateret fremsendelsesskrivelse til de relevante myndigheder, herunder myndigheder i andre medlemsstater eller tredjelande.

2. En sikkerhedsundersøgelsesmyndighed kan også udstede sikkerhedsanbefalinger på grundlag af undersøgelser, analyse af en række undersøgelser eller alle andre aktiviteter, som er gennemført i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4.

3. Sikkerhedsanbefalinger skaber ikke i sig selv formodning om skyld eller ansvar i forbindelse med et havari eller en alvorlig hændelse eller en hændelse.

Artikel 18

Opfølgning på sikkerhedsanbefalinger og database til sikkerhedsanbefalinger

1. Modtageren af en sikkerhedsanbefaling bekræfter modtagelsen af fremsendelsesskrivelsen og informerer inden for 90 dage fra modtagelsen af den pågældende skrivelse den sikkerhedsundersøgelsermyndighed, som udstedte sikkerhedsanbefalingen, om de foranstaltninger, der er truffet eller påtænkes truffet, samt et tidsrum for at udføre dem, hvis dette er relevant, og, hvis der ikke er truffet nogen foranstaltninger, om grundene til dette.

2. Inden for 60 dage efter modtagelsen af svaret underretter sikkerhedsundersøgelsermyndigheden modtageren om, hvorvidt den anser svaret for fyldestgørende, og dette begrundes, hvis den er uenig i beslutningen om at undlade at handle.

3. Hver sikkerhedsundersøgelsermyndighed gennemfører procedurer for at registrere svarene på de af den udstedte sikkerhedsanbefalinger.

4. Enhver enhed, som modtager sikkerhedsanbefalinger, herunder myndigheder med ansvar for civil luftfartssikkerhed på medlemsstats- og EU-niveau, gennemfører procedurer for at overvåge fremskridt med hensyn til de foranstaltninger, der træffes som reaktion på de modtagne sikkerhedsanbefalinger.

5. I det centrale register, der er oprettet ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1321/2007 af 12. november 2007 om nærmere regler for registrering i en central database af oplysninger om hændelser inden for civil luftfart, som udveksles i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/42/EF⁽¹⁾, registrerer sikkerhedsundersøgelsermyndigheder alle sikkerhedsanbefalinger, som er udstedt i overensstemmelse med artikel 17, stk. 1 og 2, samt reaktionerne på disse. Sikkerhedsundersøgelsermyndigheder registrerer på lignende vis alle sikkerhedsanbefalinger, som de har modtaget fra tredjelande, i det centrale register.

Artikel 19

Indberetning af begivenheder

1. EASA og de kompetente myndigheder i medlemsstaterne samarbejder og deltager regelmæssigt i udvekslingen og analysen af oplysninger, der er omfattet af direktiv 2003/42/EF. Dette skal omfatte onlineadgang for udpegede personer til oplysningerne i det centrale register, som er oprettet i henhold til forordning (EF) nr. 1321/2007, herunder oplysninger, der direkte identificerer det luftfartøj, som indberetningen af hændelsen vedrører, som for eksempel, når det er muligt, dets serie- og registreringsnummer. En sådan adgang

omfatter ikke oplysninger, der identificerer den operatør, som indberetningen af hændelsen vedrører.

2. EASA og de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, der er omhandlet i stk. 1, sørger for, at sådanne oplysninger behandles fortroligt i overensstemmelse med gældende lovgivning, og begrænser anvendelsen af disse til, hvad der er strengt nødvendigt for at løse deres sikkerhedsrelaterede forpligtelser. I denne forbindelse skal disse oplysninger kun anvendes til analyse af sikkerhedstendenser, som kan danne grundlag for anonyme sikkerhedsanbefalinger eller retningslinjer for luftdygtighed uden at fastslå skyld eller ansvar.

Artikel 20

Oplysninger om personer og farligt gods om bord

1. EU-luftfartsselskaber, der flyver til eller fra, og tredjelandsluftfartsselskaber, der flyver fra en lufthavn beliggende på de områder i medlemsstaterne, hvor traktaten finder anvendelse, skal gennemføre procedurer, som gør det muligt:

a) så hurtigt som muligt og senest i løbet af to timer efter meddelelsen om, at luftfartøjet har været ude for et havari, at forelægge en valideret liste på grundlag af de bedste tilgængelige oplysninger over alle personer om bord og

b) umiddelbart efter meddelelsen om, at luftfartøjet har været ude for et havari, at forelægge en liste over farligt gods om bord.

2. Listerne i stk. 1 stilles til rådighed for den ansvarlige sikkerhedsundersøgelsermyndighed, den myndighed, som hver medlemsstat udpeger med henblik på at tage kontakt til de pårørende til de personer, der er om bord, og om nødvendigt til lægetjenester, der kan have behov for oplysningerne for at behandle ofre.

3. For at sikre hurtig underretning af de pårørende om passagerernes tilstedeværelse om bord på det havarerende fly skal flyselskaberne tilbyde passagererne mulighed for at angive navn og kontaktoplysninger på den person, der skal kontaktes i tilfælde af havari. Disse oplysninger kan kun anvendes af flyselskaberne i tilfælde af et havari og må ikke videregives til en tredjepart eller bruges i kommercielt øjemed.

4. Navnet på en person om bord må ikke gøres offentlig tilgængelig, før de pårørende til denne person er blevet underrettet af de relevante myndigheder. Den liste, der er nævnt i stk. 1, litra a), skal holdes fortrolig i overensstemmelse med EU-retsakter og national lovgivning, og navnet på hver enkelt person på denne liste må, med forbehold derfor, kun gøres offentligt tilgængelige, for så vidt de pårørende til de pågældende personer om bord ikke har gjort indsigelse.

⁽¹⁾ EUT L 294 af 13.11.2007, s. 3.

Artikel 21

Bistand til ofre for havarier og deres pårørende

1. Med henblik på at sikre en mere omfattende og harmoniseret reaktion på havarier på EU-niveau opstiller hver medlemsstat på nationalt niveau en beredskabsplan for havarier inden for civil luftfart. En sådan beredskabsplan dækker også bistand til ofre for havarier inden for civil luftfart og deres pårørende.

2. Medlemsstaterne sikrer, at alle luftfartsselskaber, der er registreret på deres område, råder over en plan for bistand til ofre for havarier inden for civil luftfart og deres pårørende. Disse planer skal bl.a. omfatte psykologisk støtte til ofre for havarier inden for civil luftfart og til deres pårørende og sætte selskaberne i stand til at håndtere et omfattende havari. Medlemsstaterne skal auditere de planer for bistand, som luftfartsselskaberne, der er registreret på deres område, råder over. Medlemsstaterne opfordrer også tredjelandsluftfartsselskaber, der opererer inden for Unionen, til at opstille en sådan plan for bistand til ofre for havarier inden for civil luftfart og deres pårørende.

3. I tilfælde af et havari udpeger den medlemsstat, der er ansvarlig for undersøgelsen, eller den medlemsstat, hvor det luftfartsselskab, hvis luftfartøj er havareret, er indregistreret, eller den medlemsstat, der har et stort antal statsborgere om bord på det havarerede luftfartøj, en referent med ansvar for kontakt og oplysninger til ofre og deres pårørende.

4. En medlemsstat eller et tredjeland, der på grund af dødsfald eller alvorlige kvæstelser blandt dennes borgere har særlig interesse i et havari, som er indtruffet på de områder i medlemsstaterne, hvor traktaterne finder anvendelse, har ret til at udpege en ekspert, som gives ret til at:

- a) aflægge besøg på havaristedet
- b) få adgang til relevante faktuelle oplysninger, som den ansvarlige sikkerhedsundersøgelsesmyndighed har indvilliget i at frigive til offentligheden, og til oplysninger om fremskridt med hensyn til undersøgelsen

c) modtage en genpart af den endelige rapport.

5. En ekspert, der er udpeget i overensstemmelse med stk. 4, kan med forbehold af den gældende lovgivning bistå ved identifikationen af ofre og deltage på møder med de overlevende fra dennes stat.

6. I overensstemmelse med artikel 2, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 785/2004 af 21. april 2004 om forsikringskrav til luftfartsselskaber og luftfartøjsoperatører⁽¹⁾ skal også tredjelands luftfartsselskaber opfylde de

⁽¹⁾ EUT L 138 af 30.4.2004, s. 1.

forpligtelser vedrørende forsikring, der er fastsat i den nævnte forordning.

Artikel 22

Aktindsigt og beskyttelse af personoplysninger

1. Denne forordning anvendes med forbehold af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter⁽²⁾.

2. Denne forordning anvendes i overensstemmelse med Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger⁽³⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger⁽⁴⁾.

Artikel 23

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner for overtrædelse af denne forordning. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Artikel 24

Ændring af forordningen

Denne forordning skal gennemgås senest den 3. december 2014. Mener Kommissionen, at denne forordning bør ændres, skal den anmode netværket om at afgive en foreløbig udtalelse, som også sendes til Europa-Parlamentet, Rådet, medlemsstaterne og EASA.

Artikel 25

Ophævelser

Direktiv 94/56/EF ophæves.

Artikel 26

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

⁽²⁾ EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

⁽³⁾ EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

⁽⁴⁾ EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, 20. oktober 2010.

På Europa-Parlamentets vegne

J. BUZEK

Formand

På Rådets vegne

O. CHASTEL

Formand

BILAG

Liste med eksempler på alvorlige hændelser

De anførte hændelser er typiske eksempler på hændelser, som sandsynligvis er alvorlige hændelser. Listen er ikke udtømmende, og den tjener kun som vejledning for så vidt angår definitionen af udtrykket »alvorlig hændelse«:

- En aktuel kollisionsrisiko, der kræver en afværgemanøvre for at undgå et sammenstød eller en farlig situation, eller hvor en afværgemanøvre ville have været på sin plads.
- Kontrolleret flyvning imod terræn, hvor kollision kun undgås med nød og næppe.
- Afbrudt start på en lukket eller optaget bane, på en rullevej, bortset fra tilladte helikopteroperationer, eller fra en bane, der ikke er tildelt.
- Start på en lukket eller optaget bane, på en rullevej, bortset fra tilladte helikopteroperationer, eller fra en bane, der ikke er tildelt.
- Landinger eller landingsforsøg på en lukket eller optaget bane, på en rullevej, bortset fra tilladte helikopteroperationer, eller fra en bane, der ikke er tildelt.
- Alvorlige svigt med hensyn til at nå op på den forventede ydeevne under start eller indledende stigning.
- Brand eller røgudvikling i passagerkabine, lastrum eller motorer, også selv om disse brande slukkes med brand-slukningsudstyret.
- Hændelser, hvor flyvebesætningen har akut behov for at bruge iltmaske.
- Strukturel skade på luftfartøjet eller motorskade, herunder motorhavarier i turbinemotorer, der ikke er klassificeret som et havari.
- Flere forskellige funktionsfejl i et eller flere af luftfartøjets systemer, der har alvorlig indvirkning på operationen af luftfartøjet.
- Flyvebesætningsmedlemmers uarbejdsdygtighed under flyvningen.
- En brændstofbeholdning, som gør det påkrævet for piloten at melde, at der foreligger en nødsituation.
- Indtrængen på start- og landingsbanen med alvorlighedsklassificering A i henhold til Incursions (ICAO Doc 9870) indeholder oplysninger om alvorlighedsklassificering.
- Hændelser i forbindelse med start og landing. Hændelser som for lav indflyvning og kørsel ud over landingsbanens slutpunkt eller sider.
- Systemsvigt, vejrfænomener, flyvning uden for det tilladte flyveområde, eller andre tildragelser, der vil kunne gøre det vanskeligt at bevare kontrollen over luftfartøjet.
- Svigt i mere end ét system inden for et flerstrengt system, der er obligatorisk for styring og navigering af luftfartøjer.

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

INTERNATIONALE AFTALER

RÅDETS AFGØRELSE

af 27. september 2010

om den holdning Den Europæiske Union skal indtage i Det Fælles Råd Cariforum-EU, der blev nedsat i henhold til den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side i forbindelse med ændringen af bilag IV til aftalen ved indarbejdelsen af Commonwealth of the Bahamas' forpligtelser

(2010/669/EU)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side ⁽¹⁾ (»aftalen«) blev undertegnet den 15. oktober 2008 og har fundet midlertidig anvendelse siden den 29. december 2008.
- (2) Ifølge aftalens artikel 63 skulle forhandlingerne om listen over forpligtelser inden for tjenesteydelser og investeringer for Commonwealth of the Bahamas afsluttes senest seks måneder efter undertegnelsen af aftalen.
- (3) Disse forhandlinger blev succesfuldt afsluttet den 25. januar 2010.

- (4) Resultaterne af forhandlingerne bør fastlægges i en afgørelse truffet af Det Fælles Råd Cariforum-EU, der er nedsat ved aftalen.

- (5) Unionen bør derfor indtage den holdning i det Det Fælles Råd Cariforum-EU, der fremgår af det udkast til afgørelse, der er knyttet til denne afgørelse —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Den holdning, som Den Europæiske Union skal indtage i Det Fælles Råd Cariforum-EU, der blev nedsat i henhold til den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den ene side og Det Europæiske Fællesskab på den anden side i forbindelse med ændringen af bilag IV til aftalen, fastlægges på grundlag af det udkast til Det Fælles Råd Cariforum-EU's afgørelse, der er knyttet til denne afgørelse. Formelle ændringer af dette udkast til afgørelse, der ikke er af indholdsmæssig karakter, kan imidlertid aftales, uden at det er påkrævet, at denne afgørelse ændres.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. september 2010.

På Rådets vegne

K. PEETERS

Formand

⁽¹⁾ EUT L 289 af 30.10.2008, s. 3.

BILAG

UDKAST TIL

AFGØRELSE Nr. .../2010 VEDTAGET AF DET FÆLLES RÅD CARIFORUM-EU

den

**om ændring af bilag IV til den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den side
og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side ved indarbejdelsen af
Commonwealth of the Bahamas' forpligtelser**

DET FÆLLES RÅD CARIFORUM-EU HAR —

under henvisning til den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side (i det følgende benævnt »aftalen«), undertegnet i Bridgetown, Barbados, den 15. oktober 2008, særlig artikel 229, stk. 1, og artikel 229, stk. 4, andet punktum, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Aftalen blev undertegnet den 15. oktober 2008 og har fundet midlertidig anvendelse siden den 29. december 2008.
- (2) Ifølge aftalens artikel 63 skulle forhandlingerne om listen over forpligtelser inden for tjenesteydelser og investeringer for Commonwealth of the Bahamas afsluttes senest seks måneder efter undertegnelsen af aftalen.
- (3) De pågældende forhandlinger blev succesfuldt afsluttet den 25. januar 2010, og der er opnået enighed om, at listen over Bahamas' forpligtelser bør indarbejdes i aftalen ved hjælp af en afgørelse truffet af Det Fælles Råd Cariforum-EU.
- (4) Bilag IV E og bilag IV F til aftalen bør derfor ændres med henblik på at indarbejde Commonwealth of the Bahamas' forpligtelser inden for tjenesteydelser og investeringer, at slette udelukkelsen af Bahamas i punkt 3 i bilag IV E og i punkt 6 i bilag IV F og at lade disse ændringer finde midlertidig anvendelse indtil aftalens ikrafttrædelse —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

- 1) I bilag IV i aftalen foretages følgende ændringer:

- a) I bilag IV E foretages følgende ændringer:

- i) Punkt 3 affattes således

»3. Listen omfatter alle Cariforumlande, undtagen Haiti, medmindre andet er anført. Subsektorer af A, B, C og D, der ikke er anført, er åbne i alle undertegnende Cariforumlande uden begrænsninger med hensyn til markedsadgang eller national behandling, jf. dog forbehold, begrænsninger og udelukkelse gældende for alle sektorer. Cariforumlande, der ikke er anført i de subsektorer, der fremgår af listen, er åbne uden begrænsninger med hensyn til markedsadgang eller national behandling i disse subsektorer, jf. dog forbehold, begrænsninger og udelukkelse gældende for alle sektorer. Ingen forbehold, begrænsninger og udelukkelse, der indgår i dette bilag gældende for Cariforumlandene og angivet som »CAF« heri, finder anvendelse på Bahamas.«

- ii) Efter listen indsættes tillægget til bilag IV E — Bahamas, der fremgår af bilag I til denne afgørelse.

- b) I bilag IV F foretages følgende ændringer:

- i) Punkt 6 affattes således:

»6. Listen omfatter alle Cariforumlande, undtagen Haiti, medmindre andet er anført.«

- ii) Efter listen indsættes tillægget til bilag IV F Bahamas, der fremgår af bilag II til denne afgørelse.

- 2) Alle øvrige bestemmelser i punkt 1 til 9 i bilag IV E og i punkt 1 til 11 i bilag IV F finder anvendelse for Bahamas.

Artikel 2

1. Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

2. Fra denne afgørelses ikrafttræden og indtil aftalens ikrafttræden finder ændringerne til bilag IV E og bilag IV F midlertidig anvendelse.

Vedtaget ved skriftlig procedure, jf. artikel 11, stk. 3, i bilag I til afgørelse nr. 1/2010 truffet af Det Fælles Råd Cariforum-EU den 17. maj 2010.

BILAG I

»Tillæg til bilag IV E — Bahamas

Sektor eller subsektor	Beskrivelse af forbehold, begrænsninger og udelukkelse
ALLE SEKTORER	Valutakontrol 1. Residenter skal i henhold til Exchange Control Regulations Act (lov om valutakontrol) og finansbestemmelserne have godkendelse fra centralbanken for at kunne have konti i udenlandsk valuta eller bahamadollar og for at erhverve aktiver i udenlandsk valuta. Ikke-residenter har ret til at have konti i udenlandsk valuta. 2. Residente juridiske personer kan få tilladelse til at have konti i udenlandsk valuta til dækning af udgifter, der afholdes direkte i udenlandsk valuta. Både ikke-residenter juridiske personer og udenlandske statsborgere kan få tilladelse til at have konti i bahamadollar til dækning af regelmæssige udgifter i bahamadollar. 3. Alle ansøgninger vedrørende godkendelse i henhold til ovennævnte valutakontrol skal opfylde kravene i Bahamas' nationale investeringspolitik for så vidt angår de sektorer og aktiviteter, hvor udenlandske investeringer er tilladt. 4. I forbindelse med valutakontrol forstås ved en »resident« enten en statsborger i Bahamas eller en juridisk person med licens, enten udenlandsk eller indenlandsk ejet, som har tilladelse til at foretage transaktioner med andre residenter. Ikke-residenter er enten udenlandske statsborgere eller juridiske personer, der ikke har tilladelse til at handle med residenter, uanset om der opretholdes fysisk tilstedeværelse i Bahamas eller ej. Jordbesiddelse Udenlandske personer og juridiske personer, der ønsker at erhverve fast ejendom til kommercielle formål, skal ansøge om tilladelse hertil fra investeringsstyrelsen. Udenlandske personer eller juridiske personer, der ønsker at erhverve et sammenhængende areal på over to acre til noget formål, skal have tilladelse hertil fra investeringsstyrelsen. Investeringer Bahamas forbyder efterforskning, udnyttelse og behandling af radioaktive materialer, genanvendelse af nukleart brændsel, produktion af atomenergi, transport og lagring af atomaffald, anvendelse og behandling af nukleart brændsel og anvendelse til andre formål samt produktion af tungt vand. Udenlandske personers investeringer af en størrelse på mindst 250 000 USA-dollar godkendes af det nationale økonomiske råd i henhold til den nationale investeringspolitik på grundlag af en analyse af de økonomiske behov og fordele. Blandt de vigtigste kriterier i den nationale investeringspolitik indgår jobskabelse, regionaludvikling, lokale behov og miljømæssige konsekvenser. Joint ventures mellem investorer fra Bahamas og udenlandske investorer skal også godkendes af nationale økonomiske råd i henhold til den nationale investeringspolitik på grundlag af en analyse af de økonomiske behov og fordele som beskrevet ovenfor.
A. LANDBRUG, JAGT, SKOVBRUG	
Landbrug og jagt (ISIC rev 3.1: 01)	Ingen
Skovbrug og skovning (ISIC rev 3.1: 02)	Ingen
B. FISKERI (ISIC rev.3.1: 05)	Alle fartøjer, der fisker inden for den eksklusive økonomiske zone, skal være ejet udelukkende af bahamanske fysiske eller juridiske personer, jf. lov om fiskeriressourcer og deres bevarelse.
C. MINEDRIFT OG BRYDNING	Visse aktiviteter inden for råstofindvinding i lille målestok kan være forbeholdt bahamanske statsborgere. Bahamas forbeholder sig retten til at udstede godkendelse til privat eller offentlig efterforskning efter samt udvinding, bearbejdning, import og eksport af mineraler. Bahamas forbeholder sig de eksklusive rettigheder til efterforskning og indvinding i den eksklusive økonomiske zone, kontinentalsoklen og havbunden.

Sektor eller subsektor	Beskrivelse af forbehold, begrænsninger og udelukkelser
Udvinding af kul og brunkul; udvinding af tørv (ISIC rev 3.1: 10)	Ingen
Udvinding af råolie og naturgas (ISIC rev 3.1: 11)	Ingen
Brydning af metalholdige malme (ISIC rev 3.1: 13)	Ingen
Anden råstofudvinding (ISIC rev 3.1: 14)	Ingen
D. FREMSTILLINGSINDUSTRI	
Fremstilling af fødevarer og drikkevarer (ISIC rev 3.1: 15)	Ingen
Fremstilling af træ og varer af træ og kork undtagen møbler; fremstilling af varer af strå og flettematerialer (ISIC rev 3.1: 20)	Bahamas forbeholder sig retten til at vedtage nye eller bevare eksisterende begrænsninger for investeringer i lille målestok i denne sektor.
Fremstilling af raffinerede produkter (ISIC rev 3.1: 232)	Ingen
Fremstilling af kemiske produkter, undtagen eksplo- sive stoffer (ISIC rev 3.1: 24 undtagen fremstilling af sprængstoffer)	Ingen
Fremstilling af maskiner og udstyr (ISIC rev 3.1: 29)	Bahamas forbeholder sig retten til at vedtage nye eller bevare eksisterende bestemmelser om investering i fremstilling af våben og ammunition.
Fremstilling af møbler; frem- stillingsvirksomhed i.a.n. (ISIC rev 3.1: 36)	Bahamas forbeholder sig retten til at vedtage nye eller bevare eksisterende begrænsninger for investeringer i lille målestok i denne sektor.
E. PRODUKTION, TRANS- PORT OG DISTRIBUTION FOR EGEN REGNING AF ELEKTRICITET, GAS, DAMP OG VÆRMT VAND (undtagen kerneenergiproduk- tion)	
Produktion af elektricitet, transport og distribution af elektricitet for egen regning (del af ISIC rev 3.1: 4010) ⁽¹⁾	Ubundet
Produktion af gas, distribution luftformige brændstoffer gennem rørledninger for egen regning af (del af ISIC rev 3.1: 4020) ⁽²⁾	Ubundet

Sektor eller subsektor	Beskrivelse af forbehold, begrænsninger og udelukkelser
Produktion af damp og varmt vand, distribution af damp og varmt vand for egen regning (del af ISIC rev 3.1: 4030) ⁽³⁾	Ubundet
⁽¹⁾ Omfatter ikke drift af transport- og distributionssystemer til elektricitet på honorar- eller kontraktbasis, som hører under »Energivirk-somhed«. ⁽²⁾ Omfatter ikke transport af naturgas og luftformige brændstoffer gennem rørledninger, transport og distribution af gas på honorar- eller kontraktbasis eller salg af gas og luftformige brændstoffer, der hører under »Energivirksomhed«. ⁽³⁾ Omfatter ikke transport og distribution af damp og varmt vand på honorar- eller kontraktbasis eller salg af damp og varmt vand, der hører under »Energivirksomhed«.	

BILAG II

»Tillæg til Bilag IV F — Bahamas

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
A. HORISONTALE FORPLIGTELSE		
	Alle leveringsmåder: Valutakontrol 1. Residenter skal i henhold til Exchange Control Regulations Act (lov om valutakontrol) og finansbestemmelserne have godkendelse fra centralbanken for at kunne have konti i udenlandsk valuta eller bahamadollar og for at erhverve aktiver i udenlandsk valuta. Ikke-residenter har ret til at have konti i udenlandsk valuta. 2. Residente juridiske personer kan få tilladelse til at have konti i udenlandsk valuta til dækning af udgifter, der afholdes direkte i udenlandsk valuta. Både ikke-residenter juridiske personer og udenlandske statsborgere kan få tilladelse til at have konti i bahamadollar til dækning af regelmæssige udgifter i bahamadollar. 3. Alle ansøgninger vedrørende godkendelse i henhold til ovennævnte valutakontrol skal opfylde kravene i Bahamas' nationale investeringspolitik for så vidt angår de sektorer og aktiviteter, hvor udenlandske investeringer er tilladt. 4. I forbindelse med valutakontrol forstås ved en »resident« enten en statsborger i Bahamas eller en juridisk person med licens, enten udenlandsk eller indenlandsk ejet, som har tilladelse til at foretage transaktioner med andre residenter. Ikke-residenter er enten udenlandske statsborgere eller juridiske personer, der ikke har tilladelse til at handle med residenter, uanset om der opretholdes fysisk tilstedeværelsen i Bahamas eller ej.	Alle leveringsmåder: Adgangen til subsidier, skatteincitamenter, uddannelseslegater, tilskud og andre former for lokal økonomisk støtte vil kunne forbeholdes statsborgere fra Bahamas eller bahamansk ejede virksomheder.
	Leveringsmåde 3: Udenlandske personers investeringer af en værdi på over 250 000 USA-dollar skal godkendes af det nationale økonomiske råd i henhold til den nationale investeringspolitik på grundlag af en analyse af de økonomiske behov og fordele. Blandt de vigtigste kriterier i den nationale investeringspolitik indgår jobskabelse, regionaludvikling, lokale behov og miljømæssige konsekvenser. Joint ventures mellem investorer fra Bahamas og udenlandske investorer skal også godkendes af nationale økonomiske råd i henhold til den nationale investeringspolitik på grundlag af en analyse af de økonomiske behov og fordele som beskrevet ovenfor.	Leveringsmåde 3: Statsborgere i Bahamas og virksomheder, der ejes helt af statsborgere i Bahamas, er undtaget fra ejendomsskat i Family Islands.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
	Leveringsmåde 3: Udenlandske personer og juridiske personer, der ønsker at erhverve fast ejendom til kommercielle formål, skal ansøge om tilladelse hertil fra investeringsstyrelsen. Udenlandske personer eller juridiske personer, der ønsker at erhverve et sammenhængende areal på over fem acre til noget formål, skal have tilladelse hertil fra investeringsstyrelsen.	Leveringsmåde 3: Leverandører af tjenesteydelser, der etablerer en kommerciel tilstedeværelse for at levere en tjenesteydelse på engangsbasis, hvorefter den kommercielle tilstedeværelse ophører, skal betale et licensgebyr på 1 % af kontraktværdien ved kontraktens begyndelse.
	Leveringsmåde 4: Ubundet, undtagen for nøglepersonale (forretningsrejsende, ledere og specialister) og praktikanter, der ikke forefindes lokalt. Ifølge indvandringslovgivningen skal der indhentes arbejdstilladelse, før udenlandske statsborgere, der ønsker at tage arbejde, kan rejse ind i Bahamas. Der anvendes arbejdsmarkedstest for at finde ud af, om sådanne udenlandske arbejdstagere skal accepteres.	

B. SEKTORSPECIFIKKE FORPLIGTELSE

1. FORRETNINGSSERVICE

A. LIBERALE TJENESTEYDELSER

a) Juridiske tjenesteydelser		
Juridisk dokumentation og certificering (CPC 86130)		
	1) Ingen, men advokatvirksomhed i tilknytning til indenlandsk ret er underlagt et statsborgerskabskrav.	1) Ingen
	2) Ingen, men advokatvirksomhed i tilknytning til indenlandsk ret er underlagt et statsborgerskabskrav.	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Konsulentvirksomhed vedrørende lovgivningen i tjenesteyderens hjemland (CPC 86119)		
	1) Ingen, men advokatvirksomhed i tilknytning til indenlandsk ret er underlagt et statsborgerskabskrav.	1) Ingen
	2) Ingen, men advokatvirksomhed i tilknytning til indenlandsk ret er underlagt et statsborgerskabskrav	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
b) Regnskabsvæsen- og bogholderi-virksomhed		
Regnskabstjenester (CPC 8621)		
	1) Ubundet	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ubundet
	3) Ingen, men der skal anvendes revisorer med licens i Bahamas i forbindelse med regnskabs- og bogholderitjenester for bahamanske juridiske personer.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
c) Skatterådgivning (CPC 863)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen, men der skal anvendes eksperter med licens i Bahamas i forbindelse med skatterådgivning for bahamanske juridiske personer.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
d) Arkitektvirksomhed (CPC 8671)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Ingeniørvirksomhed (CPC 86724, 86725)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
f) Integreret ingeniørvirksomhed (CPC 8673)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
g) Byplanlægning og landskabsarkitektur		
Landskabsarkitektur (CPC 86742)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
h) Læge- og tandlægevirksomhed (CPC 9312)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Neurokirurgi		
	1) Ubundet	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Epidemiologiske tjenesteydelser (CPC 931**)		
	1) Ubundet	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
CATSCAN-tjenesteydelser (CPC 931**)		
	1) Ubundet	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
i) Dyr lægevirksomhed (CPC 932)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
j) Virksomhed udøvet af jordemødre, sygeplejersker, fysioterapeuter og paramedicinsk personale (CPC 93191)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

B. COMPUTERTJENESTEYDELSER OG LIGN.

a) Konsulentvirksomhed vedrørende installering af hardware (CPC 841)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet for tjenesteydelser i forbindelse med computerinstallationer til privat brug. Ingen for erhvervsvirksomheder	3) Ubundet for tjenesteydelser i forbindelse med computerinstallationer til privat brug. Ingen for erhvervsvirksomheder
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. For leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser foretages en økonomisk behovsprøve.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
b) Tjenesteydelser vedrørende anvendelse af software (CPC 842)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet for tjenesteydelser i forbindelse med computerinstallationer til privat brug. For computerinstallationer i virksomheder er joint ventures med bahamanske virksomheder tilladt. Ingen efter 2013.	3) Ubundet for tjenesteydelser i forbindelse med computerinstallationer til privat brug.
	4) Ingen	4) Ingen
c) Databehandling (CPC 843)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. For leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser foretages en økonomisk behovstest.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
d) Databasetjenesteydelser (CPC 844)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. For leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser foretages en økonomisk behovstest.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Andre (CPC849) (Dataforberedelse og andre computertjenesteydelser i.a.n.)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet for hjemmekontorudstyr. For udstyr til erhvervsmæssig brug gennemføres en økonomisk behovstest baseret på tjenesteydelsens art.	3) Ubundet for hjemmekontorudstyr.
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. For leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser foretages en økonomisk behovstest.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
C. FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSVIRKSOMHED		
a) Forskning og udvikling inden for naturvidenskab (CPC 851)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. For leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende foretages en økonomisk behovsprøve.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
b) Forskning og udvikling inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber (CPC 852)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
c) Tværfaglig forskning og udvikling (CPC 853)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
E. UDLEJNING/LEASING UDEN PERSONALE		
b) Vedrørende luftfartøjer (CPC 83104)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
c) Vedrørende andet transportudstyr (CPC 83102)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
d) Vedrørende andre maskiner og andet udstyr (CPC 83106, 83107, 83108, 83109)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
F. ANDEN FORRETNINGSSERVICE		
a) Reklamevirksomhed (CPC 871)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
b) Markeds- og opinionsundersøgelser (CPC 864)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
c) Virksomhedsrådgivning (CPC 865)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
d) Tjenesteydelser i tilknytning til virksomhedsrådgivning (CPC 866)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Teknisk afprøvning og analyse (CPC 8676)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
f) Tjenesteydelser i tilknytning til landbrug, jagt og skovbrug (CPC 881)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
g) Tjenesteydelser i tilknytning til fiskeri (CPC 882)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
h) Tjenesteydelser i tilknytning til minedrift (CPC 883, 5115)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet	4) Ubundet

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
i) Tjenesteydelser i tilknytning til fremstillingsvirksomhed (CPC 8841, 8842, 8843, 8844 og 8846)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
k) Personaleudvælgelse og -rekruttering (CPC 872)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
l) Detektiv- og sikkerhedsvirksomhed (CPC 873)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
m) Teknisk og videnskabelig konsulentvirksomhed i tilknytning hertil (CPC 86753)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
n) Reparation og vedligeholdelse af udstyr (ikke søgående skibe, luftfartøjer eller andet transportudstyr) (CPC 633 undtagen CPC 63302, 8861-8866)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen hvad angår joint ventures.	3) Ubundet undtagen hvad angår joint ventures.
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
o) Rengøring af bygninger (CPC 874)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
p) Fotografisk virksomhed (CPC 87501-87507)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
q) Emballeringsvirksomhed (CPC 876)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
r) Trykkeri- og forlagsvirksomhed på honorar- eller kontraktbasis (CPC 88442)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
s) Konferencevirksomhed (CPC 87909**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
t) Andre tjenesteydelser (CPC 87905)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

2. KOMMUNIKATIONSVIRKSOMHED

B. KURERVIRKSOMHED (CPC 7512)

	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. For leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser foretages en økonomisk behovsprøve.	4) Ingen

C. TELEKOMMUNIKATIONSTJENESTER (Offentlig og ikkeoffentlig anvendelse)

a) Taletelefontjenester (CPC 7521)	1) Ingen	1) Ingen
b) Pakketilkoblede datatransmissionstjenester (CPC 7523)	2) Ingen	2) Ingen
c) Kredsløbstilkoblede datatransmissionstjenester (CPC 7523**)	3) Ubundet. Ingen efter 2013.	3) Ubundet. Ingen efter 2013.
d) Telextjenester (CPC 7523)	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Telegraftjenester (CPC 7522)		
f) Faxtjenester (CPC 7521, 7529)		
g) Privat leasede kredsløbstjenester (CPC 7522, 7523)		
h) Elektronisk post (CPC 7523)		
i) Talepost (CPC 7523)		

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
j) Onlineinformation og database-søgning (CPC 7523) k) Elektronisk dataudveksling (EDI) (CPC 7523) l) Avancerede faxsimiletjenester eller faxsimiletjenester, der tilføjes en merværdi, herunder lagring og videresendelse, lagring og søgning m) Kode- og protokolkonversion n) Onlineinformation og/eller data-behandling (inklusive transaktionsbehandling) (CPC 843)		
o) Andre tjenesteydelser: Internet og internetadgang (ikke tale) (CPC 75260) Personkommunikationstjenester (undtagen mobile datatjenester, personsøgningstjenester og trun-kerede radiosystemer) Salg, udlejning, vedligeholdelse, opsætning og reparation og konsulentvirksomhed vedrø-rende telekommunikationsudstyr (CPC 75410, 75450) Trunkerede radiotjenester Personsøgning (CPC 75291) Telekonferencevirksomhed (CPC 75292) Internationale tjenester for trans-mission af tale, data og video for virksomheder beskæftiget med databehandling inden for såkaldte frizoner Videotransmissionstjenester (satellitbaserede) (CPC 75241**) Tilslutnings- og sammenkob-lingstjenester (CPC 7543 og 7525)		

3. BYGGE- OG ANLÆGSARBEJDE OG HERTIL KNYTTET INGENIØRVIRKSOMHED

A. ALMINDELIGE ARBEJDER I FORBINDELSE MED OPFØRELSE AF BYGNINGER

(CPC 5126**) Hoteller og kursteder med over 100 værelser, restauranter og lignende bygninger

	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen hvad angår særlige byggearbejder.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forplig-telser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
B. ALMINDELIGE ARBEJDER I FORBINDELSE MED BYGGE- OG ANLÆGSARBEJDE (CPC 5131, 5132, 5133, 51340, 51350, 51360, 51371, 51372, 51390)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen hvad angår særlige byggearbejder.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
C. INSTALLERINGS- OG MONTERINGSARBEJDE (CPC 514, 516)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
D. FÆRDIGGØRELSEsarbejde PÅ BYGNINGER (CPC 517)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
E. ANDRE TJENESTEYDELSER (CPC 511, 515, 518)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
4. DISTRIBUTIONSVIRKSOMHED		
A. PROVISIONSAGENTURVIRKSOMHED (CPC 621)		

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. Der kræves licens for leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende

B. ENGROSHANDEL (CPC 622)

	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

C. DETAILHANDEL (CPC 631, 632, 6111, 6113)

	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Tjenesteydelser i forbindelse med salg, vedligeholdelse og reparation af motorcykler og snemobiler, salg af hertil knyttede dele og tilbehør (CPC 612) (undtagen vedligeholdelse og reparation af motorcykler CPC 61220)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Detailhandelsvirksomhed med motorbrændstof (CPC 61300)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
D. FRANCHISING (CPC 8929)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
5. UNDERVISNING		
a) Primærundervisning (CPC 921) (undtagen offentlige og offentligt støttede nonprofitheder)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
b) Sekundærundervisning (CPC 922) (undtagen offentlige og offentligt støttede nonprofitheder)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
c) Videregående uddannelser (CPC 923) (undtagen offentlige og offentligt støttede nonprofitheder)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
d) Voksenundervisning (CPC 924) (undtagen offentlige og offentligt støttede nonprofitenheder)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Anden uddannelsesvirksomhed (CPC 929)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

6. TJENESTEYDELSER PÅ MILJØOMRÅDET

A. SPILDEVANDSAFLEDNING (CPC 9401)

	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Affalds- og spildevandshåndtering (CPC 9401**)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ubundet
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
B. RENOVATIONSVÆSEN (CPC 9402)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Tjenesteydelser i forbindelse med indsamling af ufarligt affald (CPC 9402**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Tjenesteydelser i forbindelse med behandling og bortskaffelse af farligt affald (CPC 9402**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
D. ANDRE TJENESTEYDELSER		
Rensning af udstødningsgasser (CPC 94040)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. For leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser foretages en økonomisk behovsprøve.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
Støjbekæmpelse (CPC 94050)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Oprydning og rensning af jord og vand (CPC 94060**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Closed loop-forureningskontROLSYSTEMER til fabrikker (CPC 94090**)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ubundet
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Genanvendelsesvirksomhed (CPC 94090**)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ubundet
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

7. FINANSIELLE TJENESTEYDELSER

A. FORSIKRING OG FORSIKRINGSRELATEREDE TJENESTEYDELSER

a) Livs-, ulykkes- og sygeforsikring (CPC 8121)		
---	--	--

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
	1) Ubundet	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
b) Anden forsikring end livsforsikring (CPC 8129)		
	1) Ubundet, undtagen forsikring af risici i forbindelse med: i) søtransport og kommerciel luftfart samt opsendelse og fragt i rummet (inklusive satellitter) med en sådan forsikring, at den dækker et af eller alle følgende tilfælde: de varer, der transporteres, det transportmiddel, der transporterer varerne, og ethvert ansvar i forbindelse hermed, og ii) varer i international transit.	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
c) Genforsikring og retrocession (CPC 81299**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
d) Tjenesteydelser i tilknytning til forsikring (formidling, agenturer) (CPC 8140 undtagen aktuarvirksomhed)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
Aktuarvirksomhed (CPC 81404)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Rådgivning, aktuarvirksomhed, risikovurdering og skadesgodtgørelse (CPC 814**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

B. BANKVIRKSOMHED OG ANDRE FINANSIELLE TJENESTEYDELSER (eksklusive forsikring)

a) Modtagelse af indlån og andre tilbagebetalingspligtige midler fra offentligheden (CPC 81115-81119)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ubundet	2) Ingen
	3) Ingen.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
b) Alle former for udlån, herunder forbrugerkredit, hypotekcredit, factoring og finansiering af kommercielle transaktioner (CPC 8113)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ubundet	2) Ingen
	3) Ingen.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
c) Finansiell leasing (CPC 8112)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ubundet	2) Ubundet
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
d) Alle betalings- og pengeoverførselsvirksomheder (kun pengeoverførselsvirksomhed) (CPC 81139**)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen filialer af autoriserede valutahandlere.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Garantier og forpligtelser (CPC 81199**)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
f) Handel for egen eller kunders regning på børsen, markedet for unoterede værdipapirer eller på anden måde (CPC 81339**, 81333, 81321**)		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet for bahamadollar. Ingen for udenlandsk valuta	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
h) Lånformidling (CPC 81339**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
i) Forvaltning af aktiver såsom likviditets- eller porteføljevaltning, forvaltning af alle former for kollektive investeringer (CPC 81323)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet for aktiver i bahamadollar. Ingen for udenlandsk valuta	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
k) Rådgivningsvirksomhed og andre supplerende finansielle tjenesteydelser for alle aktiviteter i artikel 103, stk. 2, litra a), B, herunder kreditoplysning og -analyse, investerings- og porteføljeundersøgelse og -rådgivning samt rådgivning om opkøb og selskabsomstrukturering		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
l) Andre finansielle servicevirksomheders tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt finansiell databehandling og kabelprogrammel (CPC 8131)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
C. ANDRE TJENESTEYDELSER		
Registrering af offshoreselskaber og investeringsfonde (ikke forsikrings-selskaber og banker) med henblik på offshorevirksomhed		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
8. SUNDHEDSVÆSEN OG SOCIALE TJENESTEYDELSER (andre end angivet under 1. A h-j)		
A. HOSPITALSVIRKSOMHED (CPC 93110)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
B. SUNDHEDSVÆSEN I ØVRIGT (CPC 9319 bortset fra 93191 og 93193)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Behandlingshjem, der ikke udøver hospitalsvirksomhed (CPC 93193)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
C. SOCIALE TJENESTEYDELSER (CPC 93311)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
9. TURISME OG REJSERELATEREDE TJENESTEYDELSER		
A. HOTELLER OG RESTAURANTER (herunder catering)		
Hoteller (CPC 641)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen for hoteller med mere end 100 værelser. Ubundet for hoteller med under 100 værelser.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Virksomhed i tilknytning til udlejning af møblerede boliger (CPC 6419)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Madservering i restauranter med fuld betjening eller i selvbetjeningsetableringer, catering (CPC 64210, 64220, 64230)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen for så vidt angår specialitetsrestauranter, gourmetrestauranter og etniske restauranter samt restauranter på hoteller, kurssteder eller i tilknytning til turistattraktioner.	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
Servering af alkoholholdige drikkevarer på etablissementer med underholdning (CPC 64310 og 64320)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

B. REJSE- OG TURISTBUREAUER (CPC 7471)

	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

C. TURISTGUIDEVIRKSOMHED (CPC 7472)

	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

D. ANDRE TJENESTEYDELSER

Hoteludvikling		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
Hotelledelse		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Virksomhed i tilknytning til marinaer		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Spavirksomhed		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

10. FRITIDS- OG SPORTSAKTIVITETER SAMT KULTURELLE AKTIVITETER (undtagen audiovisuelle tjenesteydelser)

A. FORLYSTELSESVIRKSOMHED (herunder teater, levende musik og cirkus) (CPC 9619)

	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
B. NYHEDSTJENESTER (CPC 9621)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
C. BIBLIOTEKER, ARKIVER, MUSEER OG ANDEN KULTUREL VIRKSOMHED (CPC 963)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
D. SPORTS- OG ANDRE FRITIDSAKTIVITETER (CPC 96411-3) (undtagen spil)		
	1) Ubundet	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
E. ANDRE TJENESTEYDELSER		
Udlejning og leasing af lystfartøjer (CPC 96499**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
11. TRANSPORTTJENESTYDELSER		
A. TJENESTYDELSER I TILKNYTNING TIL SØTRANSPORT		
a) Passagertransport (ikke cabotage) (CPC 7211)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
b) Godstransport (ikke cabotage) (CPC 7212)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
c) Udlejning af skibe med besætning (ikke cabotage) (CPC 7213)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
d) Vedligeholdelse og reparation af fartøjer (CPC 8868**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet under 100 t. Ingen over 100 t.	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
e) Slæbe- og bugservirksomhed (CPC 7214)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet, undtagen joint ventures med bahamanske virksomheder.	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
f) Hjælpetjenesteydelser inden for søtransport		
Bjærgning og flotbringning (CPC 74540)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Skibsregistrering med henblik på kontrol, regulering og ordnet udvikling af handelsskibsfart		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

B. TRANSPORT AD INDRE VANDVEJE

b) Godstransport (CPC 7222)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
d) Vedligeholdelse og reparation af fartøjer (CPC 8868)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

C. TJENESTEYDELSER I TILKNYTNING TIL LUFTTRANSPORT

b) Godstransport (CPC 732)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
c) Udlejning af fartøjer med besætning (CPC 734)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
d) Vedligeholdelse og reparation af luftfartøjer (CPC 8868**)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Hjælpetjenester inden for lufttransport (CPC 746**)		
Tjenester i forbindelse med edb-reservationssystemer (CRS)		

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
Lufthavnsforvaltning		
	1) Ubundet	1) Ubundet
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

E. TJENESTEYDELSER INDEN FOR JERNBANETRANSPORT

a) Passagertransport (CPC 7111)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
b) Godstransport (CPC 7112)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
c) Slæbe- og bugservirksomhed (CPC 7113)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
d) Vedligeholdelse og reparation af jernbanetransportudstyr (CPC 8868)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Hjælpetjenester inden for jernbanetransport (CPC 743)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

F. VEJTRANSPORT

a) Passagertransport (CPC 7121, 7122)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
b) Godstransport (CPC 7123)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser. For leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende foretages en økonomisk behovsprøve.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
c) Udlejning af erhvervsmotorkøretøjer med fører (CPC 7124)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
e) Hjælpetjenester inden for vejtransport (CPS 7442)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ubundet
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

H. HJÆLPETJENESTER I TILKNYTNING TIL ALLE TRANSPORTFORMER

b) Lager- og pakhusvirksomhed (CPC 742)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ubundet	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.
d) Andre (CPC 74900)		
Frizonebehandling		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.

Sektor eller subsektor	Begrænsninger i markedsadgang	Begrænsninger af national behandling
Omladningstjenester (CPC 749)		
	1) Ingen	1) Ingen
	2) Ingen	2) Ingen
	3) Ingen	3) Ingen
	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.	4) Ubundet, medmindre andet er angivet i de horisontale forpligtelser.«

ABONNEMENTSPRISER 2010 (ekskl. moms, inkl. normale forsendelsesomkostninger)

EU-Tidende, L- + C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	1 100 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, papirudgave + årlig cd-rom	22 officielle EU-sprog	1 200 EUR pr. år
EU-Tidende, L-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	770 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, månedlig kumulativ cd-rom	22 officielle EU-sprog	400 EUR pr. år
Supplement til EUT (S-udgaven), udbud og offentlige kontrakter, cd-rom, 2 udgaver pr. uge	Flersproget: 23 officielle EU-sprog	300 EUR pr. år
EU-Tidende, C-udgaven — udvælgelsesprøver	Sprog iht. udvælgelsesprøve(r)	50 EUR pr. år

Den Europæiske Unions Tidende, der udkommer på EU's officielle sprog, fås i abonnement i 22 sprogudgaver. EU-Tidende omfatter L-udgaven (retsforskrifter) og C-udgaven (meddelelser og oplysninger).

Der abonneres særskilt på hver sprogudgave.

I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 920/2005, offentliggjort i EU-Tidende L 156 af 18. juni 2005, er Den Europæiske Unions institutioner midlertidigt fritaget for forpligtelsen til at udarbejde og offentliggøre alle retsakter på irsk. Irske udgaver af EU-Tidende vil derfor blive markedsført særskilt.

Abonnementet på supplementet til EU-Tidende (S-udgaven (udbud og offentlige kontrakter)) omfatter alle udgaver på de 23 officielle sprog på én cd-rom.

Abonnenter på *Den Europæiske Unions Tidende* kan uden ekstra omkostninger rekvirere eksemplarer af diverse bilag til EU-Tidende (C ... A-udgaver). Abonnenterne gøres opmærksom på udgivelsen af bilagene ved hjælp af »meddelelser til læserne« i *Den Europæiske Unions Tidende*.

I løbet af 2010 vil cd-rom-formatet blive erstattet af dvd-formater.

Salg og abonnenter

Betalingsabonnenter på diverse tidsskrifter, som f.eks. *Den Europæiske Unions Tidende*, kan købes gennem vore salgsagenter. Listen over salgsagenterne findes på internettet:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_da.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) giver direkte og gratis adgang til EU-retten. Via dette netsted kan man konsultere *Den Europæiske Unions Tidende*, og netstedet indeholder endvidere traktaterne, retsforskrifter, retspraksis og forberedende retsakter.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union findes på: <http://europa.eu>

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA